

**กิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (COP)
สำนักพัฒนาระบบบริหาร ครั้งที่ 1
เรื่อง รางวัลบริการภาครัฐ
และรางวัลการบริหารราชการ
แบบมีส่วนร่วม**

วันพฤหัสบดีที่ 1 พฤษภาคม 2568 เวลา 09.30 - 12.00 น.

Join Zoom Meeting

Meeting ID : 930 2784 3102

Passcode : 187047

แบบทดสอบก่อนการเรียนรู้ (Pre-Test)

การเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Community of Practice : CoP)
เรื่อง “รางวัลบริการภาครัฐและรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม”

หลักเกณฑ์การพิจารณา รางวัลบริการภาครัฐ

เส้นทางการพัฒนานวัตกรรมภาครัฐ

ปี 2560 - ปัจจุบัน

รางวัลเลิศรัฐ
สาขาบริการภาครัฐ
ประเภทนวัตกรรม
การบริการ

ปี 2555

รางวัลบริการภาครัฐแห่งชาติ
ประเภทรางวัลนวัตกรรม
การบริการที่เป็นเลิศ

ปี 2551

ประเทศไทยได้รับ
รางวัล UNPSA ปีแรก

ปี 2550

ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐเสนอ
ผลงานเพื่อรับรางวัล United
Nations Public Service
Awards (UNPSA)

ปี 2549

รางวัลคุณภาพ
การให้บริการประชาชน
ประเภทรางวัล
นวัตกรรมการให้บริการ

ปี 2546

รางวัลคุณภาพ
การให้บริการประชาชน

นวัตกรรมบริการ กับชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชน

รักษาสิ่งแวดล้อม

**Koh Libong
Community: Digital
Transformation for
Sustainable
Development**

สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล

พัฒนา แก้ไขปัญหาเมือง

**ระบบบริหารจัดการ
ปัญหาเมืองด้วยเทคโนโลยี
แพลตฟอร์มและ
ปัญญาประดิษฐ์**

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)

เกษตรยั่งยืน

**การผลิตผักอินทรีย์
บนกระเบื้อง
ด้วยเทคโนโลยี**

กรมพัฒนาที่ดิน

**ตาลเดี่ยวโมเดล
การจัดการขยะ
สู่พลังงานและสร้าง
รายได้ เพื่อความยั่งยืน
ของชุมชน**

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)

กรมที่ดิน

**นวัตกรรมบริการรังวัด
ที่ดินด้วยระบบโครงข่าย
ดาวเทียมแบบจลน์
(RTK GNSS Network)**

**การบริหารจัดการ
พื้นที่เกษตรกรรม
(Zoning by
Agri-Map)**

กรมพัฒนาที่ดิน

นวัตกรรมบริการ กับชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชน

การแพทย์/สาธารณสุข

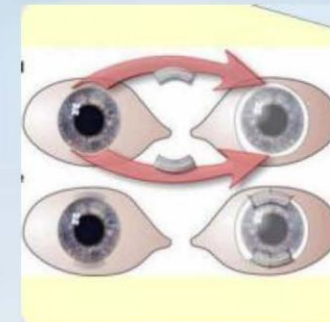
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หุ่นยนต์อัจฉริยะ ช่วยบริการรักษา
มะเร็งต่อมไทรอยด์ด้วยสารรังสีไอโอดีน
แห่งแรกของโลก”

โรงพยาบาลราชวิถี
กรมการแพทย์

การผ่าตัดส่องกล้องต่อมลูกหมาก
เทคนิคใหม่ RJ-TUAEP

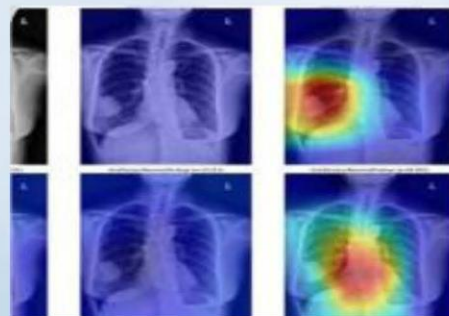
คณะแพทยศาสตร์
ศิริราชพยาบาล

การปลูกถ่ายสเต็มเซลล์รักษาผิว
กระจกตาบกพร่อง โดยวิธี SLET

โรงพยาบาลมะเร็งอุดรธานี
กรมการแพทย์

หุ่นยนต์ผสมยาเคมีบำบัดและระบบส่งต่อ
ยาเคมีบำบัด นวัตกรรมโดยคนไทย เพื่อ
คนไทย

โรงพยาบาลมะเร็ง
อุดรธานี และคณะ
วิศวกรรมศาสตร์ มร

AI Chest 4 all
(AI คัดกรองโรคด้านทรวงอก

สำนักงานสาธารณสุข
จังหวัดร้อยเอ็ด

โครงการป้องกันมะเร็ง
ปากมดลูกแบบบูรณาการ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13

ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย
มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

หมวดหมายที่ 13

การบริการภาครัฐมีคุณภาพ เข้าถึงได้
(สะดวก ประหยัด ตอบโจทย์ประชาชน)

ภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูง คล่องตัว
(เปิดกว้าง ทันสมัย โปร่งใส)

ทิศทางและจุดเน้นการพัฒนาระบบราชการ

ภาครัฐที่ทันสมัย น่าเชื่อถือ

**Digital
Government**

รัฐที่ล้ำหน้า

รัฐที่เปิดกว้าง

**Open
Government**

ยกระดับบริการภาครัฐ
ผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง

ลดบทบาทภาครัฐ
เปิดการมีส่วนร่วมกับภาคส่วนอื่น

เร่งเพิ่มผลผลิตภาครัฐ
ด้วยนวัตกรรมและดิจิทัล

ปรับบริการเข้าสู่ Single Platform
เชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงาน

เปิดข้อมูลภาครัฐ (Open Data)
ให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูล
ร่วมตรวจสอบ และใช้ประโยชน์

ยกระดับการทำงานด้วยนวัตกรรม
และดิจิทัล และใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ

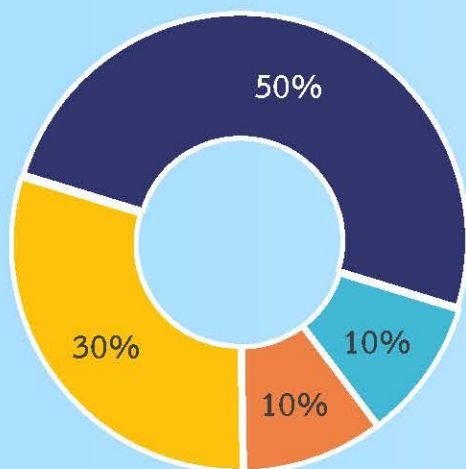
ประเภทรางวัลบริการภาครัฐ ประจำปี 2568

หลักเกณฑ์และแนวทางการพิจารณารางวัลเลิศรัฐ ประจำปี 2568

1 วัฏกรรมการบริการ

เกณฑ์การประเมินแบ่งออกเป็น 4 มิติ ได้แก่

- มิติที่ 1 การวิเคราะห์ปัญหา
- มิติที่ 2 แนวทางการแก้ไขปัญหาและการนำไปปฏิบัติ
- มิติที่ 3 ผลผลิต/ผลลัพธ์ เชิงประจักษ์
- มิติที่ 4 ความยั่งยืนของโครงการ

ปรับคำอธิบาย

เน้นให้อธิบายความโดดเด่นในการนำนวัตกรรมไปใช้
แทนการนำเสนอขั้นตอนการทำงานตามปกติ เช่น
**การจัดประชุม การแต่งตั้งคณะกรรมการ ซึ่งไม่เห็น
ความโดดเด่นของผลงาน**

มิติ	ข้อคำถาม	คะแนน
1. การวิเคราะห์ปัญหา		10
	1) สภาพปัญหา ที่มา และสาเหตุของปัญหาเป็นอย่างไร	
	2) ปัญหาที่มีขอบเขตหรือผลกระทบต่อผู้รับบริการ หรือต่อสังคม/ประเทศ ในระดับใด เช่น ระดับพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ เป็นต้น	
2. แนวทางการแก้ไขปัญหาและการนำไปปฏิบัติ		30
	3) มีหลักการและแนวคิดที่ใช้ในการออกแบบพัฒนาผลงานอย่างไร มีการนำเสนอแนวคิดใหม่ แนวทางใหม่หรือวิธีใหม่ที่ไม่เคยมีดำเนินการมาก่อนหรือไม่	
	4) มีการนำผลงานไปสู่การปฏิบัติอย่างไร (อธิบายรูปแบบ ความโดดเด่นของผลงาน รวมถึงการเปรียบเทียบรูปแบบ/วิธีการ การบริการก่อนและหลังการพัฒนาผลงาน)	
	5) มีกระบวนการที่แสดงถึงการยึดประชาชนหรือผู้รับบริการเป็นศูนย์กลางอย่างไร (อธิบายว่าหน่วยงานมีการดำเนินการมีการคำนึงถึงประสบการณ์ของผู้ใช้บริการ/กลุ่มเป้าหมายตั้งแต่ต้นจนจบต้นกระบวนการ (Customer's journey) รวมถึงมีกระบวนการศึกษาความต้องการของผู้รับบริการ ทดสอบประสิทธิภาพก่อนนำไปใช้จริง และรับฟังความคิดเห็นไปใช้ในการปรับปรุง)	
	6) กรณีนวัตกรรมที่เป็นสิ่งประดิษฐ์มีการจดสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรหรือไม่ อย่างไร	
3. ผลผลิต/ผลลัพธ์ เชิงประจักษ์		50
	7) มีการประเมินผลผลิต และผลลัพธ์ที่ได้รับจากการดำเนินการที่สะท้อนความสำเร็จต่อผู้รับบริการอย่างไร	
	8) มีผลกระทบเชิงบวก/ประโยชน์ของผลงานต่อสังคม/ประเทศ ที่แสดงให้เห็นว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นอย่างไร	
4. ความยั่งยืนของโครงการ		10
	9) มีการถ่ายทอดบทเรียนจากการพัฒนาผลงานเพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน และการวางแผนในการขยายผลหรือไม่ อย่างไร	
	10) มีความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ขององค์การสหประชาชาติอย่างไร	
คะแนนเต็ม		100

**ผลงานตัวอย่าง (Best Practice)
ของหน่วยงานภาครัฐที่ได้รับ
รางวัลประเภทนวัตกรรมบริการ
ในระดับประเทศ**

รางวัลเลิศรัฐสาขาบริการภาครัฐ
ประจำปี 2567

โรงพยาบาลมะเร็งอุดรธานี
กรมการแพทย์

หุ่นยนต์ผสมยาเคมีบำบัดและระบบส่งต่อยาเคมีบำบัด นวัตกรรมโดยคนไทย เพื่อคนไทย

หุ่นยนต์ผสมยาเคมีบำบัด**ตัวแรกของไทย** ผลิตโดยคนไทย มีความถูกต้องแม่นยำและรวดเร็ว ลดจำนวนบุคลากรที่เกี่ยวข้องลง **จาก 6 คน เหลือ 2 คน** ลดการสัมผัส ยาเคมีบำบัด สามารถใช้กับวัสดุอุปกรณ์ทั่วไปภายในประเทศ

จุดเปลี่ยน

แต่ละปีมีผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่
กว่า 140,000 ราย

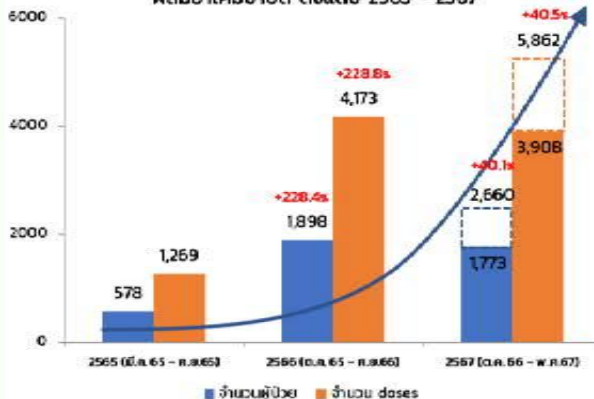
การใช้ยาเคมีบำบัดมีความเสี่ยง
ทั้งต่อตัวผู้ป่วยและบุคลากร

หุ่นยนต์ที่นำเข้าจากต่างประเทศ
มีมูลค่าสูง ต้นทุนการผสมและ
อะไหล่มีราคาแพง กรณีเครื่องมี
ปัญหา รอการแก้ไขนาน

ผลการดำเนินงานผสมยาเคมีบำบัด โดยหุ่นยนต์
ผสมยาเคมีบำบัด ตั้งแต่ปี 2565 - 2567

ผลลัพธ์

ได้รับสิทธิบัตรการประดิษฐ์ เลขที่ 99476
ออกให้ ณ วันที่ 8 มีนาคม 2567

- สามารถผสมยาเคมีบำบัดได้ **24 ชนิด จำนวน 4,249 ราย** (ณ 31 พ.ค. 67) คลาดเคลื่อนของการเตรียมยาเท่ากับศูนย์
- การผสมโดยหุ่นยนต์มีความคุ้มค่า มากกว่า การผสมโดยมนุษย์ **156 เท่า**
- ขยายหุ่นยนต์ฯ ไปที่ ร.พ.มหาวิราลงกรณรัตนบุรี และ ร.พ.มะเร็งอุบลราชธานี ขยายบริการผสมยาเคมี ไป ร.พ. เครื่องบาย ในเขตสุขภาพที่ 8 ที่สามารถขนส่งยาได้ **ภายใน 3 ชั่วโมง** นำร่องโดย ร.พ. หนองบัวลำภู

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

ประเภทนวัตกรรมบริการ

ระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล (THAID)

สำนักบริหารการทะเบียน ส่วนบริหารและพัฒนาเทคโนโลยีการทะเบียน กรมการปกครอง

สำ

นักบริหารการทะเบียน ส่วนบริหารและพัฒนาเทคโนโลยีการทะเบียน กรมการปกครอง เป็นหน่วยงานผู้ดูแลระบบการทะเบียนราษฎรได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) เพื่อพัฒนาบริการแบบออนไลน์ ThaiID โดยมีความโดดเด่น ดังนี้

1. ปรับรูปแบบการให้บริการจากประชาชนเป็นผู้ขอรับบริการจากภาครัฐเป็นผู้ให้บริการด้วยตนเอง (Self Service) ซึ่งสามารถเข้าถึงบริการได้จากโทรศัพท์เคลื่อนที่ใดก็ได้ตลอด 24 ชั่วโมง ทั้งในและนอกเวลาราชการ
2. ระบบพิสูจน์ข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชนมีความน่าเชื่อถือ และความปลอดภัยในระดับสากล (ผ่านกระบวนการ Penetration Testing ตามมาตรฐาน NIST SP 800-115)
3. ป้องกันการทุจริตในการทำบัตรประจำตัวประชาชน และเป็นจุดเริ่มต้นในการรับบริการภาครัฐกับหน่วยงานราชการที่ได้จัดการให้บริการบนระบบออนไลน์ไว้แล้ว

ซึ่งถือว่า นวัตกรรม ThaiID ได้พลิกโฉมการให้บริการของประเทศไทยให้สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัยมากยิ่งขึ้น

กระบวนการสร้างอัตลักษณ์ทางดิจิทัลสำหรับคนไทยเป็นรากฐานสำคัญดั้งเดิมในการขับเคลื่อนนโยบายประเทศไทย 4.0 โดยมุ่งเน้นเรื่องสิทธิและการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนเป็นสำคัญสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของกระทรวงมหาดไทยที่ต้องการให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีสามารถลดภาระค่าใช้จ่ายในการติดต่อราชการและเพิ่มโอกาสในการสร้างความเท่าเทียม ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม เพราะ “อัตลักษณ์ทางดิจิทัลเป็นสิทธิของประชาชนไทยทุกคน” และนวัตกรรม ThaiID คือ นวัตกรรมการพิสูจน์และยืนยันตัวตนบุคคลทางดิจิทัล (Digital ID หรือ ThaiID) ที่จะขับเคลื่อนประเทศไทยได้อย่างยั่งยืน

สำนักบริหารการทะเบียน ส่วนบริหารและพัฒนาเทคโนโลยีการทะเบียน กรมการปกครอง

จุดเริ่มต้นของการพัฒนาระบบนวัตกรรม ThaiID จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 ทำให้ประชาชนมีความต้องการขอรับบริการทางระบบออนไลน์เพิ่มขึ้นภาครัฐต้องการลดการเคลื่อนย้ายของผู้นักทะเบียน (Mobility) ลดระยะเวลารอคอย และลดภาระค่าใช้จ่ายในการติดต่อกับสำนักทะเบียน นอกจากนี้ ในการดำเนินธุรกรรมออนไลน์ของประชาชนที่ผ่านมายังไม่สามารถพิสูจน์หรือยืนยันตัวตนได้ กล่าวคือ “ผู้ให้บริการจะทราบได้อย่างไรว่า บุคคลที่ขอรับบริการบนแพลตฟอร์มดิจิทัลนั้น ๆ เป็นบุคคลที่มีตัวตนอยู่จริงตรงตามบัตรประจำตัวประชาชน” และเมื่อ ThaiID สามารถตอบโจทย์ดังกล่าวได้จึงเป็นจุดเปลี่ยนพลิกโฉมในการรับบริการจากภาครัฐที่ สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย เช่น การขอคัดรณรงค์สำเนา การขอย้ายทะเบียนบ้านปลายทาง จอมจกทะเบียนรถยนต์ และการเสียภาษีผ่านระบบออนไลน์ เป็นต้น

ระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลของประเทศเพื่อรองรับการให้บริการในอนาคตทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน ลดระยะเวลาในการติดต่อ สำเนา ไม่ต้องเดินทางไปยังสำนักทะเบียน ประหยัดทรัพยากร หากพิจารณาภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนที่ลดลงจากการใช้บริการการทำธุรกรรมโดยคิดเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายเฉลี่ยปีละกว่า 3,414 ล้านบาท

การต่อยอดพัฒนา

ในอนาคตก้าวต่อไปของไทยจะจัดให้มีบริการยืนยันตัวตนด้วยดิจิทัลไอดีสำหรับบุคคลต่างประเทศที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย ตลอดจนนำร่องการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลของระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลกับต่างประเทศผ่านระบบ National Digital Trade Platform

กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย

นวัตกรรมบริการรังวัดที่ดินด้วยระบบโครงข่ายดาวเทียมแบบจลน์ (RTK GNSS Network)

โดย กองเทคโนโลยีทำแผนที่ กรมที่ดิน
ประเภทนวัตกรรมบริการ

การรังวัดที่ดินในอดีตใช้วิธีแผนที่ชั้นสอง ซึ่งจะได้ผลลัพธ์เป็นแผนที่รูปแปลงที่ดินที่มีขนาด รูปร่าง และเนื้อที่ ที่เปรียบเสมือนรูปลอย ไม่สามารถระบุตำแหน่งที่ถูกต้องแม่นยำในพื้นที่ได้

ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมาย เช่น ข้อผิดพลาดแนวเขตที่ดิน ความล่าช้าในการรังวัด ออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินผิดพลาดคลาดเคลื่อน และเกิดการบุกรุกที่ดินที่เป็นของรัฐ

กรมที่ดินได้นำนวัตกรรมระบบโครงข่ายดาวเทียมแบบจลน์ (RTKGNSSNetwork) ซึ่งเป็นเทคโนโลยีการบริการข้อมูลเชิงตำแหน่ง (Location-based service) ที่มีความถูกต้องแม่นยำสูง สะดวกรวดเร็วให้ผลลัพธ์ได้ทันที เป็นที่ยอมรับในระดับสากล มาใช้รังวัดที่ดิน และพัฒนาระบบโครงข่ายดาวเทียมแบบจลน์ของกรมที่ดิน (DOLNet) โดยติดตั้งสถานีรับสัญญาณดาวเทียมอ้างอิง (CORS) จำนวน 134 สถานี พร้อมทั้งบูรณาการข้อมูลสถานีรับสัญญาณดาวเทียมอ้างอิงหลายหน่วยงาน ได้แก่ กรมแผนที่ทหาร 80 สถานี กรมโยธาธิการและผังเมือง 15 สถานี และสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ 6 สถานี นอกจากนี้ยังพัฒนาสถานีควบคุม (Control Station) จำนวน 2 แห่ง ตลอดจนพัฒนาความรู้ความสามารถให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน

ปัจจุบันให้บริการรังวัดแปลงที่ดินด้วยระบบดาวเทียมให้ประชาชนไปแล้ว 1,331,310 แปลง (ข้อมูล ณ เดือน ธันวาคม 2563) ครอบคลุมพื้นที่ 59 จังหวัด และมีแผนที่จะให้บริการครบทั้ง 77 จังหวัด ในปี พ.ศ. 2565

คิวงังวัดลดลง รังวัดแม่นยำเพิ่มขึ้น

- รังวัดที่ดินได้ถูกต้องแม่นยำสูงระดับมิลลิเมตร สะดวกรวดเร็วให้ผลลัพธ์ได้ทันที นำเชื่อถือเป็นที่ยอมรับในระดับสากล
- ลดคิวงังวัดจากเดิมเฉลี่ย 120 วัน ลดลงเหลือ 50 วัน
- ให้บริการข้อมูลเชิงตำแหน่งความถูกต้องสูง โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย มีผู้ใช้งานจากภาครัฐและเอกชนรวม 1,053 users
- ผู้ใช้งานระบบมีความพึงพอใจร้อยละ 90
- ลดข้อผิดพลาดแนวเขตที่ดิน เพิ่มความเชื่อมั่นในการถือครองเอกสารสิทธิ์ที่ดินและการพัฒนาธุรกิจอสังหาริมทรัพย์
- ประยุกต์ใช้แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ เช่น การก่อสร้าง การผังเมือง และการป้องกันบรรเทาภัยพิบัติ
- พัฒนาต่อยอดนวัตกรรมอื่น ๆ ได้ เช่น การเกษตรอัจฉริยะ (smart farming) ยานพาหนะไร้คนขับ (autonomous vehicle)

**ผลงานตัวอย่าง (Best Practice)
ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ที่ได้รับรางวัลประเพณีวัตกรรมการบริการ
ในระดับประเทศ**

หน่วยงาน/ชื่อผลงาน	ระดับรางวัล
<u>กรมพัฒนาที่ดิน</u>	
ต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทรายจากนโยบายสู่การปฏิบัติ : LDN Policy, from Theory to Reality	ระดับดี
เกษตรกรยุคใหม่ใช้บัตรดินดีเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการดิน	ระดับดี
<u>กรมวิชาการเกษตร</u>	
แผ่นเทียบสีสำหรับการเก็บเกี่ยวผลกาแฟในระยะสุกแก่ที่เหมาะสม	ระดับดี
<u>กรมตรวจบัญชีสหกรณ์</u>	
โปรแกรมเฝ้าระวังและเตือนภัยทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เวอร์ชัน 2	ระดับดี

คำจำกัดความ และเงื่อนไข แต่ละประเภทรางวัล

2

ขยายผลมาตรฐานการบริการ

คำจำกัดความ

การนำระบบ แนวทางการปฏิบัติงาน มาตรฐานการปฏิบัติงาน ในผลงานที่ได้รับรางวัลบริการภาครัฐ ระดับดี หรือ ระดับดีเด่น ไปขยายผลรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง

- **การขยายผลในหน่วยบริการสาขาหรือพื้นที่** ที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบหน่วยงานผู้สมัคร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริการ และควบคุมรูปแบบ คุณภาพ และมาตรฐานของงานบริการให้คงอยู่ในระดับเดียวกันหรือดีกว่าในหน่วยบริการสาขาหรือพื้นที่ที่ไปขยายผล หรือ
- กรณีการนำผลงานระดับดี หรือระดับดีเด่น ไป **ต่อยอดขยายผล การดำเนินงานในเชิงคุณภาพ** เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการที่ดีขึ้นจากเดิมอย่างเห็นเป็นที่ประจักษ์

เงื่อนไข

01

ผลงานต้นแบบที่จะนำไปขยายผลเป็นผลงานของหน่วยงานผู้สมัคร หรือ ผลงานของหน่วยงานอื่น **ที่เคยได้รับรางวัลบริการภาครัฐ ระดับดี หรือ ระดับดีเด่น ย้อนหลังไม่เกิน 5 ปี**

02

- ขยายผลในหน่วยบริการสาขาหรือพื้นที่ ภายใต้งบประมาณไม่น้อยกว่า 80%
- พัฒนต่อยอดผลงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการ

03

แสดงกระบวนการติดตามและประเมินผลในการควบคุมคุณภาพ และมาตรฐานการให้บริการได้

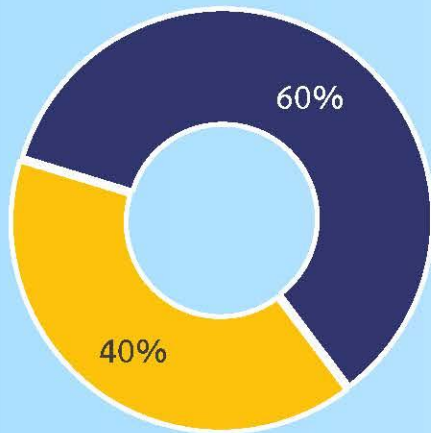
04

หน่วยงานผู้สมัครไม่จำเป็นต้องเป็นหน่วยงานเดียวกับผู้สมัคร ในปีที่เคยได้รับรางวัลฯ

2

ขยายผลมาตรฐานการบริการ

เกณฑ์การประเมินแบ่งออกเป็น 2 มิติ ได้แก่

■ มิติที่ 1 กระบวนการจัดการ

■ มิติที่ 2 ผลผลิต/ผลลัพธ์ เชิงประจักษ์

ปรับคำอธิบาย

ปรับคำอธิบายข้อคำถาม ให้อธิบายผลงานต้นแบบ และความท้าทายในการปรับต้นแบบกับการขยายผล แทนความท้าทายในการค้นหาต้นแบบที่เหมาะสม

มิติ	ข้อคำถาม	คะแนน
1. กระบวนการจัดการ		40
	1) มีเหตุผล ความจำเป็น ความท้าทายและความพร้อมในการนำผลงานต้นแบบไปขยายผลอย่างไร (อธิบายว่าผลงานต้นแบบว่าเป็นผลงานอะไร มีเหตุผลความจำเป็นที่นำผลงานต้นแบบไปขยายผลในหน่วยบริการสาขา/พื้นที่ หรือต่อยอดขยายผลในเชิงคุณภาพอย่างไร)	
	2) มีรูปแบบและกระบวนการในการนำผลงานต้นแบบไปขยายผลในหน่วยบริการสาขา/พื้นที่ หรือต่อยอดขยายผลในเชิงคุณภาพอย่างไร	
	3) มีวิธีการ/ขั้นตอน/กลไกในการติดตาม ประเมินผล เพื่อควบคุมคุณภาพ และมาตรฐานการให้บริการอย่างไร	
2. ผลผลิต/ผลลัพธ์ เชิงประจักษ์		60
	4) มีการประเมินผลผลิตที่สะท้อนถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการขยายผลมาตรฐานการบริการอย่างไร (อธิบายการวัดผลผลิต และผลผลิต)	
	5) มีผลลัพธ์ที่สะท้อนถึงประโยชน์ที่ผู้รับบริการได้รับจากการขยายผลมาตรฐานการบริการอย่างไร	
	6) มีการสร้างความยั่งยืนของการขยายผลมาตรฐานการบริการอย่างไร	
คะแนนเต็ม		100

**ผลงานตัวอย่าง (Best Practice)
ของหน่วยงานภาครัฐที่ได้รับ
รางวัลประเภทขยายผลมาตรฐานการบริการ
ในระดับประเทศ**

ดีเด่น

กรมสอบสวนคดีพิเศษ

รางวัลเลิศรัฐ สาขาบริการภาครัฐ ประจำปี 2567

ประเภท ขยายผลมาตรฐานการบริการ

ขยายผลจากปี 2563
ไปยัง 10 เขตพื้นที่บริการ

“ระบบบริหารจัดการสืบสวนสอบสวนคดีแชร์ลูกโซ่ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล”

กองคดีธุรกิจการเงินนอกระบบ และกองเทคโนโลยีและศูนย์ข้อมูลการตรวจสอบ

ที่มา

สาเหตุความจำเป็นที่ต้อง
มีการขยายผล

จากสถานการณ์ความรุนแรงด้านอาชญากรรมเทคโนโลยี กรมสอบสวนคดีพิเศษได้นำระบบบริหารจัดการสืบสวนสอบสวนคดีแชร์ลูกโซ่ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล คดีต้นแบบคือคดีพิเศษที่ 112/2560 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ช่วยเหลือผู้เสียหายพยาน ให้ได้รับความสะดวกลดเวลา ลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาให้ปากคำ โดยสามารถให้ข้อมูลการถูกหลอกลวง แก่พนักงานสอบสวนผ่านระบบออนไลน์ กำหนดวัน เวลา การให้ปากคำตามวันเวลาที่สะดวก สามารถรวบรวมพยานหลักฐานได้ในเวลาอันรวดเร็ว ภายใต้การบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด

จากสถานการณ์โควิด 2019 สภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ประชาชนขาดรายได้ กลุ่มอาชญากรอาศัยเทคโนโลยีในการโฆษณาผ่านสื่อต่างๆหลอกลวงให้ลงทุนให้เข้าพื้นที่บน Cloud Storage ประชาชนหลงเชื่อตกเป็นเหยื่อทุกพื้นที่ทั่วประเทศ เป็นคดีพิเศษที่ 63/2564

ผลผลิตต้นแบบ (คพ.112/2560)

ผลผลิตขยายผล (คพ.63/2564)

ผลลัพธ์ประสิทธิภาพ

- ผู้กล่าวหา 54 คน
- ผู้เสียหาย 2,653 คน
- ความเสียหาย 574,188,781.22 บาท
- เอกสาร 266 แฟ้ม
- กรณียกข้ออายัด - (ถูกยึดย้ายถ่ายโอน)
- ใช้งบประมาณ 2,393,095 บาท
- หน่วยงานที่รับผิดชอบ กคร. กทม.
- 11 ขั้นตอนการปฏิบัติ

- ผู้กล่าวหา 892 คน
- ผู้เสียหาย 3,413 คน
- ความเสียหาย 1,558,120,345.82 บาท
- เอกสาร 392 แฟ้ม
- อายัดกรณียก 29,174,076.76 บาท
- ใช้งบประมาณ 271,220 บาท
- หน่วยงานที่รับผิดชอบ กคร. กทม. และ 10 เขต
- 3 ขั้นตอนการปฏิบัติ

- ✓ ประหยัดค่าใช้จ่ายผู้รับบริการ 71.88-91.70 %
- ✓ ประหยัดงบฯ ของรัฐ 93.78%
- ✓ แก้ปัญหาคนไม่พอ
- ✓ ลดเวลาการสอบสวนเหลือ 20 นาที : คน
- ✓ ลดขั้นตอน จาก 11 ขั้นตอนเหลือ 3 ขั้นตอน
- ✓ พัฒนาเทคโนโลยีให้บริการทุกพื้นที่
- ✓ สามารถยึดกรณียกได้
- ✓ ประชาชนพึงพอใจเพิ่มขึ้นจาก 85% เป็น 95.70%

“มุ่งเน้นการอำนวยความสะดวกถึงมือประชาชน ให้ได้รับความเป็นธรรมที่รวดเร็วและทั่วถึง”

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

ประเภทการขยายผลมาตรฐานการบริการ

ระบบศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ เว็บไซต์ DATA.GO.TH

สถาบันนวัตกรรมและยุทธศาสตร์ข้อมูล
สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Government Data) ภายใต้ชื่อ "data.go.th" ที่สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) หรือ สพร. พัฒนาขึ้น ภายใต้แนวคิดการเป็นศูนย์กลางในการเข้าถึงข้อมูลเปิดภาครัฐของประเทศ ที่ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลภาครัฐได้สะดวก รวดเร็ว ตลอดเวลา โดยข้อมูลที่เผยแพร่อยู่ในรูปแบบไฟล์ที่สามารถแสดงตัวอย่างข้อมูล การแสดงข้อมูลด้วยภาพ (Visualization) และเอพียู (API) แบบอัตโนมัติให้กับชุดข้อมูลเผยแพร่ได้ โดยมาพร้อมกับการจัดการชุดข้อมูลและเมตาดาตาของข้อมูลได้อีกด้วย รวมถึงสามารถบอกจำนวนยอดดาวน์โหลดและยอดการใช้งาน เพื่อเพิ่มความสะดวกในการตรวจสอบชุดข้อมูลที่เป็นที่ต้องการของประชาชน และสามารถให้ประชาชนและหน่วยงานเจ้าของข้อมูลสามารถเข้าชมสถิติของชุดข้อมูลที่น่าสนใจได้ (Open Data Statistics) ทั้งนี้ในชุดข้อมูลเปิดสามารถแสดงระดับคุณภาพของชุดข้อมูลเปิดอัตโนมัติ โดยการใช้สัญลักษณ์ (Data Quality Scoring)

มีอะไรใหม่ใน Open Data

- Download Data: Download data in various formats (CSV, JSON, XML, etc.)
- Open Data API: Access data via API for integration with other systems
- Open Data Portal: Browse and search for open data sets
- Open Data Portal: Browse and search for open data sets
- Open Data Portal: Browse and search for open data sets

ผลงานต้นแบบ (BEST PRACTICE) ระดับดีเด่น

สถาบันนวัตกรรมและยุทธศาสตร์ข้อมูล
สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

ผลลัพธ์/ผลผลิตเชิงประจักษ์

ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ ทำหน้าที่เป็นแหล่งกลางที่รวบรวมข้อมูลเปิดทั้งหมดของภาครัฐ เพื่อให้บริการประชาชนทั่วไป ผู้ประกอบการภาคเอกชน นักวิจัย นักวิชาการ นักศึกษา นักพัฒนา รวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐเอง ในการสืบค้นข้อมูลเปิดและเข้าถึงชุดข้อมูลที่มีคุณภาพของภาครัฐได้ง่ายผ่านระบบออนไลน์ นอกจากการให้บริการข้อมูลเปิดดังกล่าวแล้ว ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐยังเป็นกลไกสำคัญในการชี้วัดระดับความโปร่งใสของภาครัฐ ตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนให้ได้รับรู้รับทราบข้อมูลดิจิทัลต่าง ๆ ที่เป็นผลจากการดำเนินงานของภาครัฐ เพื่อนำไปสู่การแสดงความเห็น รับรู้ เข้าใจ ติดตามนโยบายและทิศทางการทำงานของภาครัฐ ส่งผลให้ล่าสุดดัชนีการพัฒนารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ของไทย ปรับสูงขึ้นมาเป็นอันดับที่ 55 ในปี 2565 [1] (จากอันดับที่ 57 ในปี 2563) และดัชนีการมีส่วนร่วมอิเล็กทรอนิกส์ (e-Participation Index:EPI) ซึ่งประเมินการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการกำหนดทิศทางการทำงานของภาครัฐ ในปี 2565 ก็พบว่า ไทยได้รับการจัดให้อยู่อันดับที่ 18 ซึ่งปรับตัวดีขึ้นอย่างมากจากการสำรวจครั้งที่ผ่านมา

ประโยชน์ที่เกิดขึ้น

- Transparency: Increased transparency in government operations
- Accountability: Improved accountability and trust in government
- Efficiency: Streamlined government processes and reduced costs
- Innovation: Encouraged innovation and new business models
- Participation: Increased citizen participation in decision-making

การต่อยอดพัฒนา

ปัจจัยสำคัญในการต่อยอดพัฒนา คือ ต้องมีการขับเคลื่อนการสร้างวัฒนธรรม และการนำเอาข้อมูลมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เพื่อมาช่วยในการตัดสินใจ รวมถึงการสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่รัฐเกิดความรู้ และมีการปรับตัวกระบวนการทำงานให้เป็น Data Driven Organization มากขึ้น กล่าวคือ มีทักษะในการสร้างความเข้าใจเชิงลึกจากข้อมูล (data insight) เพื่อช่วยสนับสนุนการตัดสินใจ หรือวิเคราะห์เรื่องต่าง ๆ ให้ได้มากที่สุด เพื่อช่วยเพิ่มความคล่องตัวในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐไปสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบในอนาคต

รางวัลเลิศรัฐ สาขาบริการภาครัฐ ประจำปี พ.ศ.2566

3 บูรณาการข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล

คำจำกัดความ

การเพิ่มประสิทธิภาพหรือการเปลี่ยนแปลงการให้บริการที่เป็นผลมาจาก ความสามารถในการทำงานร่วมกัน (Interoperability) **ตั้งแต่ 3 หน่วยงานขึ้นไป ในการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล ระหว่างหน่วยงานผ่านระบบดิจิทัล** และทำให้เกิดการให้บริการในรูปแบบดิจิทัลที่ผู้รับบริการไม่ต้องไปขอข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ภายใต้สิทธิการใช้งานที่เหมาะสมและมีการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล ทั้งนี้ ถ้าเป็นการเชื่อมโยงข้อมูลส่วนบุคคล การเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลดังกล่าวต้องได้รับความยินยอม (consent) หรือการร้องขอ (request) จากเจ้าของข้อมูลนั้นก่อน) **หรือ** เป็นผลมาจากการบูรณาการวิธีการทำงานร่วมกันผ่านระบบดิจิทัล **ตั้งแต่ 2 หน่วยงานขึ้นไป เพื่อให้เกิดการให้บริการแทนกันได้** ระหว่างหน่วยงานของรัฐเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน

เงื่อนไข

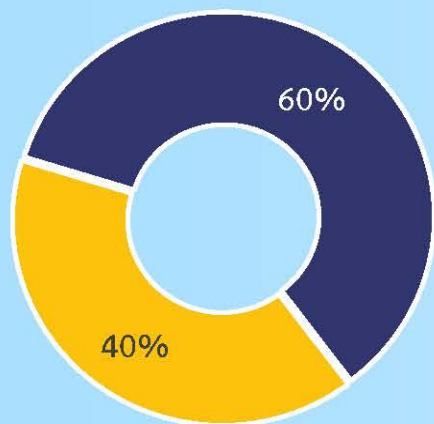
- พัฒนาระบบการทำงาน ที่สามารถเชื่อมโยง หรือแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานผ่านระบบดิจิทัล **ตั้งแต่ 3 หน่วยงานขึ้นไป** หรือบูรณาการวิธีการทำงานเพื่อให้บริการแทนกันได้ โดยมีหน่วยงานเข้าร่วมตั้งแต่ 2 หน่วยงานขึ้นไป
ทั้งนี้ต้องเป็นการแลกเปลี่ยนระหว่างหน่วยงานมิใช่การแลกเปลี่ยนภายในองค์กร
- นำไปใช้แล้วจริง ไม่น้อยกว่า 1 ปี มีการวัดความพึงพอใจ

บูรณาการข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล

เกณฑ์การประเมินแบ่งออกเป็น 2 มิติ ได้แก่

■ มิติที่ 1 กระบวนการจัดการ

■ มิติที่ 2 ผลผลิต/ผลลัพธ์ เชิงประจักษ์

ปรับคำอธิบาย

ปรับคำอธิบายข้อคำถาม ให้อธิบายปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการบูรณาการ แทนการนำเสนอความท้าทายในข้อคำถามแรก เพื่อให้เห็นว่าการดำเนินงานมีความท้าทายในการแก้ปัญหาหรือไม่ อย่างไร

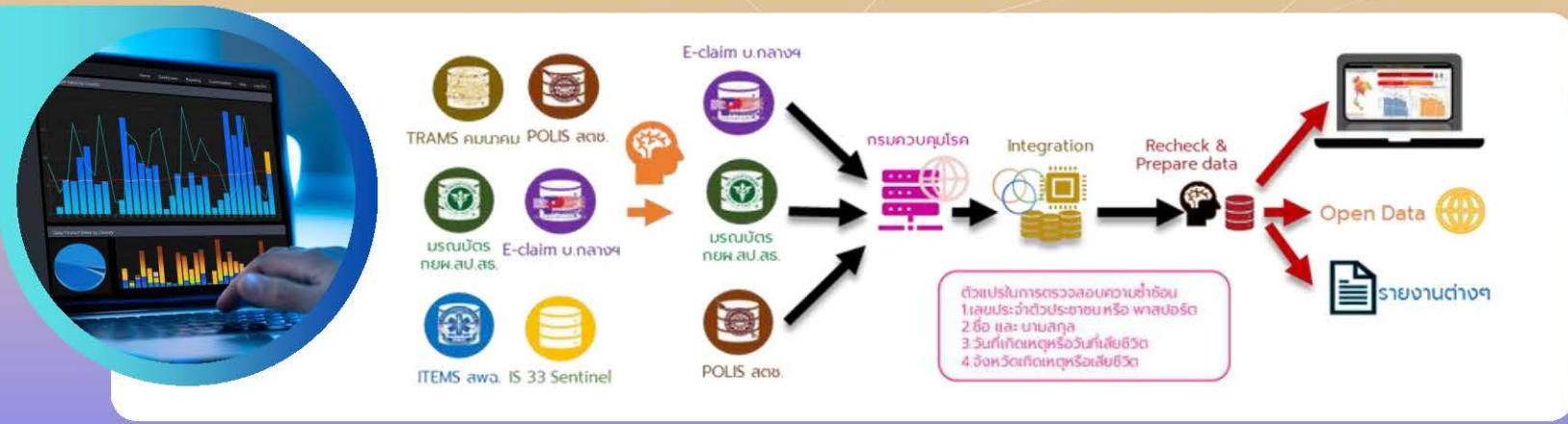
มิติ	ข้อคำถาม	คะแนน
1. กระบวนการจัดการ		40
	1) ความคิดริเริ่มของการบูรณาการข้อมูลเพื่อการบริการเป็นอย่างไร (อธิบายการวิเคราะห์ปัญหาร่วมกันหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่นำไปสู่การบูรณาการเพื่อให้บริการหรือไม่)	
	2) มีวิธีการ เทคนิคและลักษณะในการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานผ่านระบบดิจิทัล และมุ่งเน้นในการบูรณาการบริการจนเกิดผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพต่อประชาชน หรือผู้ให้บริการอย่างไร (อธิบายวิธีการ เทคนิค และลักษณะในการเชื่อมโยงข้อมูลหรือบูรณาการการทำงาน เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ เช่น การบริการสะดวกรวดเร็ว ใช้งานง่าย (User Friendly) ลดเอกสารในการขอรับบริการ การดำเนินการมีปัญหาอุปสรรคหรือไม่อย่างไร รวมถึงมีเครื่องมือ/ระบบที่รักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลหรือไม่อย่างไร)	
	3) มีระบบควบคุม ติดตาม ประเมินผลการบูรณาการเพื่อการบริการอย่างไร	
2. ผลผลิต/ผลลัพธ์ เชิงประจักษ์		60
	4) มีการประเมินผลผลิต ที่สะท้อนถึงประโยชน์ที่ได้รับจากผลงานอย่างไร	
	5) มีการประเมินผลลัพธ์ที่สะท้อนถึงประโยชน์ที่ได้รับจากผลงานอย่างไร	
	6) มีการสร้างความยั่งยืนของผลงานอย่างไร	
คะแนนเต็ม		100

**ผลงานตัวอย่าง (Best Practice)
ของหน่วยงานภาครัฐที่ได้รับ
รางวัลประเภทบูรณาการข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล
ในระดับประเทศ**

ราชวิทยาลัย สาขาราชการภาครัฐ ประจำปี 2567 ประเภท บุรณการข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล

การบูรณาการข้อมูลผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน (3 ฐาน)

กรมควบคุมโรค สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
 กรมการขนส่งทางบก และบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด

- 1 ได้ข้อมูลที่จะสะท้อนขนาดปัญหาที่แท้จริงของประเทศ
- 2 ข้อมูลที่บูรณาการมีจำนวนใกล้เคียงกับที่องค์การอนามัยโลกประมาณการ
- 3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันผลักดันให้ข้อมูลเป็นข้อมูลอ้างอิงของประเทศ
- 4 ร่วมกันพัฒนาแนวทางให้เกิดการใช้ประโยชน์มากที่สุดหาหรือแนวทางการจัดทำเป็น Open data ไม่ให้ละเมิด PDPA
- 5 เป็นแนวทางให้กับประเทศที่กำลังพัฒนาระบบข้อมูลอื่นๆ

การพัฒนาต่อยอด

เพื่อพัฒนาต่อยอดจากกระบวนการเดิมและเพิ่มเติม ให้ข้อมูลมีความครอบคลุมผู้บาดเจ็บ ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง และทันต่อการใช้งานของพื้นที่มากขึ้น จึงมีการพัฒนาต่อยอดจากองค์ความรู้ที่ได้จากการบูรณาการข้อมูล 3 ฐาน นำไปสู่การพัฒนาเป็นศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุทางถนนแห่งชาติ ที่เชื่อมโยงข้อมูลอัตโนมัติด้วย API ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างพัฒนาระบบร่วมกับภาคีเครือข่าย

กรมธนารักษ์

**รางวัลบริการภาครัฐ
ประจำปี 2567**

ระดับดีเด่น

**ประเภทบูรณาการ
ข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล**

TAX

**ร่วมกับ
กรมธนารักษ์
กรมที่ดิน
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น**

**TRD
INTEGRATION
GOVERNMENT
REVENUE
SYSTEM**

กรมธนารักษ์

กรมที่ดิน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ที่มา/ความสำคัญ

จากการปฏิบัติงานที่เปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมเศรษฐกิจแบบดิจิทัล ทำให้กรมธนารักษ์ต้องปรับบทบาทที่ต้องสนับสนุนการให้บริการของประชาชนให้สะดวกและรวดเร็ว โดยที่ผ่านมามีข้อมูลจำนวนมากที่ประชาชนได้ยื่นขอข้อมูลกันอยู่แล้ว แต่การสื่อสารข้อมูลเหล่านั้นยังไม่เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ การนำข้อมูลที่มีอยู่มาประมวลผลและนำเสนอในรูปแบบที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่ายและสะดวกมากขึ้นจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนอย่างมาก

TAX

การดำเนินการ

กรมธนารักษ์ได้พัฒนาระบบฐานข้อมูลการชำระเงินทรัพย์สินของรัฐให้มีประสิทธิภาพในการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างรวดเร็วและสะดวก โดยมีการนำข้อมูลที่มีอยู่มาประมวลผลและนำเสนอในรูปแบบที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่ายและสะดวกมากขึ้น

42

เอกสารแนบ (Best Practices)
จากรายงาน การดำเนินงาน ประจำปี 2567

กรมธนารักษ์

กรมที่ดิน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

จุดเด่นของผลงาน

พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี เพื่อรองรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชน และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการชำระค่าเช่าตามแบบแผน e-Service ของรัฐบาล

**ความยั่งยืน
NEXT STEP**

เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการแก่ประชาชน โดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในการให้บริการ และเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการแก่ประชาชน โดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในการให้บริการ และเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการแก่ประชาชน

เอกสารแนบ (Best Practices)
จากรายงาน การดำเนินงาน ประจำปี 2567

4 บริการตอบโจทย์ตรงใจ

คำจำกัดความ

การพัฒนาการบริการ การทำงานในเชิงบริหารจัดการ **แก้ปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการประกอบธุรกิจ เพื่อยกระดับการให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ภาคธุรกิจ หรือการดำเนินชีวิตของประชาชน** โดยการปรับมุมมองหรือแนวคิด (Mindset) ในการทำงานร่วมกันกับกลุ่มต่าง ๆ ในฐานะพันธมิตร ที่ร่วมกันรับความเสี่ยง รับผลตอบแทน และรับความสูญเสียเนื่องจากการรอคอย (Cost of delay) ส่งผลให้การบริการมีความสะดวก รวดเร็ว ลดค่าใช้จ่าย และดีขึ้นจากเดิมอย่างมีนัยสำคัญ หรือเห็นผลลัพธ์เป็นที่ประจักษ์ นำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

เงื่อนไข

เป็นการพัฒนาการให้บริการ เพื่อแก้ไขปัญหาคับข้อง สิ้นสุดทรัพยากรและระยะเวลา โดยใช้หลักการของการแก้ปัญหาทั้งกระบวนการให้บริการ (End to End Process) ที่มีการเชื่อมโยงหลายหน่วยงาน และ/หรือ ภายในหน่วยงานเดียวกัน ด้วยการทำงานร่วมกับภาคประชาชน กลุ่มชุมชน และภาคเอกชนแบบพันธมิตร เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ภาคเอกชนและเครือข่ายประชาชน ส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของไทย และเกิดผลลัพธ์ที่แสดงให้เห็นถึงการแก้ไขปัญหาคับข้องที่ตอบโจทย์ความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้ ต้องมีการสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มผู้รับบริการ และแสดงในเชิงสถิติ

หลักเกณฑ์และแนวทางการพิจารณารางวัลเลิศรัฐ ประจำปี 2568

4 บริการตอบโจทย์ตรงใจ

เกณฑ์การประเมินแบ่งออกเป็น 4 มิติ ได้แก่

ปรับแก้ไข

ขยายกลุ่มเป้าหมายเพิ่มจากภาครัฐกิจ เป็นภาคประชาชน และปรับคำอธิบายให้ชัดเจนขึ้น โดยเน้นให้มีการพัฒนาผลงานให้ครอบคลุม End to End Process ในมิติที่ 2 การนำไปปฏิบัติ

มิติ	ข้อคำถาม	คะแนน
1. การวิเคราะห์ปัญหา		20
	1) ความสำคัญและที่มาของปัญหา ผลกระทบเป็นอย่างไร (ระบุปัญหาและอธิบายว่าปัญหามีความสำคัญ และที่มาของปัญหาได้มาจากการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ หรือได้เปิดโอกาสให้ผู้รับบริการแสดงความคิดเห็นหรือความต้องการโดยตรงอย่างไร)	
	2) ปัญหา มีขอบเขต ผลกระทบต่อผู้รับบริการกลุ่มใด ครอบคลุมพื้นที่ในระดับใดตามกระบวนการให้บริการตั้งแต่ต้นจนจบ (End to End Process) เช่น ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ เป็นต้น	
2. แนวทางการแก้ไขปัญหาและการนำไปปฏิบัติ		30
	3) มีแนวทางการดำเนินการพัฒนาผลงาน ตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการแบบ (End to End Process) เพื่อแก้ไขปัญหามาอย่างไร	
	4) อธิบายการลดต้นทุนและการใช้ทรัพยากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและขีดความสามารถในการแข่งขัน หรือยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน	
	5) มีการสื่อสารสร้างการรับรู้และเข้าใจให้แก่ผู้รับบริการอย่างไร	
3. ผลผลิต/ผลลัพธ์ เชิงประจักษ์		40
	6) มีการประเมินผลผลิต และผลลัพธ์ที่ได้รับจากการดำเนินการที่สะท้อนความสำเร็จในการแก้ไขปัญา และประโยชน์ต่อผู้รับบริการอย่างไร	
	7) มีการประเมินความพึงพอใจและ/หรือ ประเมินประสบการณ์ของผู้รับบริการ หรือสำรวจความคิดเห็นของผู้รับบริการหรือไม่ อย่างไร	
4. มิติที่ 4 ผลกระทบของโครงการ		10
	8) ผลงานมีความสำเร็จที่ส่งผลกระทบต่อประเทศด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน อย่างไร	
	9) การสร้างความยั่งยืนของผลงาน เพื่อให้มีการพัฒนาผลงานอย่างต่อเนื่องในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ	
คะแนนเต็ม		100

**ผลงานตัวอย่าง (Best Practice)
ของหน่วยงานภาครัฐที่ได้รับ
รางวัลประเภทบริการตอบโจทย์ตรงใจ
ในระดับประเทศ**

รางวัลเลิศรัฐ สาขาบริการภาครัฐ ประจำปี 2567

ประเภทบริการตอบโต้โดยตรงใจ

บริการข้อมูลธุรกิจด้วยระบบ DBD e-Service

จัดกลุ่มเอกสารตาม
วัตถุประสงค์การใช้งาน
แฟ้มเอกสารสำเร็จรูป

ให้บริการหนังสือรับรองนิติบุคคล
รูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์
ทุกวัน ไม่เว้นวันหยุดราชการ
06.00 - 21.00 น.

เทคโนโลยีที่นำมาใช้

“แยก”

เทคโนโลยีคัดแยก/
จัดหมวดหมู่เอกสาร (OCR)

“สร้าง”

ระบบสร้างไฟล์อัตโนมัติ
(Auto Generate)

“เซ็น”

การลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์
โดยระบบ (Auto e-Signature)

ผลลัพธ์

เลือกเอกสารถูกต้อง
ขอเอกสารนิติบุคคลได้ทุกวัน
ไม่เว้นวันหยุดราชการ

ลด ปริมาณการใช้กระดาษ
ปริมาณค่าของค่าง

ผู้รับบริการได้รับ
ความพึงพอใจสูงถึง

92.5%

กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง

ประเภทบริการตอบใจโดยตรง

ระบบการเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มทางอิเล็กทรอนิกส์ (VAT FOR ELECTRONIC SERVICE : VES)

กรมสรรพากร

S วน VES เปิดให้บริการผู้ประกอบการธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) ในต่างประเทศในรูปแบบออนไลน์ โดยนำบริการทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับภาษีมูลค่าเพิ่ม มารวมให้บริการในระบบเดียว ในลักษณะ One Stop Service ผู้ประกอบการ e-Service สามารถจดทะเบียน ยื่นแบบแสดงรายการภาษี ชำระภาษี ขอคืนภาษี รวมถึงนำส่ง เอกสารต่าง ๆ ให้แก่กรมสรรพากรผ่านระบบดังกล่าว โดยมีรูปแบบการใช้งานที่ง่าย ซึ่ง ได้คำนึงถึงประสบการณ์ของผู้ใช้งานเป็นหลักในการออกแบบระบบ และมีการ เปรียบเทียบกับระบบบริการในประเทศ เพื่อปรับปรุงวิธีการทำงานให้เน้นการลดขั้นตอน ลดระยะเวลา และเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มากที่สุด โดยกรมสรรพากร มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาระบบ VES เพื่อการให้บริการเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับ ผู้ประกอบการต่างประเทศมีความสะดวก รวดเร็ว ตอบสนองต่อความต้องการของ ผู้ใช้งาน เพิ่มความพึงพอใจของผู้ใช้งาน โดยระบบและส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือและ ความสนใจในการเสียภาษี

63 ผลงานต้นแบบ (BEST PRACTICE) ระดับดีเด่น

กรมสรรพากร

กรมสรรพากร ได้รับความสนใจและกระแสนิยมทางบวกหลังจากเปิดให้บริการระบบ VES จากภาคสังคมที่ได้มีการปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัยและกำหนดรูปแบบของระบบ อิเล็กทรอนิกส์อย่างง่ายเพื่อประโยชน์ของระบบภาษีมูลค่าเพิ่มเพื่อให้บังคับใช้กฎหมายได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยสร้างความเป็นธรรมในระบบภาษีให้กับประเทศ และส่งเสริม ความสามารถในการแข่งขัน

ระบบ VES สามารถอำนวยความสะดวกได้ให้แก่ประเทศได้ทั้งหมด 12,645.52 ล้านบาท จากมูลค่าบริการอิเล็กทรอนิกส์ 180,650.31 ล้านบาท และมีจำนวนผู้ประกอบการ ต่างประเทศที่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม 155 ราย แสดงให้เห็นถึงผลตอบแทนที่ดีจากการให้บริการระบบ VES และความ เข้าถึงได้ง่าย ตลอดจนประสิทธิภาพที่ดีในการใช้งานระบบ VES

นอกจากนี้ กรมสรรพากรมีแผนในการนำข้อมูลการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์มาวิเคราะห์ และใช้คาดการณ์มูลค่าการใช้จ่ายของภาคธุรกิจในประเทศไทย เพื่อหาความสัมพันธ์กับ รายได้ของกิจการ และกำหนดเครื่องมือตรวจสอบทางภาษีที่เหมาะสมเพื่อติดตามจัดเก็บ ภาษีจากผู้ประกอบการ ช่วยลดช่องว่างทางภาษี และสร้างความเป็นธรรมในการแข่งขัน ของผู้ประกอบการในประเทศยิ่งขึ้น อีกทั้งยังได้พัฒนาการให้บริการระบบ VES ในระยะ ต่อไปให้สะดวกยิ่งขึ้น ไม่ทำให้ภาษีเป็นอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจ และช่วยสร้างความ ยั่งยืนทางการคลังให้กับประเทศต่อไป

รางวัลเลิศรัฐ สาขาบริการภาครัฐ ประจำปี พ.ศ. 2566

64

คำจำกัดความ และเงื่อนไข แต่ละประเภทรางวัล

5

ยกระดับการอำนวยความสะดวกในการให้บริการ

คำจำกัดความ

การพัฒนาการบริการเพื่อยกระดับการให้บริการและอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน ได้แก่ การยกเลิก/แก้ไข ข้อกำหนดในกฎหมาย กฎ ที่ไม่จำเป็นหรือเป็นอุปสรรคต่อการให้บริการ ลดขั้นตอนการให้บริการ ลดระยะเวลาการให้บริการ มีการพัฒนานวัตกรรมบริการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Services) ซึ่งส่งผลให้การบริการประชาชนมีความสะดวก รวดเร็ว และลดค่าใช้จ่าย

เงื่อนไข

เป็นผลการดำเนินการในภาพรวมขององค์กร อ้างอิงตามคู่มือสำหรับประชาชนในเว็บไซต์ศูนย์รวมข้อมูลเพื่อติดต่อราชการ (www.info.go.th) เพื่อให้งานบริการภาครัฐ

- 1) กรณีไม่เคยได้รับรางวัล จะต้องเป็นผลการดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2559 – 31 ธันวาคม 2567
- 2) กรณีเคยได้รับรางวัล จะต้องเป็นผลการดำเนินการตั้งแต่วันที่ได้รับรางวัล – 31 ธันวาคม 2567

เช่น เปลี่ยนจากอนุมัติ อนุญาต เป็น จัดแจ้ง , การยกเลิกคณะกรรมการฯ , การมีช่องทางพิเศษ (Fast track), การนำระบบ อนุญาตหลัก (Super License) มาใช้

เร็วขึ้น

ง่ายขึ้น

ถูกลง

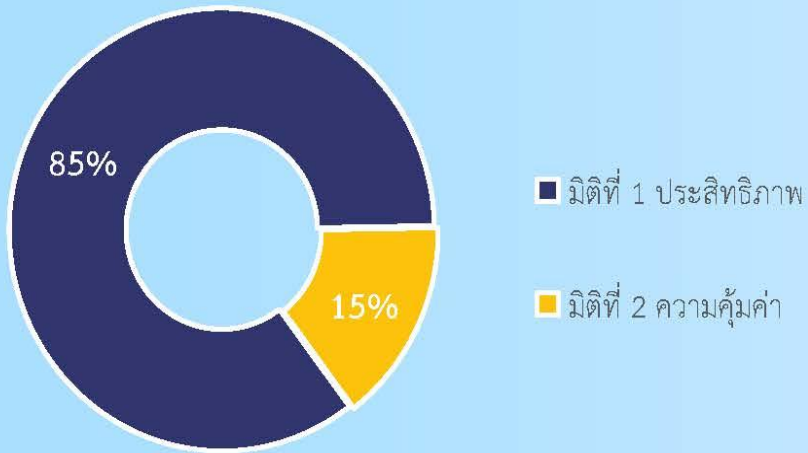

พิจารณาความครอบคลุม และความถูกต้องของการคิดค่าความคุ้มค่าประกอบ

5

ยกระดบการอำนวยความสะดวกในการให้บริการ

เกณฑ์การประเมินแบ่งออกเป็น 2 มิติ ได้แก่

ปรับคำอธิบาย

ไม่มีการปรับข้อคำถาม แต่สร้างความชัดเจนในเงื่อนไขว่าเป็นการส่งสมัครใน **ภาพรวมของหน่วยงาน** ที่ดำเนินการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนในเว็บไซต์ศูนย์รวมข้อมูลเพื่อติดต่อราชการ (www.info.go.th)

มิติ	ประเด็น	คะแนน
มิติที่ 1 ประสิทธิภาพ		85
	1. การยกเลิก/การแก้ไขกฎหมาย กฎ	
	2. การยกเลิก/ลดสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้ จากประชาชน	
	3. การยกเลิก/ลดค่าธรรมเนียม	
	4. การลดขั้นตอนการให้บริการ	
	5. การลดระยะเวลาการให้บริการ	
	6. การชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต	
	7. การพัฒนารูปแบบการให้บริการแบบอิเล็กทรอนิกส์	
	8. อื่น ๆ เช่น การเปลี่ยนจากการอนุมัติ อนุญาต เป็นจดทะเบียน การยกเลิกคณะกรรมการในการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต การมีช่องทางพิเศษ (Fast Track) การนำระบบการอนุญาตหลัก (Super License) มาใช้ เป็นต้น	
มิติที่ 2 ความคุ้มค่า		15
	ค่าใช้จ่ายที่หน่วยงานทำให้ประชาชนประหยัดเงินได้เมื่อเข้ามาใช้บริการในแต่ละงานตามคู่มือสำหรับประชาชน	
คะแนนเต็ม		100

**ผลงานตัวอย่าง (Best Practice)
ของหน่วยงานภาครัฐที่ได้รับ
รางวัลประเภทยกระดับการอำนวย
ความสะดวกในการให้บริการในระดับประเทศ**

รางวัลเลิศรัฐ สาขาบริการภาครัฐ ประจำปี 2567 ประเภทยกระดับการอำนวยความสะดวกในการให้บริการ ระดับดีเด่น

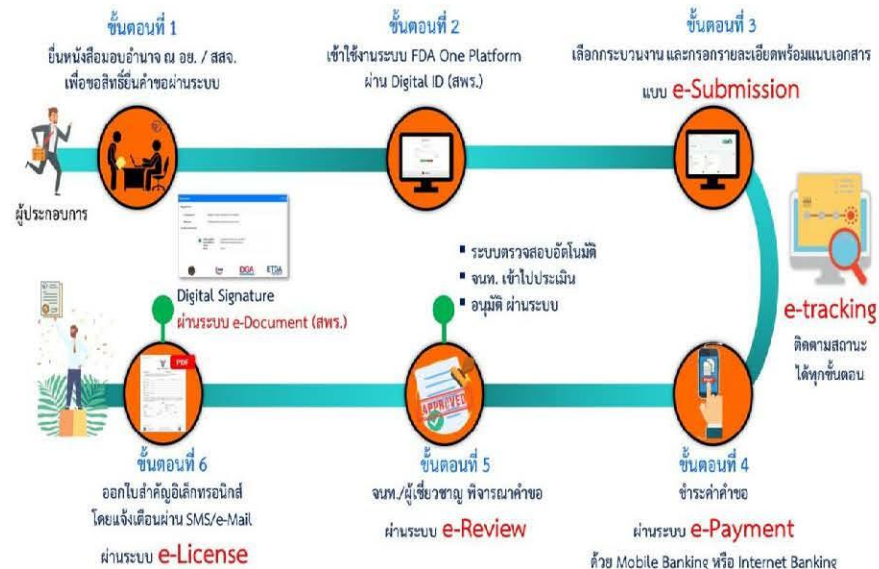

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

Smart FDA : Anywhere Anytime Anyone

อย. พัฒนาการบริการอนุมัติอนุญาตผลิตภัณฑ์สุขภาพให้รวดเร็ว อย่างต่อเนื่อง เท้าทันเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อสนับสนุนการประกอบการให้มีศักยภาพแข่งขันได้ในระดับสากล ตอบสนองการส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศ ควบคู่ไปกับการคุ้มครองความปลอดภัยของผู้บริโภค

อนุมัติอนุญาต รวดเร็ว ตรงใจ ด้วยระบบ FDA Smart Licensing

ผลลัพธ์จากการดำเนินงาน

ลดระยะเวลาการให้บริการภาพรวมลงร้อยละ 58.32

การจดทะเบียนอาหารไทยปฐมสำเร็จในภาษาบรรรจุที่ปิดสนิท (Soft Power) จาก 78 วันทำการ เป็น 44 วันทำการ

ผลิตภัณฑ์ยาที่ได้รับการตรวจสอบตามมาตรฐานที่อ้างอิงผลประเมิน WHO CRP จากยาใหม่ จาก 310 วัน เป็น 90 วัน

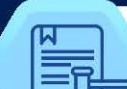
บัตรประชาชนใบเดียวออกของได้ทุกด่าน ลดความแออัด ลดการรอคอย ตรวจปล่อยรวดเร็ว ภายใน 24 ชม.

ตั้งศูนย์พัฒนาช่วยเหลือผู้ประกอบการและผู้ยื่นขึ้นทะเบียน

ความพึงพอใจ 96.35%

ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 22 ฉบับ

ยกเลิกการเรียกเอกสารทางราชการ เช่น สำเนาบัตรประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาเอกสารนิติบุคคล ฯ

ชำระค่าธรรมเนียมเพื่อต่ออายุใบอนุญาต 8 ใบอนุญาต

กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

กรมการค้าต่างประเทศ

กรมการค้าต่างประเทศ

รางวัลบริการภาครัฐ
ประจำปี 2567

ประเภทระดับ
การอำนวยความสะดวก
ความสะดวก
ในการให้บริการ

ระดับดีเด่น

56

แผนการปรับปรุง (Best Practices)
จากมติที่ประชุม คณะกรรมการปรับปรุงปี 2567

ที่มา
ความสำคัญ

กรมการค้าต่างประเทศ เป็นหน่วยงานที่มีการให้บริการด้านงานบริการเกี่ยวกับการค้าต่างประเทศที่สำคัญ อาทิ การยื่นทะเบียนผู้ประกอบการส่งออก-นำเข้าสินค้า และการให้บริการออกใบอนุญาตและหนังสือรับรองการส่งออก-นำเข้าสินค้าที่มีมาตรการกำกับดูแล ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา กรมฯ ได้ให้ความสำคัญต่อการยกระดับและพัฒนาบริการให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพด้วยนวัตกรรมบริการมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองผู้ประกอบการที่ต้องการได้รู้ความรวดเร็วในการติดต่อขอรับบริการ ได้รับการบริการที่มีผู้ยกย่องชื่นชม มีมาตรฐาน และความถูกต้องแม่นยำ รวมถึง กรมฯ มุ่งเน้นยกระดับการอำนวยความสะดวกทางการค้าด้วยนวัตกรรมบริการที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นหนึ่งในพันธกิจสำคัญของกรมฯ โดยนำนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลมาอำนวยความสะดวกในการให้บริการด้านการค้าต่างประเทศ เพื่อให้ผู้รับบริการมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับประโยชน์สูงสุดจากการลดขั้นตอนในการรับบริการ ลดระยะเวลา และลดต้นทุน ภายใต้การปรับปรุงกฎหมายที่เป็นปัจจัยสำคัญ

การดำเนินการ

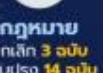
e - DFT จำนวน 16 นวัตกรรม				สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต พ.ศ. 2558	
การยื่นขอใบสำคัญถิ่นที่อยู่วิเทศ	การยื่นขอใบสำคัญถิ่นที่อยู่แบบดิจิทัล	การยื่นขอใบสำคัญถิ่นที่อยู่แบบดิจิทัล	การยื่นขอใบสำคัญถิ่นที่อยู่แบบดิจิทัล	การยื่นขอใบสำคัญถิ่นที่อยู่แบบดิจิทัล	การยื่นขอใบสำคัญถิ่นที่อยู่แบบดิจิทัล
การยื่นขอใบสำคัญถิ่นที่อยู่วิเทศ	การยื่นขอใบสำคัญถิ่นที่อยู่แบบดิจิทัล	การยื่นขอใบสำคัญถิ่นที่อยู่แบบดิจิทัล	การยื่นขอใบสำคัญถิ่นที่อยู่แบบดิจิทัล	การยื่นขอใบสำคัญถิ่นที่อยู่แบบดิจิทัล	การยื่นขอใบสำคัญถิ่นที่อยู่แบบดิจิทัล
การยื่นขอใบสำคัญถิ่นที่อยู่วิเทศ	การยื่นขอใบสำคัญถิ่นที่อยู่แบบดิจิทัล	การยื่นขอใบสำคัญถิ่นที่อยู่แบบดิจิทัล	การยื่นขอใบสำคัญถิ่นที่อยู่แบบดิจิทัล	การยื่นขอใบสำคัญถิ่นที่อยู่แบบดิจิทัล	การยื่นขอใบสำคัญถิ่นที่อยู่แบบดิจิทัล
การยื่นขอใบสำคัญถิ่นที่อยู่วิเทศ	การยื่นขอใบสำคัญถิ่นที่อยู่แบบดิจิทัล	การยื่นขอใบสำคัญถิ่นที่อยู่แบบดิจิทัล	การยื่นขอใบสำคัญถิ่นที่อยู่แบบดิจิทัล	การยื่นขอใบสำคัญถิ่นที่อยู่แบบดิจิทัล	การยื่นขอใบสำคัญถิ่นที่อยู่แบบดิจิทัล

จุดเปลี่ยนสำคัญในการดำเนินการพิจารณาอนุมัติใบอนุญาตของกรมการค้าต่างประเทศ โดยทางธุรกิจมีความสำคัญ ทำให้การดำเนินการง่ายขึ้น (Faster) ง่ายขึ้น (Easier) และค่าใช้จ่ายถูกลง (Cheaper) ทั้งนี้ กรมฯ ได้มีการเผยแพร่คู่มือสำหรับผู้ประกอบการเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการค้าต่างประเทศ (<https://www.dft.go.th/th-th/>) และเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อลดภาระการ (www.info.go.th) จำนวน 44 คู่มือ เพื่อเผยแพร่ให้ประชาชน/ผู้รับบริการ/มีสำเนาให้สามารถสืบค้นและเข้าถึงได้ (1) นักกฎหมาย/นักกฎหมาย และ (2) ขั้นตอนการนำเข้า (3) รายการเอกสารหรือหลักฐาน (4) ค่าธรรมเนียม และ (5) ข้อความการดำเนินการ

57

แผนการปรับปรุง (Best Practices)
จากมติที่ประชุม คณะกรรมการปรับปรุงปี 2567

สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

 ลดระยะเวลา รอขอ: 94.40 จาก 101 ชั่วโมง เหลือ ~ 5.6 ชั่วโมง	 ยกเลิกสำเนา 53 สำเนา	 กฎหมาย ยกเลิก 3 ฉบับ ปรับปรุง 14 ฉบับ	 ลดขั้นตอน 4 กระบวนการ
---	---	--	--

24 HOURS SERVICE

ภาพรวมนวัตกรรมบริการ e-DFT 16 นวัตกรรม

นวัตกรรม	จุดเด่นและผลลัพธ์
ลดระยะเวลา จากเดิม 101 ชั่วโมง เหลือเพียง 5.6 ชั่วโมง ลดขอ: 94.40	จุดเด่นและผลลัพธ์ กรมฯ ได้ยกระดับการให้บริการ อำนวยความสะดวก (e-DFT) จำนวน 16 นวัตกรรม
ยกเลิกสำเนา 53 สำเนา	ลดต้นทุน (Cheaper) ของ ผู้ประกอบการในการขอใบ อนุญาต 5,903 ล้านบาท
การยื่นขอใบอนุญาต การยื่นขอใบอนุญาต 3 กระบวนการ	ลดเวลา (Faster) ในการ ดำเนินการ
กฎหมาย ยกเลิก 3 ฉบับ ปรับปรุง 14 ฉบับ	สามารถเข้าถึงบริการได้ทุก ที่ทุกเวลา "Anywhere Anytime" (Easier)
ลดขั้นตอน 4 กระบวนการ	ลดการทุจริต (Good Governance)

ความยั่งยืน NEXT STEP

1) โครงการพัฒนาระบบการให้บริการส่งออกสินค้าผ่านช่องทาง (OCS Connect) ซึ่งเป็นการพัฒนาและปรับปรุงระบบการ
ส่งออกสินค้าผ่านช่องทางเดียวในปัจจุบัน เพื่อรองรับการเชื่อมโยงระบบการส่งออกสินค้าผ่านช่องทางเดียว (Nation Single
Window (NSW) หรือผ่านช่องทางเดียว) โดยให้บริการยื่นคำขอส่งออกสินค้าผ่านช่องทางเดียว (Nation Single Window) ผ่าน
ช่องทางเดียว (Nation Single Window) (1) ยื่นคำขอส่งออกสินค้าผ่านช่องทางเดียว (Nation Single Window) (2) ยื่นคำขอส่งออกสินค้าผ่านช่องทางเดียว (Nation Single Window) (3) ยื่นคำขอส่งออกสินค้าผ่านช่องทางเดียว (Nation Single Window) (4) ยื่นคำขอส่งออกสินค้าผ่านช่องทางเดียว (Nation Single Window) (5) ยื่นคำขอส่งออกสินค้าผ่านช่องทางเดียว (Nation Single Window)

2) โครงการพัฒนาระบบการให้บริการส่งออกสินค้าผ่านช่องทางเดียว (OCS Connect) ซึ่งเป็นการพัฒนาและปรับปรุงระบบการ
ส่งออกสินค้าผ่านช่องทางเดียวในปัจจุบัน เพื่อรองรับการเชื่อมโยงระบบการส่งออกสินค้าผ่านช่องทางเดียว (Nation Single
Window (NSW) หรือผ่านช่องทางเดียว) โดยให้บริการยื่นคำขอส่งออกสินค้าผ่านช่องทางเดียว (Nation Single Window) ผ่าน
ช่องทางเดียว (Nation Single Window) (1) ยื่นคำขอส่งออกสินค้าผ่านช่องทางเดียว (Nation Single Window) (2) ยื่นคำขอส่งออกสินค้าผ่านช่องทางเดียว (Nation Single Window) (3) ยื่นคำขอส่งออกสินค้าผ่านช่องทางเดียว (Nation Single Window) (4) ยื่นคำขอส่งออกสินค้าผ่านช่องทางเดียว (Nation Single Window) (5) ยื่นคำขอส่งออกสินค้าผ่านช่องทางเดียว (Nation Single Window)

58

แผนการปรับปรุง (Best Practices)
จากมติที่ประชุม คณะกรรมการปรับปรุงปี 2567

**ผลงานตัวอย่าง (Best Practice)
ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ที่ได้รับรางวัลประเพณีกระต๊อบการอำนวย
ความสะดวกในการให้บริการในระดับประเทศ**

กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ปี 2565

ปี 2566

ก. รมปศุสัตว์ ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการให้บริการ เพื่อการอำนวยความสะดวกในการให้บริการของกรมปศุสัตว์อย่างต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญกับ “ลด ละ เลิก” การดำเนินการที่สำคัญ ยุ่งยาก และเป็นอุปสรรคต่อบริการ เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับการบริการจากกรมปศุสัตว์ที่ “ รวดเร็ว (Faster) (Easier) และถูกลง (Cheaper)” รวมทั้งสร้างความโปร่งใสในการดำเนินการ บนสมรรถนะความต้องการของประชาชนและผู้รับบริการในยุคสังคมดิจิทัล

จุดเด่นและผลลัพธ์

- พัฒนาศักยภาพในการบริหารระบบดิจิทัลกับคนในครอบครัว (Family Digital) สน. ขอบเขตการ
ใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตและวิธีป้องกันภัยด้านการคอมพิวเตอร์ ที่มีความเหมาะสมและควรให้
ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงบริการอย่างสะดวกและปลอดภัยได้ทั้ง ผู้ดูแล ผู้ถูกดูแล และผู้มาพบ
หน่วยงาน พร้อมเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ระบบ National Single
Window (NSW) ของกระทรวงการต่างประเทศ ระบบ Hazardous Substance Single Submission
(HSSS) ของศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุนิวเคลียร์ และหน่วยงานอุตสาหกรรม
 - การปรับปรุงและยกระดับการให้บริการ ส่งมอบให้ลูกค้าการออกเงินค่าปรับคดี ปี 2565
มากกว่า 280,000 ล้านบาท และระดมค่าใช้จ่ายเป็นเงินปันผล ต่อโลก สอดคล้องภารกิจ
เพื่อประชาชน ปี 3 ของหลัก
- ความพึงพอใจของผู้รับบริการ ผู้รับบริการที่พอใจร้อยละ 95.25

กรรมพฤกษศาสตร์

ยกเลิก/แก้ไข กฎหมาย ทบพวน/ยกเลิกกฎหมายที่ล้าสมัย หมดความจำเป็น และเป็นอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจ/การติดต่อราชการของประชาชน จำนวน 14 ฉบับ

ยกเลิก/ลดสำเนาเอกสาร ยกเลิกการเรียกสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน และเอกสารอื่นที่ทางราชการออกให้ รวมถึงยกเลิกเอกสารหลักฐานที่ไม่มีความจำเป็นเพิ่มเติมตามความเหมาะสมกับแต่ละงานบริการ

ยกเลิก/ลดค่าธรรมเนียม ยกเลิกค่าธรรมเนียม จำนวน 3 ใบอนุญาต และยกเว้นค่าธรรมเนียม
จำนวน 11 ใบอนุญาต

ลดระยะเวลา/ลดขั้นตอนการให้บริการ ทบทวนและปรับปรุงกระบวนการงาน โดยลดระยะเวลาการให้บริการ จำนวน 10 งานบริการ จาก 33 งานบริการ คิดเป็นร้อยละ 30.30

การให้บริการรับชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแพนการอื่นสำหรับต่ออายุ
ใบอนุญาต ใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. 2533 จำนวน
642 ใบ และใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 (วัตถุอันตรายด้าน
การปศุสัตว์) จำนวน 580 ใบ

พัฒนารูปแบบการให้บริการแบบอิเล็กทรอนิกส์ พัฒนาและปรับปรุงรูปแบบการให้บริการเป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ เช่น ระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ด้านอาหารสัตว์และวัตถุดิบรายด้านการปศุสัตว์ ซื่อละระดับการให้บริการดิจิทัลแบบเต็มรูปแบบ (Fully Digital) ระบบการเคลื่อนย้ายสัตว์และซากสัตว์ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Movement) และพัฒนาการให้บริการบนระบบการให้บริการผ่านระบบเบ็ดเสร็จทางอิเล็กทรอนิกส์ (Biz Portal) เช่น งานบริการในโรงพยาบาลสัตว์ ผู้ควบคุมฟาร์มเลี้ยงสัตว์

การปรับปรุงและจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน ทบทวนและปรับปรุงคู่มือสำหรับประชาชน และจัดทำเป็นรูปแบบ info-graphic เผยแพร่ผ่าน info.go.th จำนวน 37 คู่มือ

การพัฒนาบริการช่องทางพิเศษแบบเร่งด่วน (Fast track) เพื่อเป็นทางเลือกให้กับ
ผู้รับบริการกรณีมีความจำเป็นหรือมีความเร่งด่วนให้ได้รับบริการหรือการพิจารณาอนุญาต
ที่สะดวกรวดเร็วขึ้น

6 ขั้วเคลื่อนเห็นผล

คำจำกัดความ

เป็นรางวัลใหม่ที่มุ่งเน้นการขับเคลื่อนการดำเนินงาน เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของโลก ตอบโจทย์นโยบายรัฐบาล หรือ agenda สำคัญของประเทศ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน เน้นผลลัพธ์ที่มี Impact และการนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์ (Data analytics) เพื่อนำมากำหนดนโยบาย การดำเนินการที่ตอบโจทย์ **agenda สำคัญของประเทศ** โดยแบ่งออกเป็น 8 ประเด็น คือ

- 1) การพัฒนาการเกษตรที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม
- 2) การส่งเสริม Soft Power อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม
- 3) การยกระดับคุณภาพการศึกษา
- 4) การนำ AI มาใช้ในบริการภาครัฐ
- 5) การยกระดับระบบสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพ-ครอบคลุมและทั่วถึง
- 6) การแก้ปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืน
- 7) การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมพลังงานสะอาด
- 8) การแก้ปัญหาด้านความมั่นคง และความปลอดภัยของประเทศ

เงื่อนไข

- (1) เป็นผลงานผลงาน/โครงการที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนนโยบาย รัฐบาลหรือ agenda สำคัญของประเทศ และไม่เป็นรูปแบบเดียวกับที่หน่วยงานเคยได้รับรางวัลมาแล้ว
- (2) เป็นผลงานที่นำไปใช้แล้วจริง และมีผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มเป้าหมายหรือผู้รับบริการ ในวงกว้าง สามารถตรวจสอบได้ เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี

หลักเกณฑ์และแนวทางการพิจารณารางวัลเลิศรัฐ ประจำปี 2568

ขับเคลื่อนเห็นผล

เกณฑ์การประเมินแบ่งออกเป็น 4 มิติ ได้แก่

ปรับคำอธิบาย

ขอบเขตการพิจารณาผลงานที่ส่งผลกระทบในวงกว้าง และมีระบุบทบาทของภาคส่วนที่ร่วมดำเนินการที่ชัดเจน

มิติ	ข้อคำถาม	คะแนน
1. การวิเคราะห์ปัญหา		10
	1) สภาพปัญหา ที่มา (อธิบายว่าสภาพปัญหามีความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งอาจเป็นปัญหาในระดับประเทศหรือระดับนานาชาติอย่างไร)	
	2) ปัญหาที่มีขอบเขตหรือผลกระทบต่อผู้รับบริการ หรือต่อสังคม/ประเทศ ในระดับใด	
2. แนวทางการแก้ไขปัญหาและการนำไปปฏิบัติ		30
	3) มีการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล หรือ agenda สำคัญของประเทศอย่างไร	
	4) มีภาคส่วนอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาผลงานหรือไม่ อย่างไร	
3. ผลผลิต/ผลลัพธ์ เชิงประจักษ์		50
	5) มีการประเมินผลผลิต และผลลัพธ์ที่ได้รับจากการดำเนินการที่สะท้อนความสำเร็จต่อผู้รับบริการอย่างไร	
	6) มีผลกระทบเชิงบวก/ประโยชน์ของผลงานต่อสังคม/ประเทศ และแสดงให้เห็นว่าประโยชน์ที่เกิดขึ้นสร้าง Impact ในด้านที่เกี่ยวข้องอย่างไร	
4. ความยั่งยืนของโครงการ		10
	7) มีการถ่ายทอดบทเรียนจากการพัฒนาผลงานเพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับหน่วยงานและการวางแผนในการขยายผลหรือไม่ อย่างไร	
	8) มีความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ขององค์การสหประชาชาติอย่างไร	
คะแนนเต็ม		100

รางวัลขับเคลื่อนเห็นผล

เป็นรางวัลที่มุ่งเน้นการขับเคลื่อนการดำเนินงาน
เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของโลก ตอบโจทย์นโยบายรัฐบาล หรือ agenda
สำคัญของประเทศ โดยแบ่งออกเป็น 8 ประเด็น คือ

1. การยกระดับคุณภาพการศึกษา

2. การแก้ปัญหาความยากจน
อย่างยั่งยืน

3. การยกระดับ
ระบบสาธารณสุขที่มี
ประสิทธิภาพ
ครอบคลุมและทั่วถึง

4. การแก้ปัญหา
ด้านความมั่นคง และ
ความปลอดภัยของประเทศ

ด้านสังคม

ด้านความมั่นคง

ด้านเศรษฐกิจ

ด้านสิ่งแวดล้อม

5. การส่งเสริม Soft
Power อุตสาหกรรมการ
ท่องเที่ยวและวัฒนธรรม

6. การนำ AI มาใช้ใน
บริการภาครัฐ

7. การพัฒนาการเกษตรที่
ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม

8. การแก้ปัญหาสังแวดล้อม
และการส่งเสริมพลังงานสะอาด

**ผลงานตัวอย่าง (Best Practice)
ของหน่วยงานภาครัฐที่ได้รับ
รางวัลประเภทขับเคลื่อนเห็นผล
ในระดับประเทศ**

ประเภทขับเคลื่อนเห็นผล

หน่วยงานต้นสังกัด : สำนักงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน

หน่วยงานรับผิดชอบ : โรงพยาบาลปางมะผ้า

ดีเด่น

“โรงพยาบาลอินเทอร์เน็ตของชนเผ่ากลางขุนเขาที่ห่างไกล”

ปัญหาสำคัญ คือการเข้าถึงการบริการ ได้แก่ การคมนาคมลำบาก ห่างไกล เดินทาง 2-3 ชม. หรือมากกว่า ระยะทาง 30-50 กม. เกิดค่าใช้จ่ายเมื่อต้องเดินทางมา sw. เฉลี่ย 1,500-3,000 บาท/ ครั้ง ปัญหาการสื่อสาร/ข้อมูลด้านสุขภาพ เกิดความแออัดเสี่ยงต่อการแพร่กระจายเชื้อ รอตรวจนาน แพทย์บริการ 3 คน ตรวจผู้ป่วยใน/นอก สถานที่คับแคบ

ใช้แนวคิด Smart Hospital มาพัฒนาระบบบริการ ให้สะดวก รวดเร็ว มีคุณภาพ ใช้เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพเชื่อมกับโปรแกรม ให้บริการเริ่มจาก Smart Queue/Smart OPD ตู้ Kiosจัดคิวอัตโนมัติ วัดความดัน/ส่วนสูง/ซึ่งน้ำหนักอัตโนมัติ เชื่อมเข้าโปรแกรม HosXp ปรับอาคาร OPD ลดความแออัด มีศูนย์ตรวจสุขภาพ/ARI Clinic บริการแบบ One stop service

ปรับห้องอุบัติเหตุฉุกเฉินเป็น Smart ER เกิด ER คุณภาพ คัดแยกผู้ป่วยตามความรุนแรง จอแสดงคิว ระบบควบคุมและป้องกันการติดเชื้อตามหลัก IC ประตูปิดเปิดอัตโนมัติป้องกันเหตุ อันไม่พึงประสงค์ Smart IPD นำโปรแกรม Hosmerg เปลี่ยนข้อมูลจาก Analog เป็น Digital

พัฒนาระบบบริการ
สาธารณสุขในพื้นที่
ห่างไกล ยกระดับ
คุณภาพชีวิตและลด
ความเหลื่อมล้ำทางสังคม

- Smart Queue/OPD 13,008 ราย บริการสะดวก รวดเร็ว รอคอยเฉลี่ย 40 นาที พึ่งพอใจ OPD 90%
- Smart ER 3,690 ครั้ง คัดแยกตามความรุนแรง 100% ไม่เสียชีวิตจากการเปลี่ยนแปลงฉับพลัน ผ่านเกณฑ์ ER คุณภาพ
- Smart IPD 1,184 ราย ลดการใช้กระดาษ/หมึกพิมพ์ ลดขั้นตอน/ความผิดพลาด ดูแลได้มากขึ้น พึ่งพอใจ IPD 92%
- Smart telemed 196 ราย ดูแลทันเวลา ลดความแออัด

**ผลงานตัวอย่าง (Best Practice)
ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ที่ได้รับรางวัลประเภทขับเคลื่อนเห็นผล
ในระดับประเทศ**

หน่วยงาน/ชื่อผลงาน

ระดับรางวัล

กรมประมง

Fisherman Shop เสริมสร้างการตลาดเพิ่มรายได้ผู้ประกอบการ หลากหลายสินค้า
ประมง ผู้บริโภครปลอดภัย ประมงไทยยั่งยืน

ระดับดี

กรมปศุสัตว์

ครอบครัวผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ (ใส่ใจ) “DLD Product Family”

ระดับดี

กรมวิชาการเกษตร

การขับเคลื่อนกาแฟโรบัสตาศรีสะเกษ อัตลักษณ์หนึ่งเดียวพลิกวิกฤติสู่ความยั่งยืน

ระดับดี

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

ชุมชนคาร์บอนต่ำ ภูเขาสำคัญ ลดโลกร้อน

ระดับดี

ผู้นำสตรี สิทธิเท่าเทียมชาย

ระดับดี

เงื่อนไขการสมัครรางวัลบริการภาครัฐ

คุณสมบัติเบื้องต้น

หน่วยงานของรัฐทุกประเภท

- ส่วนราชการระดับกรม/เทียบเท่า จังหวัด องค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การอิสระ และหน่วยงานของรัฐประเภทอื่น ๆ สามารถสมัครรางวัลบริการภาครัฐ ได้ทุกประเภทรางวัล ยกเว้นประเภทยกย่องระดับการอำนวยความสะดวก ต้องเป็นหน่วยงานส่วนกลางที่มีการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน ตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวก
- หน่วยงานส่วนภูมิภาค สามารถสมัครผ่านส่วนราชการระดับกรม/เทียบเท่าที่เป็นต้นสังกัดของหน่วยงาน หรือจังหวัดที่หน่วยงานตั้งอยู่

A

- ผลงานที่ส่งสมัครต้องไม่เคยได้รับรางวัลบริการภาครัฐ ยกเว้น
 - 1) การสมัครรางวัลประเภทขยายผลมาตรฐานการบริการ ต้องเป็นผลงานที่เคยได้รับรางวัลในระดับดี และระดับดีเด่น
 - 2) กรณีหน่วยงานที่เคยได้รับรางวัลยกย่องระดับการอำนวยความสะดวกในการให้บริการ เป็นผลการดำเนินการตั้งแต่ได้รับรางวัล – 31 ธันวาคม 2567

B

C

- ส่งสมัครได้หลายผลงาน แต่ 1 ผลงานส่งสมัครได้เพียง 1 ประเภทรางวัลเท่านั้น
- เป็นผลงานที่นำไปใช้แล้วจริง มีผลสำเร็จที่สามารถตรวจสอบได้ เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี

ระดับรางวัลบริการภาครัฐ

รางวัลแบ่งออกเป็น 2 ระดับ

ข้อสังเกตของผลงานที่ไม่ผ่านการประเมินรางวัลบริการภาครัฐ

1. หน่วยงานกำหนดขอบเขตของปัญหาที่มาไม่ชัดเจน ขาดความชัดเจนในประเด็นของผลกระทบต่อผู้รับบริการอยู่ในระดับใด เช่น ระดับพื้นที่ ระดับความรับผิดชอบของหน่วยงาน และระดับประเทศ

2. ผลงานมีลักษณะเป็นโครงการนำร่อง หรือมีระยะเวลาดำเนินการเพียง 1 ปี ส่งผลให้ผลลัพธ์และผลกระทบยังไม่ชัดเจนเพียงพอ

3. ผลงานเป็นการพัฒนากระบวนการทำงานภายในองค์กร หรืองานประจำตามปกติ ยังไม่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างที่ชัดเจนของการพัฒนา และไม่สะท้อนถึงประโยชน์ของผู้รับบริการ

4. ผลงานที่ส่งสมัครประเภทนวัตกรรมบริการ ยังไม่แสดงให้เห็นถึงความเป็นนวัตกรรมอย่างเด่นชัด ส่วนใหญ่เป็นเพียงการปรับปรุงงานบริการ หรือการนำแอปพลิเคชันพื้นฐาน เช่น การใช้แอปพลิเคชันไลน์ google form เป็นต้น

5. ขาดข้อมูลผลลัพธ์ในเชิงสถิติ ข้อมูลเปรียบเทียบ ตัวชี้วัด ความพึงพอใจ รวมถึงแสดงผลลัพธ์ที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

คำถามที่พบบ่อย

- ผลงาน 1 ผลงาน สามารถส่งรางวัลได้หลายรางวัลหรือไม่
- รูปแบบการแนบเอกสารประกอบการสมัครเป็นอย่างไรมีข้อจำกัดใดบ้าง เช่น ขนาด/ชนิด ไฟล์
- ประเภทนวัตกรรมบริการฯ **จะต้องเป็นสิ่งประดิษฐ์หรือไม่ และกรณีไม่เข้าข่ายเงื่อนไขการจดสิทธิบัตรจะต้องตอบข้อคำถามว่า มีการจดสิทธิบัตรหรือไม่ อย่างไร**
- ประเภทบริการตอบโจทย์ตรงใจ ข้อความ " **การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ**" หมายถึงอะไร
- ประเภทขับเคลื่อนเห็นผล **สามารถเขียนผลงานให้สอดคล้อง Agenda หลายประเด็นได้ไหม** หรือต้องเลือกเฉพาะ 1 ประเด็นเท่านั้น
- ประเภทขับเคลื่อนเห็นผล **สามารถดำเนินการในระดับพื้นที่ได้ใช้หรือไม่** เช่น กรณีแก้ไขปัญหายาเสพติด เป็นการขับเคลื่อนนโยบายของประเทศ แต่นำมาเขียนรางวัลเฉพาะในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
- กรณีหน่วยงานมีการพัฒนางานบริการในรูปแบบ **e-Service แบบ fully digital จะต้องนำมาสมัครในส่วนของรางวัลนวัตกรรมใช้หรือไม่** การพัฒนางานบริการรูปแบบ e - Service แบบ fully digital ในมุมมองของรางวัลนวัตกรรมบริการ กับ รางวัลพัฒนาบริการ เดิมมีความแตกต่างกันอย่างไร
- ประเภทยกระดับการอำนวยความสะดวกในการให้บริการ **จะต้องมีการปรับปรุงกระบวนการอนุมัติอนุญาตทุกกระบวนการงานของหน่วยงานหรือไม่** ถ้ามีการดำเนินการบางกระบวนการแต่มีผลกระทบในวงกว้าง จะเข้าเงื่อนไขการสมัครรางวัลหรือไม่

หลักเกณฑ์การพิจารณา รางวัลการบริหารราชการ แบบมีส่วนร่วม ประจำปี 2568

.....

รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประจำปี 2568

3 ประเภท (ปรับลดลงจาก 4 ประเภท)

1 เปิดใจใกล้ชิดประชาชน (Open Governance)

✓ คงเดิม

มอบให้กับหน่วยงานภาครัฐ ที่มีการดำเนินการตามภารกิจหลักที่เป็นภาพรวมขององค์กร เพื่อส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาระบบราชการระบบเปิด (Open Governance) ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมใน 2 ระดับ คือระดับการให้ข้อมูลข่าวสาร (Inform) และระดับปรึกษาหารือ (Consult)

หน่วยงานของรัฐ
ภาพรวมองค์กร

2 สัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม (Effectiveness of People Participation)

- ปรับแก้ไข -

มอบให้กับหน่วยงานของรัฐ ที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนและเครือข่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม ในการบริหารราชการ **ในระดับความร่วมมือ (Collaborate)** ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบสูง (High Impacts) กับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน

หน่วยงาน**ไม่ต้อง**เสนอบุคคล/กลุ่มบุคคล/เครือข่ายที่เป็นกลไกหลัก (Key Actor) หรือเป็นผู้นำ/ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการทำงานแบบมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้อง >> กรรมการจะพิจารณาจากการ Site Visit

หน่วยงานของรัฐ
ที่มีลักษณะแผนงานหรือโครงการขนาดใหญ่
และ**หรือ**มีหุ้นส่วนความร่วมมือ (บุคคล/
กลุ่มบุคคล)

3 เลื่องลือขยายผล (Participation Expanded)

- ปรับแก้ไข -

มอบให้กับหน่วยงานภาครัฐ ที่นำตัวแบบ (Model) จากโครงการที่เคยได้รับรางวัลด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมไป

- ขยายผลเชิงพื้นที่ อย่างน้อย 2 พื้นที่
 - รางวัลเปิดใจใกล้ชิดประชาชน
 - รางวัลสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม / ประสิทธิภาพเครือข่าย
- พัฒนาต่อยอดการดำเนินงานจากที่เคยได้รับรางวัล
 - รางวัลเปิดใจใกล้ชิดประชาชน
 - รางวัลสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม / ประสิทธิภาพเครือข่าย

หน่วยงานของรัฐ
ที่มีผลงานที่เคยได้รับรางวัลฯ
ดีเด่น/ดี และนำไปขยายผล

ร่วมใจแก่งจน (Collaboration towards Poverty Eradication)

✗ ยกเลิก

นำหลักการของรางวัลไปผนวกกับ **รางวัลบริการภาครัฐ ประเภทขับเคลื่อนเห็นผล**

กลุ่มเป้าหมาย

ระดับการมีส่วนร่วม

ผลงานของ สป.กษ. ที่สมัครเข้ารับรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประเภทรางวัลสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม ประจำปี พ.ศ. 2568

ชื่อผลงาน/โครงการ : “โนนเมือง
โมเดล ปฎิรูปไร้อ้อย สร้างเศรษฐกิจ
ใหม่ด้วยพลังชุมชน”
หน่วยงาน : สำนักงานเกษตร
และสหกรณ์จังหวัดหนองบัวลำภู

ชื่อผลงาน/โครงการ : “พลังแห่ง
ความร่วมมือยกระดับมะขามหวาน
อุดรดิษฐ์สู่มาตรฐาน GI เพื่ออนาคต
ที่ยั่งยืน”
หน่วยงาน : สำนักงานเกษตร
และสหกรณ์จังหวัดอุดรดิษฐ์

ชื่อผลงาน/โครงการ : “การบริหาร
จัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร
เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญห
าไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง
ขนาดเล็ก (PM2.5) จังหวัดเชียงใหม่”
หน่วยงาน : สำนักงานเกษตร
และสหกรณ์จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผลงาน/โครงการ : “ตลาด
เกษตรกรจังหวัดชัยภูมิ (Farmer
Market) สู่การสร้างอาชีพที่ยั่งยืน”
หน่วยงาน : สำนักงานเกษตร
และสหกรณ์จังหวัดชัยภูมิ

ชื่อผลงาน/โครงการ : “ยกระดับ
สหกรณ์เกษตรกรรุ่นใหม่จังหวัด
อุดรธานีสู่การเป็นผู้ประกอบการ
ธุรกิจแบบมีส่วนร่วม”
หน่วยงาน : สำนักงานเกษตร
และสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี

ชื่อผลงาน/โครงการ : “โช้บ๊อกลาง
& Salesman สู่การพัฒนาการ
เกษตรระดับหมู่บ้านของจังหวัด
ระนองที่ยั่งยืน”
หน่วยงาน : สำนักงานเกษตร
และสหกรณ์จังหวัดระนอง

- สำนักงาน ก.พ.ร. จะดำเนินการตรวจประเมินผลงานที่หน่วยงานจัดส่ง และประกาศผลการตรวจประเมินในขั้นตอนที่ 1 จากใบสมัคร **ภายในวันที่ 30 พฤษภาคม 2568**
- หน่วยงานที่ผ่านขั้นตอนที่ 1 ต้องมี **ผลการประเมินตั้งแต่ 80 คะแนนขึ้นไป** เพื่อเข้าสู่การประเมินในขั้นตอนที่ 2 การตรวจประเมินจากการดำเนินการจริง ณ พื้นที่ปฏิบัติงาน (Site Visit) ต่อไป

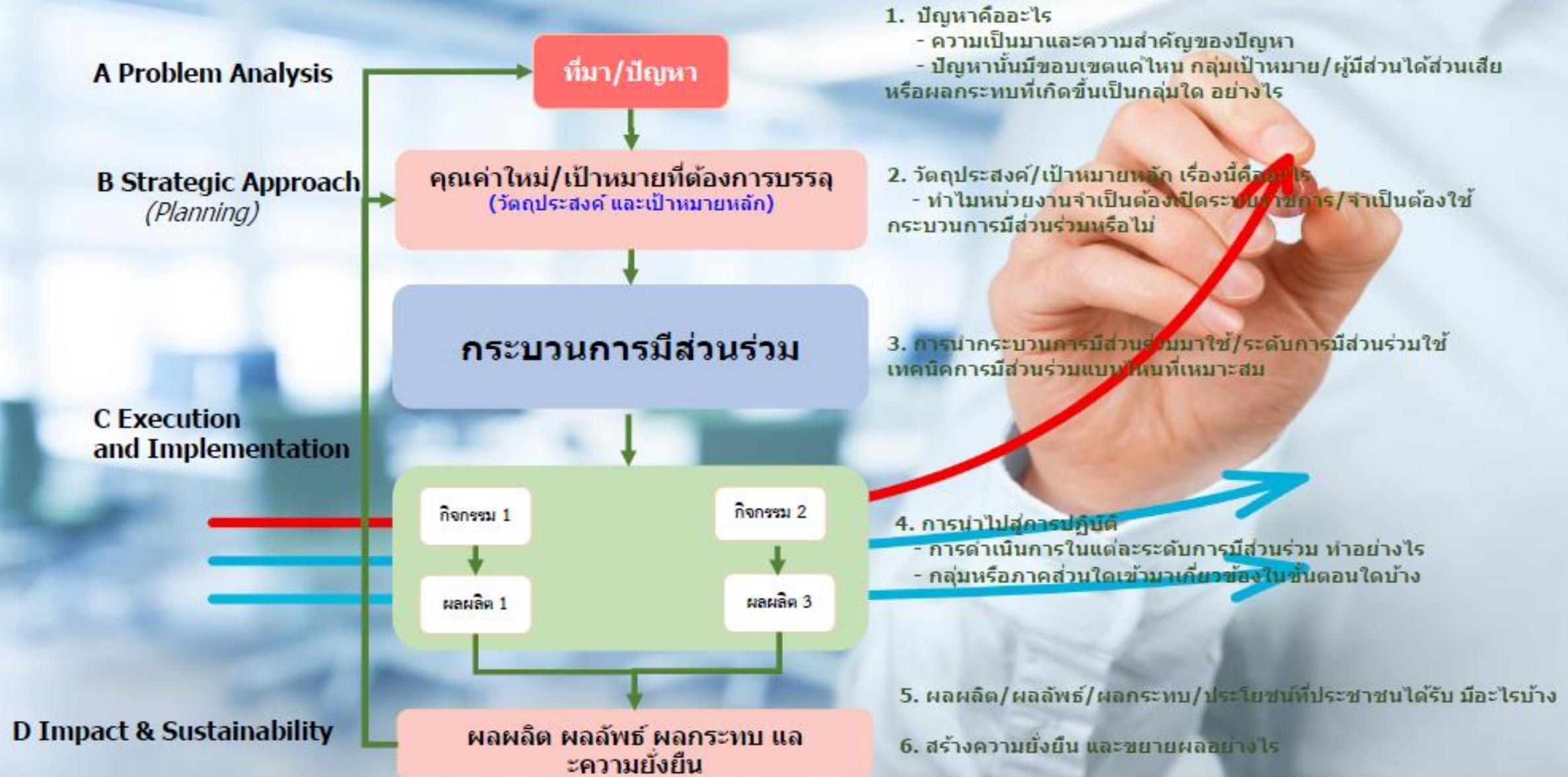
ข้อสังเกตผลงานที่ไม่ผ่านการประเมินรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม

ข้อเสนอแนะ

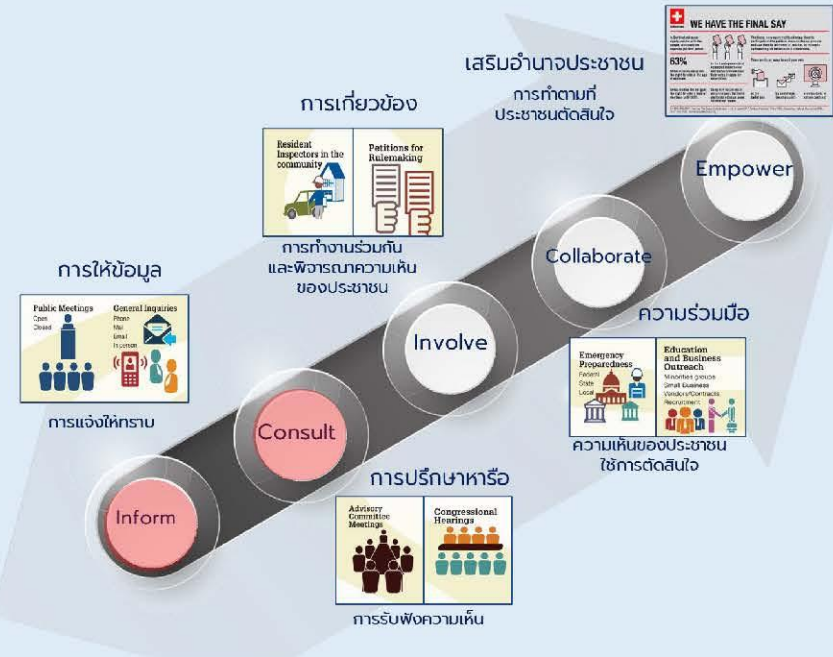

กรอบแนวคิดการเขียนใบสมัครรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม

1. เปิดใจใกล้ชิดประชาชน (Open Governance)

สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับ การให้ข้อมูลและการปรึกษาหารือ

เชื่อมโยงหลักองค์ประกอบ (Open Government and Meaningful Participation Ecosystem : OG & MP)

เกณฑ์การประเมินเปิดใจใกล้ชิดประชาชน (Open Governance)

คงเดิม

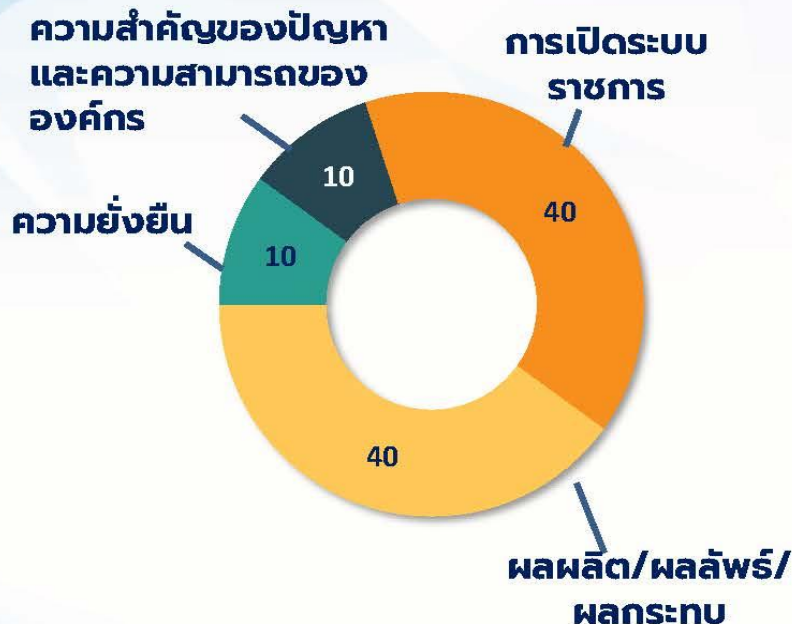
เกณฑ์การประเมิน/ข้อคำถาม

มิติที่ 1 ความสำคัญของปัญหาและความสามารถองค์กร
(10 คะแนน)

มิติที่ 2 การเปิดระบบราชการ (40 คะแนน)

มิติที่ 3 ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบ (40 คะแนน)

มิติที่ 4 ความยั่งยืน (10 คะแนน)

เกณฑ์การประเมินประเภทเปิดใจใกล้ชิดประชาชน (Open Governance)		ปรับข้อคำถาม	ค่าคะแนน
มิติที่ 1 : ความสำคัญของปัญหาและความสามารถขององค์กร			10
1. ความเป็นมา หรือความสำคัญของปัญหาที่ทำให้ต้องมีการเปิดระบบราชการ	เป็นการดำเนินการในการเปิดระบบราชการตามพันธกิจหลักของหน่วยงาน หรือภารกิจที่สำคัญขององค์กร		1
2. กลุ่มเป้าหมาย ขอบเขตและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปิดระบบราชการ	มีความชัดเจนในการระบุกลุ่มเป้าหมายและจำนวน		2
3. กำหนดนโยบายและการขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติในการเปิดระบบราชการ			7
มิติที่ 2 : การเปิดระบบราชการ (การเปิดเผยข้อมูลและการรับฟังความคิดเห็น)			40
4. กระบวนการหรือวิธีการในการจัดทำข้อมูล	ที่แสดงให้เห็นว่าข้อมูลที่เปิดเผยมีความถูกต้อง ครบถ้วน โปร่งใส และทันสมัย		15
5. ระบบหรือวิธีการในการรับฟังความคิดเห็นที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีความโปร่งใส			14
6. กระบวนการสื่อสารและเปิดเผยนโยบายสาธารณะ	กระบวนการมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมาย/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการจัดทำ/แก้ไข/เปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกนโยบายสาธารณะ ได้แก่ การให้ข้อมูล และการรับฟังความคิดเห็น		4
7. วิธีการในการสร้างความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ			7
มิติที่ 3 : ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบ			40
8. ผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบ และประโยชน์ที่ประชาชน กลุ่มเป้าหมายและหน่วยงานได้รับจากการเปิดระบบราชการ	ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบจากการเปิดระบบราชการ		40
มิติที่ 4 : ความยั่งยืน			10
9. แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาระบบในการเปิดระบบราชการให้สามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่องและ	แนวทางการขยายผลหรือพัฒนาต่อยอด และการพัฒนาต่อยอด รวมถึงความยั่งยืนในระดับนโยบาย และ	ระบุรายละเอียดอย่างชัดเจน	10

ตัวอักษรสีแดง คือมีการปรับข้อคำถาม

**ผลงานตัวอย่าง (Best Practice)
ของหน่วยงานภาครัฐที่ได้รับรางวัล
ประเภทเปิดใจใกล้ชิดประชาชน
ในระดับประเทศ**

ข้อมูลดัชนีเศรษฐกิจการค้า สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประเภทรางวัลเปิดใจใกล้ชิดประชาชน ประจำปี 2567

ระดับดีเด่น

เพราะข้อมูลคือ “หัวใจของการตัดสินใจ
ที่แม่นยำ”

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า
จัดทำดัชนีเศรษฐกิจการค้าแบบมีส่วนร่วม

โดยรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน

ใช้เทคโนโลยีในการเก็บข้อมูลเพื่อความถูกต้อง

ครบถ้วน ทันสมัย โปร่งใส และตรวจสอบได้

ข้อมูลมีประโยชน์ทั้งในระดับจุลภาคและมหภาค

สร้างความเชื่อมั่น

ในการวางแผนใช้จ่ายของประชาชนและนโยบายบริหารประเทศ

ภาพการค้าระหว่างประเทศ

ภาพรวมดัชนีเศรษฐกิจการค้า

ดัชนีราคาและภาวะเงินเฟ้อ

จุดเด่นของผลงาน

กระบวนการ/ขั้นตอนที่เปิดให้ทุกภาคส่วน
เข้ามามีส่วนร่วม

มีความสัมพันธ์กับพันธมิตรในลักษณะที่ยั่งยืน

ดัชนีมีคุณภาพมีความถูกต้องครบถ้วนและ
เป็นไปตามมาตรฐานสากล

ระบบและช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลดัชนี
ที่ทุกกลุ่มเข้าถึงได้ สะดวก รวดเร็ว ทันสมัย

ทุกภาคส่วน สามารถนำข้อมูลดัชนีไปใช้ประโยชน์

มีสถิติการเข้าใช้ข้อมูลดัชนีผ่านเว็บไซต์

กว่า 500,000 ครั้ง/ปี

มีการดาวน์โหลดข้อมูลกว่า 20,000 ครั้ง/ปี

รัฐบาล นำข้อมูลไปใช้กำหนดนโยบายเศรษฐกิจ
เพื่อแก้ไขปัญหาค่าเงินบาทให้ประชาชนได้อย่างตรงประเด็น

ภาครัฐ นำข้อมูลไปกำหนดและตัดสินใจกำหนด
มาตรการทางเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับรัฐบาล และ
รองรับความต้องการของภาคเอกชนและประชาชน

ภาคเอกชน นำข้อมูลไปใช้วางแผนธุรกิจให้
สอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจการค้า

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า
TRADE POLICY AND STRATEGY OFFICE

**รางวัล
การบริหารราชการ
แบบมีส่วนร่วม
ประจำปี 2567**

ระดับดีเด่น

**ประเภทรางวัล
เปิดใจใกล้ชิดประชาชน**

**สำนักงานนโยบาย
และยุทธศาสตร์
การค้า**

**ข้อมูลดัชนี
เศรษฐกิจ
การค้า**

ที่มา/ ปัญหา

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า
มีการทำงานที่สำคัญ คือ จัดทำเครื่องมือวัดทางเศรษฐกิจการค้า
ในการชี้วัดพยากรณ์ และเตือนภัยจากวิกฤติเศรษฐกิจทั้งภายในและภายนอกที่มี
ผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีกระบวนการจัดทำข้อมูล ควบคู่กับการรับ
ฟังปัญหา มีการแลกเปลี่ยนความเห็น และการเผยแพร่ข้อมูล (Inform) ในด้าน
ดัชนีราคาและดัชนีเศรษฐกิจ ให้แก่ภาครัฐ ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งภาคธุรกิจ
และประชาชนอย่างถูกต้องโปร่งใส และตรวจสอบได้

จุดเด่นของผลงาน

- **มีกระบวนการ/ขั้นตอนที่ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม**
เป็นการสื่อสารแบบ 2 ทางและมีความโปร่งใส
- **มีความสัมพันธ์กับพันธมิตรในลักษณะที่ยั่งยืน**
- **ดัชนีมีคุณภาพมีความถูกต้องครบถ้วนผ่านกระบวนการที่โปร่งใสและเป็นไปตามมาตรฐานสากล**
- **มีระบบและช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลดัชนีที่ทุกกลุ่มเข้าถึงได้ สะดวก รวดเร็ว ทันสมัย**
- **ภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชน ตลอดจนองค์กรระหว่างประเทศสามารถนำข้อมูลดัชนีไปใช้ประโยชน์**

การกำหนดนโยบายและการขับเคลื่อนนโยบาย

ไปสู่การปฏิบัติในการเปิดระบบราชการ

- 1 มุ่งเน้นตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ**
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
โดยการจัดทำข้อมูลด้วยเทคโนโลยีให้
ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพ ถูกต้อง แม่นยำ
น่าเชื่อถือ และโปร่งใส
- 2 ให้บริการรวดเร็ว ถูกต้อง**
เสมอภาค โปร่งใส เป็นธรรม
โดยการเผยแพร่ข้อมูลสอดคล้อง
ต่อความต้องการของประชาชน
อย่างทั่วถึง และเท่าเทียม
- 3 บูรณาการร่วมกับภาครัฐ**
ภาคเอกชน ภาคสังคม
เครือข่ายพันธมิตรที่เกี่ยวข้อง
โดยการแลกเปลี่ยนความรู้/
หาข้อ สร้างพันธมิตร
ในลักษณะ WIN-WIN
- 4 รับฟังเสียงสะท้อน จากภาค**
ประชาชนเพื่อกำหนดนโยบาย
และมาตรการ
โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยผ่านช่องทาง
E-MAIL ADDRESS LINE
OPENCHAT เว็บไซต์ และ
โซเชียลมีเดีย และพัฒนา APPLICATION
สำหรับเก็บข้อมูล CCI (จากเดิมใช้แบบสอบถาม)

ผลงานต้นแบบ (Best Practices)
รางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประจำปี 2567

ผลลัพธ์

ข้อมูลดัชนีเศรษฐกิจการค้า จำนวน 11 เครื่องชี้วัด ได้แก่ ดัชนีราคา
ผู้บริโภค ดัชนีราคาผู้บริโภคระดับจังหวัด ดัชนีราคาผู้ผลิต ดัชนีราคา
วัสดุก่อสร้าง ดัชนีราคาที่ใช้คำนวณค่า K ดัชนีค่าบริการขนส่งสินค้า
ทางถนน ดัชนีราคาส่งออก-นำเข้า ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค ดัชนี
ความเชื่อมั่นจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดัชนีเศรษฐกิจชุมชนฐานราก
และ ราคาวัสดุก่อสร้าง

- 1 | ดัชนีเศรษฐกิจการค้าได้รับการพัฒนากระบวนการ ยกระดับมาตรฐานและ
ความถูกต้องทำให้ข้อมูลมีคุณภาพ
- 2 | ได้รับ FEEDBACK เพื่อนำมาปรับปรุงการจัดทำข้อมูลและดัชนีให้ตรงตาม
ความต้องการของผู้ใช้งาน
- 3 | ได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้ เพื่อนำมาพัฒนาการจัดทำดัชนีเศรษฐกิจ
การค้าให้สอดคล้องตามสภาวะเศรษฐกิจและพฤติกรรมของผู้ผลิตและผู้บริโภค

**ทั้งนี้ได้มีการเข้าใช้ข้อมูลดัชนีผ่านเว็บไซต์ กว่า 500,000 ครั้ง/ปี
มีการดาวน์โหลดค่า K กว่า 20,000 ครั้ง/ปี**

ผลลัพธ์

ผลกระทบต่อ ผู้ใช้ข้อมูล

รัฐบาล นำข้อมูลไปใช้กำหนดนโยบายเศรษฐกิจเพื่อแก้ไขปัญหาให้
ประชาชนได้อย่างตรงประเด็น
ภาครัฐ นำข้อมูลไปกำหนดและตัดสินใจกำหนดมาตรการทางเศรษฐกิจ
ให้สอดคล้องกับรัฐบาล และรองรับความต้องการของภาคเอกชนและ
ประชาชน
ภาคเอกชน นำข้อมูลไปใช้วางแผนธุรกิจให้สอดคล้องกับสถานการณ์
เศรษฐกิจการค้า

ผลกระทบต่อ หน่วยงาน

- 1 | **ต้องพัฒนากระบวนการจัดทำและเผยแพร่ข้อมูลอย่างต่อเนื่อง**
เพื่อให้ตอบสนองกับผู้ใช้ข้อมูลที่มีมากขึ้น
- 2 | **ต้องมีการพัฒนาระบบฐานข้อมูล**เพื่อรองรับข้อมูลที่มีความหลากหลายมากขึ้น
- 3 | **ต้องมีช่องทางการเผยแพร่ที่หลากหลายมากขึ้น**ให้สอดคล้องกับ
เทคโนโลยีและวิถีชีวิต เนื่องจากมีผู้ใช้ข้อมูลจำนวนมากและมีความหลากหลาย

- 1 สร้างความสัมพันธ์ระยะยาวกับพันธมิตรให้ยั่งยืน**
ในลักษณะ WIN - WIN
- 2 สร้างเครือข่ายพันธมิตรใหม่ ๆ**
เพื่อลดขั้นตอนการทำงาน ตลอดจนการรักษาคำมั่น
- 3 นำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาช่วยในกระบวนการจัดทำและเผยแพร่ข้อมูล**
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ลดขั้นตอนที่ซ้ำซ้อน
ลดความผิดพลาด และสะดวกในการเข้าถึงข้อมูล

ความ ยั่งยืน

ผลงานต้นแบบ (Best Practices)
รางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประจำปี 2567

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

รางวัล
การบริหารราชการ
แบบมีส่วนร่วม

"ระดับดีเด่น"

ประเภท
เปิดใจใกล้ชิด
ประชาชน

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

กรมอนามัยเปิดใจ
ส่งเสริมประชาชน
รอบรู้สุขภาพ

10

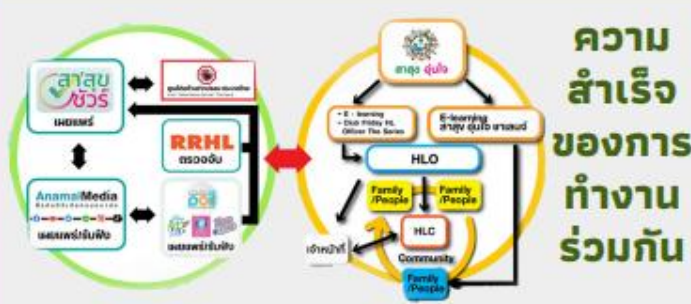
ที่มาของการ สร้างเครือข่าย ความร่วมมือ

แก้ไขปัญหสุขภาพผ่านกลไกระดับพื้นที่ กลไกบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิ อสม. แก่นนำภาคประชาชน เปิดเผยความรู้สุขภาพให้ประชาชนภาคีเครือข่ายและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้าถึงได้ง่ายผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ

สาเหตุสำคัญ ทุกภาคส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและออกแบบการส่งเสริมความรู้สุขภาพให้ประชาชนแบบพหุตั้งแต่ระดับองค์กรและชุมชน **อนามัยมีเดีย** สื่อสารสร้างการรับรู้และแรงจูงใจให้คนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ

การเฝ้าระวังความเสี่ยงจากข่าวสุขภาพออนไลน์ ด้วยการตรวจจับข่าวปลอมด้านสุขภาพ (RRHL) และให้ข้อมูลความรู้ที่ถูกต้องใน **เว็บไซต์สุขภาพข่าว** และเชื่อมโยงบูรณาการร่วมกับศูนย์ต่อต้านข่าวปลอม กระทรวง DE การรับฟังและเฝ้าระวังความเสี่ยงด้านสุขภาพ ด้วยการสำรวจข้อมูลผ่านระบบ **Anamai Poll** ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการออกแบบการดูแลสุขภาพ เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ รวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลและพฤติกรรมการณ์แล้วเฝ้าระวังอย่างชัดเจนทั่วถึง

กลไก การสร้าง ความร่วมมือ

**ความสำเร็จ
ของการ
ทำงาน
ร่วมกัน**

11

ผลลัพธ์

ความสำเร็จของการทำงานร่วมกัน

- สื่อสารข้อมูลและความรู้ผ่านสื่อโซเชียลมีเดียมากกว่า 78 ล้านครั้ง
- สื่อสารข้อมูลและความรู้ผ่านสื่อโซเชียลมีเดียมากกว่า 78 ล้านครั้ง
- สร้างครอบครัวรอบรู้ มากกว่า 12 ครอบครัว และมีกิจกรรมทางกายเพิ่มขึ้นมากกว่า 5 ล้านคน
- โรงเรียนรอบรู้สุขภาพมากกว่า 5,000 แห่ง และมีเด็กรอบรู้สุขภาพมากกว่า 5 แสนคน

- วัยเรียนวัยรุ่นได้รับความรู้และคำปรึกษานาน Line OA "Teen Club" มากกว่า 60,000 คน
- วัยทำงานมีพฤติกรรมสุขภาพดีขึ้น ร้อยละ 43.39 และประชาชนเข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรครวมกว่าร้อยละ 80
- ผู้สูงอายุมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 73.16 และสามารถจัดทำ wellness Plan กว่า 3 แสนคน

ความยั่งยืน NEXT STEP

เป้าหมาย

- ประชาชนสุขภาพดี LE 85 ปี HALE 75 ปี
- ประชาชนมีความรอบรู้สุขภาพร้อยละ 70

ยกระดับ HL สร้างสังคมรอบรู้สุขภาพดี
ทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนและครอบคลุมได้มาตรฐาน

- ระดับบุคคล คนไทยทุกคนมีวิถีการดูแลสุขภาพด้วยตนเอง
- ระดับองค์กร คนไทยเป็นกำลังทางสังคมที่มีต่อสุขภาพ

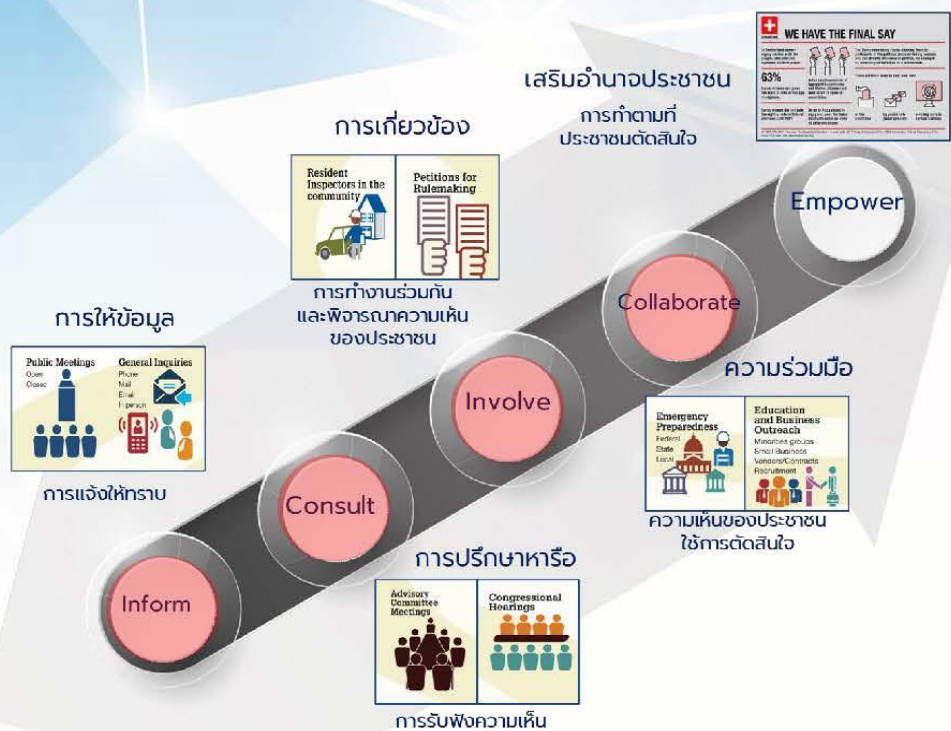
12

2. สัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม (Effectiveness of People Participation)

มอบให้กับหน่วยงานภาครัฐ ที่ส่งเสริมและสนับสนุน
การทำงานแบบมีส่วนร่วมในการ**สร้างให้เกิด**
การเปลี่ยนแปลง/การพัฒนาที่มีนัยสำคัญหรือ
ผลกระทบสูงกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน

เงื่อนไขการสมัคร

- ✓ หน่วยงานของรัฐที่สมัครขอรับรางวัลจะต้องเสนอการดำเนินงานตามบทบาทภารกิจหลัก หรือแผนงานหรือโครงการขนาดใหญ่
- ✓ ระดับการมีส่วนร่วมในระดับความร่วมมือ (Collaborate) และมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรม
- ✓ ส่งได้มากกว่า 1 ผลงาน
- ✓ ต้องไม่เป็นโครงการหรือผลงานที่เคยได้รับรางวัลสาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม
- ✓ มีการดำเนินการตามนโยบายรัฐบาลหรือสอดคล้องกับ
การเปลี่ยนแปลงของโลก ได้แก่
 - 1) ด้านสังคม
 - 2) ด้านเศรษฐกิจ
 - 3) ด้านสิ่งแวดล้อม
 - 4) ด้านความมั่นคง

ตัวอย่างการดำเนินการตามนโยบายรัฐบาลหรือสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

เช่น การลดความเหลื่อมล้ำ
Aging Society การศึกษา
การต่อต้านคอร์รัปชัน สาธารณสุข
ความชอบธรรม เป็นต้น

สังคม

เศรษฐกิจ

เช่น การส่งเสริมการผลิตด้านอุตสาหกรรม
เศรษฐกิจ พลังงานสีเขียว การบริหารจัดการ
การเกษตร การท่องเที่ยว Soft Power เป็นต้น

เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
ความหลากหลายทางชีวภาพ
มลพิษ ฝุ่นควัน PM 2.5
การฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

สิ่งแวดล้อม

ความมั่นคง

เช่น ความมั่นคงปลอดภัย ภัยคุกคามและภัยพิบัติ
การเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย โรคระบาด เป็นต้น

เกณฑ์การประเมินสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม (Effectiveness of People Participation)

คงเดิม

เกณฑ์การประเมิน/ข้อคำถาม

มิติที่ 1 ความสำคัญของปัญหาและความสามารถองค์กร
(5 คะแนน)

มิติที่ 2 กระบวนการมีส่วนร่วม (35 คะแนน)

มิติที่ 3 ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบ (50 คะแนน)

มิติที่ 4 ความยั่งยืน (10 คะแนน)

ความสำคัญของปัญหา
และความสามารถขององค์กร

กระบวนการมีส่วนร่วม

ความยั่งยืน

ผลผลิต/ผลลัพธ์/
ผลกระทบ

เกณฑ์การประเมินประเภทสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม	ปรับข้อคำถาม	ค่าคะแนน
มิติที่ 1 : ความสำคัญของปัญหาและความสามารถองค์กร		5
1. วิเคราะห์ความสำคัญของปัญหา/ที่มา และวัตถุประสงค์/เป้าหมาย ที่ทำให้ต้องนำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนมาใช้ในการดำเนินการตามภารกิจขององค์กรและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ รวมถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการดำเนินงาน มีการระบุความสำคัญของปัญหา/ที่มา และวัตถุประสงค์/เป้าหมายในการดำเนินงาน		1
2. ขอบเขตปัญหากับประชาชน/กลุ่มประชาชนในพื้นที่หรือผลกระทบของปัญหา มีการระบุขอบเขตหรือผลกระทบของปัญหา และระบุผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้รับผลกระทบได้อย่างชัดเจน		1
3. กำหนดนโยบายและการขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติระดับองค์กร/หน่วยงานต้นสังกัด		3
มิติที่ 2 : กระบวนการมีส่วนร่วม ** มีหลักฐานเชิงประจักษ์ **		35
4. รายละเอียดของดำเนินงาน		35
มิติที่ 3 : ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบ ** มีหลักฐานเชิงประจักษ์ **		50
5. ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ และประโยชน์ที่ประชาชน กลุ่มหมาย และหน่วยงานได้รับจากกระบวนการมีส่วนร่วมที่สร้างผลกระทบสูงในระดับองค์กร/กรม/จังหวัด		50
มิติที่ 4 : ความยั่งยืน ** มีหลักฐานเชิงประจักษ์ **		10
6. การได้รับการสนับสนุนหรือการระดมทรัพยากรจากภาคส่วนอื่นในการขับเคลื่อนโครงการต่อไป เพื่อให้ดำเนินโครงการได้ด้วยตนเอง แสดงให้เห็นถึงการขับเคลื่อนผลงาน/โครงการต่อไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยการได้รับการสนับสนุนผลงาน/โครงการในด้านนโยบายองค์กร		5
7. การถ่ายทอดบทเรียนและผลการดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานอื่นสามารถนำไปศึกษาและเป็นต้นแบบ การนำผลงาน/โครงการไปพัฒนาต่อยอดหรือขยายผลในเชิงพื้นที่อื่น ทั้งจากนโยบายของหน่วยงานหรือหน่วยงานอื่น ๆ ได้นำไปใช้เป็นต้นแบบ		5
8. ความยั่งยืนระดับนโยบาย (การจัด Roadmap ในการขยายผล หรือการบรรจุโครงการไว้ในแผนปฏิบัติการ หน่วยงาน/จังหวัด/ส่วนปกครองท้องถิ่น)		

ตัวอักษรสีแดง คือมีการปรับข้อคำถาม

**ผลงานตัวอย่าง (Best Practice)
ของหน่วยงานภาครัฐที่ได้รับ
รางวัลประเภทสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม
ในระดับประเทศ**

ตัวอย่างผลงานโดดเด่นที่เคยได้รับรางวัลสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม

ระดับดีเด่น

ตลาดโอ๊ะป่อย บ้านท่ามะงามหมู่บ้านท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ก้าวสู่เศรษฐกิจ BCG Model

จังหวัดราชบุรี

รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประเภทรางวัลสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วมและผู้นำหุ้นส่วนความร่วมมือประจำปี 2567

จาก การระจุกตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวในพื้นที่
ชาวบ้านต้องเข้าเมือง เพื่อหาเลี้ยงครอบครัว

สู่ ตลาดที่มีกลิ่นอายของชุมชน สร้างรายได้ให้คนในพื้นที่
ด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชน และการบูรณาการการทำงาน
ของทุกภาคส่วน ส่งผลให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง มีรายได้
ที่มั่นคง

นายภัทรพงศ์ วงศ์กิจเกษม
ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 2 บ้านท่ามะงาม
ผู้นำหุ้นส่วนความร่วมมือ

ผลสำเร็จจากความร่วมมือของภาคส่วนต่าง ๆ

ด้านเศรษฐกิจ

- ยอดนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี 2566 จำนวน 144,897 คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 44.28
- สร้างภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวเชิงอัตลักษณ์ที่โดดเด่น
- มีตลาดของชุมชน ที่เป็นแหล่งจำหน่ายสินค้า สร้างงานสร้างรายได้ของประชาชน ในปี 2566 มีรายได้กว่า 39 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 44.44

ด้านสังคม

- เกิดความสามัคคีและการสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น
- สร้างจิตสำนึกให้เยาวชนเกิดความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- คนในชุมชนกลับบ้านเกิด ประกอบธุรกิจชุมชนตนเอง

ด้านสิ่งแวดล้อม

- ชุมชนสร้างพื้นที่ชุมชนน่าอยู่ สร้างการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- สร้างองค์ความรู้เรื่องการบริหารจัดการขยะให้กับเยาวชน
- ปลูกจิตสำนึกให้นักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

**ผลงานตัวอย่าง (Best Practice)
ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ที่ได้รับรางวัลประเภทสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม
ในระดับประเทศ**

กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมปศุสัตว์

DEPARTMENT OF LIVESTOCK DEVELOPMENT

รางวัล การบริหารราชการ แบบมีส่วนร่วม ประจำปี 2567

ระดับดีเด่น

ประเภทรางวัล
สัมฤทธิ์ผล
ประชาชนมีส่วนร่วม

กรมปศุสัตว์

ครอบครัว ปศุสัตว์พัฒนา

ทำดีร่วมใจ
ฝ่าวิกฤตภัยพิบัติ
กำจัดโรคพิษสุนัขบ้า

ที่มา ของการสร้าง เครือข่ายความร่วมมือ

ความท้าทาย
ซับซ้อนของปัญหา

การเชื่อมโยงและ
แลกเปลี่ยนความรู้

ความสำเร็จ
จากการดำเนินงาน
ในอดีต

โรคพิษสุนัขบ้าเป็นโรคติดต่อร้ายแรง เกิดจากเชื้อไวรัสโรคพิษสุนัขบ้า ที่พบในคนและสัตว์ และโรคพิษสุนัขบ้าที่ระบาดมานาน ทำให้ประชาชนไม่มั่นใจว่ามีความปลอดภัยในการเลี้ยงสัตว์

โครงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการช่วยเหลือ และ คุ้มครองประชาชน จากความยากลำบากในการดำเนินชีวิตประจำวัน

โครงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการช่วยเหลือ และ คุ้มครองประชาชน จากความยากลำบากในการดำเนินชีวิตประจำวัน

กรอบวิสัยทัศน์การพัฒนา

ทำดีร่วมใจ ฝ่าวิกฤตภัยพิบัติ กำจัดโรคพิษสุนัขบ้า

วิธีการดำเนินการรูปแบบใหม่

Background

Solution

Execution

กลไกการสร้างความร่วมมือ

ไม่ใช้วิธีการบังคับแต่ใช้การจูงใจทำงานตามปกติ (soft approach) โดยเปิดรับเจ้าหน้าที่และอาสาสมัคร

จากทุกภาคส่วน มาทำงานเป็นทีมของหน่วย สัตว์แพทย์เคลื่อนที่เชิงรุกสู่ชุมชนในพื้นที่ที่เกิดโรคพิษสุนัขบ้า ทำหน้าที่สุ่มและตรวจดูสุขภาพสัตว์ และฉีดวัคซีนฟรี

ใช้การปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operation : IO)

เป็นการใช้ข้อมูลการสอบสวนโรคตามหลักการระบาดวิทยา ในการสร้างความเข้าใจ และกระตุ้นให้เกิดการกระทำที่เป็นในการควบคุมโรคเพิ่มขึ้น

ใช้กลไกคณะกรรมการป้องกันและกำจัดโรคพิษสุนัขบ้า ระดับจังหวัด ตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

คณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด รวมทั้ง คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พจร.)

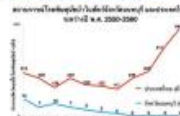
ความสำเร็จของการทำงานร่วมกัน

1. ระดับความสำเร็จในการควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าจังหวัดขอนแก่น ปี 2566

โดยความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

ระหว่างปี 2561-2566 การฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ลดลง

ไม่พบการเกิดโรคในสัตว์เลี้ยง 3 ปี

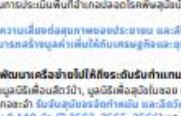

3. ชุมชนเข้มแข็งสามารถจัดการพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าระดับ A ได้ทุกแห่ง

โดยความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

ระหว่างปี 2561-2566 การฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ลดลง

ไม่พบการเกิดโรคในสัตว์เลี้ยง 3 ปี

2. สามารถค้นหาผู้สัมผัสสัตว์ป่วยหรือตาย และฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

สามารถช่วยเหลือสัตว์ป่วย

ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า 5 ราย

ไม่พบผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้า 14 ปี

ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า 5 ราย

ไม่พบผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้า 14 ปี

4. พัฒนาเครือข่ายอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลือสัตว์ป่วยหรือตาย และฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

โดยอาสาสมัครช่วยค้นหาสัตว์ป่วยหรือตาย และฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

ระหว่างปี 2561-2566 การฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ลดลง

ไม่พบการเกิดโรคในสัตว์เลี้ยง 3 ปี

ความยั่งยืน NEXT STEP

เครือข่ายสามารถให้บริการนำสัตว์ป่วยหรือตาย สัตว์สุขภาพดี และฉีดวัคซีนฟรี โดยกรมปศุสัตว์เป็นผู้สนับสนุน

มูลนิธิปศุสัตว์พัฒนา

มูลนิธิช่วยเหลือนิสิตและคนเฝ้าไข้ SDGs และ BCG

ติดตาม ประเมินผล

ควบคุมคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

ถอดบทเรียน

เพื่อเป็นต้นแบบให้หน่วยงานอื่นและถ่ายทอดขยายผล

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

AGRICULTURAL LAND REFORM OFFICE

รางวัล
การบริหารราชการ
แบบมีส่วนร่วม
ประจำปี 2567

ระดับดีเด่น

ประเภทรางวัล
สัมฤทธิ์ผล
ประชาชนมีส่วนร่วม
และผู้นำหุ้นส่วนความ
ร่วมมือ

สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน เพื่อการเกษตรกรรม

สมุนไพรมีชีวิต คนเป็นมิตรกับสัตว์ป่า ห้วยขาแข้ง

26

ที่มา

ของการสร้าง
เครือข่ายความร่วมมือ

จาก เกษตรเชิงเดี่ยวแหล่งอาหารขี้นเค็ดของสัตว์ป่า
สร้างความขัดแย้งในการอยู่ร่วมกันระหว่างคนและสัตว์

สู่ การปลูกสมุนไพรมีชีวิตแบบมีส่วนร่วม สร้างทางเลือก
อาชีพ ป้องกันการเข้ามาบุกรุกของสัตว์ป่า ลดความขัดแย้ง
ระหว่างคนกับสัตว์ป่าอยู่อย่างมีความสุข

กลุ่มเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุทัยธานีที่ทำการรอบรอยต่อป่าห้วยขาแข้ง ภายใต้ชื่อ
“เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่เป็นมิตรกับสัตว์ป่าห้วยขาแข้ง”

ประสบปัญหาสัตว์ป่าออกมารบกวนในแปลงเกษตรกรรม จึงใช้กระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างกลุ่ม
เกษตรกรหน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน หาแนวทางในการอยู่ร่วมกันกับสัตว์ป่า
ใช้กระบวนการร่วมคิด ร่วมเรียนรู้ ทดลองจนได้รูปแบบการทำเกษตรกรรมแบบยั่งยืนโดยปลูกพืช
สมุนไพรมีชีวิตเป็นอาหารของสัตว์ป่า เป็นแนวกันชนรอบต่อป่าห้วยขาแข้ง ทดแทนเพื่อเชิงเดี่ยว
ส่งผลให้สัตว์ป่าไม่ทำลายผลผลิต และสร้างรายได้ตลอดทั้งปี

กลไกการสร้างความร่วมมือ

ร่วมระดมแนวคิด
ในการแก้ไข
ปัญหากับ
ทุกภาคส่วน

ร่วมวางแผนและ
กำหนดเป้าหมาย
การปลูกสมุนไพรมีชีวิต
เพื่อใช้เลี้ยงสัตว์ป่านานา
ชนิดบนแปลงเกษตร

ส่งเสริมอาชีพ
ทางเลือก
เช่น ปลูกและแปรรูป
สมุนไพรเป็นวัตถุดิบสัตว์ป่า

ส่งเสริม
การรวมกลุ่ม
สมุนไพรมีชีวิต
เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่เป็น
มิตรกับสัตว์ป่า (วิสาหกิจ)

จัดหาตลาด
รับซื้อสมุนไพร
ภาคเอกชน และ
โรงพยาบาลต่างๆ

ปัจจัยความสำเร็จ

เรียนรู้ที่จะปรับตัว เกิดกลุ่มคนที่เรียกว่า “หัวไว-ใจสู้”
วิเคราะห์ปัญหาในพื้นที่ผลิตและหาจุดปรับเปลี่ยนทั้งตัวร่วม
ปลูกพืชและฟื้นฟูระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ
ลด ละ เลิกใช้สารเคมีในการผลิตและใช้ภูมิปัญญาทางการเกษตร

สร้างทางเลือกอาชีพได้ทันที และสร้างแหล่งอาหารให้สัตว์ป่า
ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรอินทรีย์
สร้างเครือข่ายและความร่วมมือทางธุรกิจกับทุกภาคส่วน
เข้มแข็งเป็นเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่เป็นมิตรกับ
สัตว์ป่า ห้วยขาแข้ง

ผลงานต้นแบบ (Best Practices)
รางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประจำปี 2567

27

ความสำเร็จ

เกษตรกรในพื้นที่ ส.ป.ก. เปลี่ยนการปลูกพืชเชิงเดี่ยวที่มีการใช้สารเคมี
เป็นการปลูกพืชที่ลดการพึ่งพิงของสัตว์ป่า เลือกพืชพันธุ์ที่เหมาะสม
สามารถปกป้องและฟื้นฟูระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ

สัตว์ป่าอยู่ได้ คนอยู่ดี สัตว์ป่าปลอดภัย อยู่แบบถ้อยก็ถ้อยอาศัย สร้างชุมชนยั่งยืน ดังคำที่ว่า
“อยู่ได้ อยู่ดี มีความสุข”

ผลลัพธ์ ของการทำางานร่วมกัน

► เครือข่ายความร่วมมือ

หน่วยงานภาครัฐ เครือข่ายความร่วมมือ
ร่วมสนับสนุนขอความรู้ ปรึกษาการผลิต
เครือข่าย การตรวจรับรองมาตรฐาน
การจัดตลาด และการเชื่อมโยงเครือข่าย

► การสร้างอาชีพ

ในระยะเวลา 5 ปี มีกลุ่มคน “หัวไว-ใจสู้”
ที่กล้าปรับเปลี่ยนจากพืชไร่เป็นสมุนไพร
โดยปัจจุบันมีสมาชิกของกลุ่มแล้วกว่า
40 ราย

► รายได้

เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น และเป็นรายได้
ที่เข้ามาตลอดทั้งปี จากการปลูกสมุนไพรที่ขาย
ได้ 916,309 บาท มีอาชีพเสริมสร้างอาชีพหลัก
เพราะสามารถขายได้ตลอดทั้งปี และมีความ
ต้องการในตลาดเป็นจำนวนมาก

ผลกระทบ

- ปรับเปลี่ยนแนวคิดและวิถีการใช้ชีวิต
- คนและสัตว์ป่าอยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นมิตรและมีความสุข

ความยั่งยืน NEXT STEP

- การพัฒนาคุณภาพสมุนไพร**
 - จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ในพื้นที่ให้เกษตรกรได้เรียนรู้ พัฒนากระบวนการผลิตให้มี
มาตรฐาน
 - สนับสนุนความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อแก้ไขปัญหาความยั่งยืนของเกษตรกร
- การพัฒนาตลาดและอุปโภคบริโภค**
 - สนับสนุนผู้ประกอบการ ที่สามารถผลิตสินค้า ส่งถึงมือผู้บริโภคได้โดยตรง (B2C)
ได้มากขึ้น
 - สนับสนุนผู้ประกอบการผลิตสินค้าคุณภาพ เช่น ผลิตภัณฑ์สมุนไพร อาหารเสริมสมุนไพร
สมุนไพร ทางการแพทย์
 - พัฒนาตลาดทั้งในระดับชุมชน ระดับ ส.ป.ก. ระดับจังหวัดและระดับภาค และภาคี
และตลาดในต่างประเทศ
- การพัฒนาแหล่งต้นน้ำ**
 - พัฒนาแหล่งต้นน้ำที่ปลอดภัยและยั่งยืน พัฒนาแหล่งต้นน้ำที่ปลอดภัยและยั่งยืน
ต่างๆ เพื่อการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร
 - ดำเนินการพัฒนาและส่งเสริมเกษตรกรให้มีความรู้และทักษะในการผลิต
สมุนไพรคุณภาพ
- การพัฒนาตลาด**
 - ขยายตลาดสินค้าสมุนไพรและผลิตภัณฑ์
 - ขยายตลาดสินค้าสมุนไพรและผลิตภัณฑ์
 - ขยายตลาดสินค้าสมุนไพรและผลิตภัณฑ์

ผลงานต้นแบบ (Best Practices)

รางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประจำปี 2567

28

กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

กรมชลประทาน กระทรวงเกษตร และสหกรณ์

รางวัล การบริหารราชการ แบบมีส่วนร่วม

“ระดับดีเด่น”

ประเภท
สัมฤทธิ์ผล
ประชาชนมีส่วนร่วม
และผู้นำหุ้นส่วน
ความร่วมมือ

น้ำจุน เจือน้ำใจ กระจายน้ำ อย่างยั่งยืน

๖๖

ที่มาของ การสร้าง เครือข่าย ความร่วมมือ

อ่างเก็บน้ำจุน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ความจุ อ่างเก็บน้ำ 9.604 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ 12,000 ไร่ กรมชลประทาน ดำเนินการก่อสร้างระบบส่งน้ำในพื้นที่คลองส่งน้ำฝายห้วยครกคลุมพื้นที่ประมาณ 4,000 ไร่ ต่อมากรมชลประทานส่งน้ำได้ก่อสร้างไว้เกิดความเสียหายส่งผลให้ ระบบส่งน้ำสามารถส่งน้ำในฤดูฝนเพียง 6,000 ไร่ ในฤดูแล้งเกษตรกรไม่สามารถทำการเกษตรได้ เนื่องจากไม่มีปริมาณเพียงพอ เกษตรกรมีปัญหาทะเลาะเรื่อง การแย่งน้ำกัน และยังประสบปัญหาผลผลิตทางการเกษตรเสียหาย

กระบวนการมีส่วนร่วมของโครงการ ตลอดการดำเนินงาน ตั้งแต่ก่อนก่อสร้าง ระหว่างการก่อสร้าง และหลังการก่อสร้าง

โดยมีการใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน คือ

- 1) การให้ข้อมูล
- 2) การรับฟังความคิดเห็น
- 3) การเข้ามามีบทบาท
- 4) การสร้างความร่วมมือ
- 5) การเสริมอำนาจ

จัดประชุม รวมทั้งสิ้น 36 ครั้ง มีเกษตรกรเข้าร่วม 755 คน

กลไกการ สร้างความ ร่วมมือ

มุ่งเน้นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่และเกษตรกร เพื่อสร้างการรับรู้ถึงปัญหาและความร่วมมือร่วมใจที่จะแก้ไขปัญหาจนเกษตรกรสามารถคัดเลือก **“คณะกรรมการจัดระบบน้ำชุมชน”** โดยมีนายกเทศมนตรีตำบลจุนเป็นประธาน ทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการประสานงานระหว่างเกษตรกรกับหน่วยงานต่าง ๆ

**“การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม
ในระดับเสริมอำนาจ โดยให้อำนาจกับ
คณะกรรมการจัดระบบน้ำชุมชน
และเกษตรกร
ทำให้การดำเนินการประสบความสำเร็จ”**

๖๗

กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมส่งเสริม สหกรณ์ กระทรวงเกษตร และสหกรณ์

**รางวัล
การบริหารราชการ
แบบมีส่วนร่วม**

"ระดับดีเด่น"

**ประเภท
สัมฤทธิ์ผล
ประชาชนมีส่วนร่วม
และผู้นำหุ้นส่วน
ความร่วมมือ**

**พันธมิตรร่วมใจ
เกาะแก่งสดใส
กลุ่มเกษตรกรกรยั่งยืน**

ที่มาของ การสร้าง เครือข่าย ความ ร่วมมือ

กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์เกาะแก่งเกิดขึ้นจากการรวมกลุ่มของเกษตรกรในชุมชนบ้านเกาะแก่ง อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี ประสบปัญหาจากการประกอบอาชีพทำนา ซึ่งเป็นอาชีพหลักเพียงอย่างเดียว ในหนึ่งปีได้รายได้เพียงหนึ่งครั้ง และรายได้ที่เกิดขึ้นไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย ประกอบกับมีต้นทุนปัจจัยการผลิตที่สูงขึ้น ส่งผลให้เกษตรกรในชุมชนเกิดภาวะหนี้สินพอกพูนและนอกจากนี้เกษตรกรยังไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน และความช่วยเหลือจากทางภาครัฐ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวเกษตรกรในชุมชนจึงมีความเห็นร่วมกันว่า การรวมกลุ่มด้วยวิธีการสหกรณ์จะสามารถแก้ไขปัญหาร่วมกันได้ จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น นายสุนทร ทองแสน ซึ่งเป็นผู้นำของเกษตรกรในขณะนั้น มีความตั้งใจในการร่วมแก้ไขปัญหามาตรึงด้วยวิธีการสหกรณ์ ภายใต้หลักคิด **"ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมรับผิดชอบ"**

กลไกการ สร้างความ ร่วมมือ

ผู้นำกลุ่มเกษตรกร (นายสุนทร ทองแสน) เป็นผู้ประสานงาน ได้รับคัดเลือกให้เป็น SMART FARMER และปราชญ์เกษตรกรระดับจังหวัด สามารถถ่ายทอดความรู้ และให้คำปรึกษาด้านการทำการเกษตรและการเลี้ยงสัตว์แก่เกษตรกรในชุมชน มีทักษะการสื่อสารเชิงบวกเป็นผู้นำสร้างความร่วมมือ สร้างการมีส่วนร่วมและผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ความสำเร็จ ของ การ ทำงาน ร่วมกัน

บูรณาการทั้งภาครัฐภาคเอกชน และภาคประชาชน ผ่านการขับเคลื่อนนโยบายร่วมกับสำนักงานสหกรณ์ จังหวัดอุบลราชธานี และทำงานร่วมกับกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้มีการถ่ายทอดนโยบาย 5 ด้าน ได้แก่ 1. ส่งเสริมใช้กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง 2. ส่งเสริมอาชีพ 3. แก้ไขปัญหาหนี้สิน 4. สนับสนุนแหล่งเงินทุน และ 5. หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

76

กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โครงการบึงหนองบัว
พัฒนาชาวประมงร่วมใจ
ชุมชนก้าวหน้าไกล

กรมประมง

ปล่อยทรัพยากรคืนให้ด้วยค่า

นับตั้งแต่การทวงคืนผืนป่าของชุมชนตั้งแต่ ปี 2550 ชุมชนบ้านโป่ง หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านโป่ง อำเภอจาว จังหวัดลำปาง เพื่อมุ่งหวังที่จะแก้ปัญหาภาวะป่าขาดแคลนในฤดูแล้งเนื่องจากป่าไม้ต้นน้ำเสื่อมโทรมและจากการใช้น้ำทำเกษตรเชิงเดี่ยวได้สำเร็จและสามารถทำฝายชะลอน้ำ ส่งผลทำให้บึงหนองบัวมีน้ำตลอดทั้งปี โดยคาดหวังว่าจะมีสภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดี แต่สิ่งที่เกิดขึ้นชาวบ้านกลับยังคงประสบปัญหาภาวะหนี้สิน มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายของครัวเรือนเพื่อให้พ้นจากวงจรชีวิตในรูปแบบเดิม กลุ่มชาวบ้านจึงลุกขึ้นรวมกลุ่มหารือและมีมติเห็นชอบร่วมกันที่จะใช้ประโยชน์ของบึง หนองบัวในการพลิกเปลี่ยนชีวิต จึงปามติเข้าหารือและขอรับการช่วยเหลือสนับสนุนจากกรมประมงจนวันนี้สามารถบริหารจัดการแหล่งน้ำชุมชนของตนเองให้เป็นแหล่งรายได้ในการสร้างความเป็นอยู่ที่ยั่งยืน

25

เริ่มต้นคิด สำเร็จเพราะลงมือทำ

กรมประมง ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงให้กับชุมชนบ้านโป่ง นับตั้งแต่ที่ประชุมของชุมชนมีมติต้องการพัฒนาบึงหนองบัว ให้เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติ ผ่านการบริหารจัดการด้านประมงอย่างเป็นระบบนับจากการเริ่มเก็บข้อมูลพื้นฐานของชุมชน การวิเคราะห์ และระดมความคิด และวางแผนอย่างมีส่วนร่วม จนกำหนดเป็นแผนและกิจกรรมดำเนินงานภายใต้การจัดตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานขับเคลื่อน รวมถึง การกำหนดกฎระเบียบร่วมกัน การอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีด้านการเพาะพันธุ์ปลา และการแปรรูปสัตว์น้ำกระทั่งสามารถจัดตั้งกองทุนและจัดระเบียบองค์การชุมชนประมงท้องถิ่นตามกฎหมายในการจัดการและใช้ประโยชน์จากแหล่งผลิตสัตว์น้ำของชุมชนได้สำเร็จ

มันคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

ปัจจุบัน ชาวบ้านในชุมชนบ้านโป่งสามารถดำรงชีวิตได้อย่างยั่งยืนด้วยการบริหารจัดการแหล่งน้ำของตนเอง ให้เป็นแหล่งผลิตสัตว์น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพสมาชิกชุมชน 69 ราย เริ่มส่งสมความเรียงตั้ง จากเงินทุนเริ่มต้น 26,200 บาท **ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น สามารถจำหน่ายสัตว์น้ำได้ 3.75 ตัน สร้างรายได้เข้ากองทุน 198,709 บาท จนสามารถปันผลคืนให้สมาชิก 2 ครั้ง เป็นเงินถึง 18,663 บาท** หรือเกือบสามารถคืนเงินทุนตั้งต้นได้ครบหมดสร้างความมั่นคงในการดำเนินชีวิตตามวิถีของชุมชนทั้งยังสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้กับชุมชนอื่นในจังหวัดถึง 11 อำเภอ

สามารถจำหน่ายสัตว์น้ำได้ 3.75 ตัน สร้างรายได้เข้ากองทุน 198,709 บาท จนสามารถปันผลคืนให้สมาชิกได้ 2 ครั้ง เป็นเงินถึง 18,663 บาท

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

“ขยายผลต้นแบบความสำเร็จในพื้นที่สูงอื่น”

ปรับระบบเกษตร แยกพื้นที่ป่า

วางแผนใช้ประโยชน์ที่ดิน - จัดทำ Master Plan - แยกพื้นที่
ป่า ที่อยู่อาศัย พื้นที่เกษตร >> แก้ไขปัญหาไร่หมุนเวียน

เกษตรประณีต มูลค่าสูง

ส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน ปรับระบบเกษตรประณีต “ทำ
น้อยได้มาก” - เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้วย
เกษตรอินทรีย์ - ลดความเหลื่อมล้ำ

สร้างความเข้มแข็งให้ ชุมชน

รวมกลุ่มสถาบันเกษตรกร - สร้างผู้นำขับเคลื่อนการพัฒนา

อนุรักษ์ ป่าฟู สิ่งแวดล้อม สร้างความมั่นคงด้าน อาหาร

อนุรักษ์ระบบนิเวศน์ภูเขา - ฟื้นฟูแหล่งอาหาร
(Food Bank) และความหลากหลายทางชีวภาพบนพื้นที่สูง

3. เลื่องลือขยายผล (Participation Expanded)

- ◎ มอบให้กับหน่วยงานของรัฐ ที่นำต้นแบบ (Best Practice) **โครงการหรือผลงานที่เคยได้รับรางวัลไปขยายผล** การดำเนินงานในพื้นที่อื่น ๆ หรือ**พัฒนาต่อยอด**จากผลงานเดิม แล้วเกิดการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญ มีผลกระทบสูง (High Impacts)
- ◎ ต้องเริ่มขยายผลไม่เกิน **3 ปี** หลังจากได้รับรางวัล เช่น ผลงานที่ได้รับรางวัลปี 2563 ต้องเริ่มขยายผลไม่เกินปี 2566
- ◎ **ดำเนินการมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี** ดังนั้น ผลงานต้องเริ่มขยายผลอย่างช้าที่สุด คือ ปี 2566 จึงจะส่งขอรับรางวัล ในปีนี้ได้
- ◎ รางวัลแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่
 - 1) **การขยายผลเชิงพื้นที่** ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณที่เหมาะสม (ไม่น้อยกว่า 2 พื้นที่) จากผลงานที่เคยได้รับรางวัล ประเภท**สัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม** หรือ**ประเภทประสิทธิผลเครือข่าย**
 - 2) **การพัฒนาต่อยอดอย่างยั่งยืน** โดยเพิ่มเติมด้านเทคนิค เช่น เพิ่มช่องทางการเข้าถึงบริการ เทคโนโลยี และนำไปการพัฒนาต่อยอดเชิงคุณภาพจากผลงานเดิมอย่างต่อเนื่องยั่งยืน จากผลงานที่เคยได้รับรางวัลประเภท**เปิดใจใกล้ชิดประชาชน** ประเภท**สัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม** และ**ประเภทประสิทธิผลเครือข่าย**

สัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม/ประสิทธิผลเครือข่าย

คงเดิม

เกณฑ์การประเมิน/ข้อคำถาม

- มิติที่ 1 ความสำคัญในการขยายผลและความสามารถองค์กร (10 คะแนน)
 มิติที่ 2 กระบวนการขยายผลเชิงพื้นที่ (40 คะแนน)
 มิติที่ 3 ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบ (40 คะแนน)
 มิติที่ 4 ความยั่งยืน (10 คะแนน)

ความสำคัญในการขยาย
ผลและความสามารถ
องค์กร

กระบวนการขยายผล
เชิงพื้นที่

ความยั่งยืน

ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบ

เกณฑ์การประเมินเรื่องลือขยายผล กรณีการขยายผลเชิงพื้นที่ (เคยได้รับรางวัลประเภทสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม/ประสิทธิผลเครือข่าย)	ปรับข้อ คำถาม	ค่าคะแนน
มิติที่ 1 : ความสำคัญในการขยายผลและความสามารถองค์กร		10
1. ความสำคัญ (ปัญหาและประเด็นการพัฒนา) วัตถุประสงค์และเป้าหมายในการขยายผลเชิงพื้นที่ การนำผลงาน/โครงการต้นแบบที่เคยได้รับรางวัลไปขยายผลเชิงพื้นที่		5
2. การกิจ/โครงการ/ต้นแบบที่นำมาใช้ในการขยายผลเชิงพื้นที่ ต้นแบบและความสำเร็จของการดำเนินการของผลงาน/โครงการที่เคยได้รับรางวัล		5
มิติที่ 2 : กระบวนการขยายผลโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม เชิงพื้นที่		40
3. รูปแบบและวิธีการขยายผลเชิงพื้นที่ที่แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาหรือนำบทเรียนจากการกิจ/ต้นแบบเดิมมาปรับให้ดีขึ้น (เปรียบเทียบจากวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินการ กลไกหรือวิธีการขับเคลื่อน บทบาทของภาคส่วนต่าง ๆ ในการขับเคลื่อน การนำเทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาใช้ในการดำเนินการ และประโยชน์ที่ได้จากโมเดลต้นแบบ) กลไก/วิธีการในการสร้างการมีส่วนร่วมในแต่ละพื้นที่ บทบาทของภาคส่วนต่าง ๆ ในการขับเคลื่อน และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการขยายผล (อธิบายแต่ละพื้นที่ทุกพื้นที่)		30
4. กลไก/การกำกับดูแลบริหารจัดการกลุ่ม/เครือข่ายที่รัฐได้จัดตั้งขึ้นหรือเครือข่ายที่ประชาชนได้ก่อตั้งขึ้นมา ทั้งการแลกเปลี่ยนความรู้ ทรัพยากร และการมีเป้าหมายร่วมกัน (แสดงหลักฐานเชิงประจักษ์เพิ่มเติมสรุปเฉพาะประเด็นที่สำคัญ) (อธิบายแต่ละพื้นที่ทุกพื้นที่)		5
5. ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินการและแนวทาง ขยายผลและการแก้ไขปัญหาในการขยายผลเชิงพื้นที่ (อธิบายแต่ละพื้นที่ทุกพื้นที่)		5 (ใช้คะแนนเฉลี่ยของทุกพื้นที่ที่ขยายผล)
มิติที่ 3 : ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบ		40
6. ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบที่ประชาชน กลุ่มเป้าหมาย และหน่วยงานจากกระบวนการมีส่วนร่วม ที่สร้างผลกระทบสูงในระดับองค์กร/กรม/จังหวัด ทั้งนี้ให้ระบุรายละเอียดในแต่ละพื้นที่ (แสดงหลักฐานเชิงประจักษ์เพิ่มเติม สรุปเฉพาะประเด็นที่สำคัญ)		40
มิติที่ 4 : ความยั่งยืน		10
7. เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างจากการนำเอาต้นแบบไปขยายผลในภาพรวม และการนำไปบรรจุเป็นนโยบายของหน่วยงานหรือองค์กร แนวทางการพัฒนาผลงาน/โครงการ ให้เกิดการขยายผลในเชิงพื้นที่ให้มากขึ้น รวมถึง การกำหนดนโยบาย/การบูรณาการ/ข้อตกลง/คำมั่นของหน่วยงานภายในและภายนอก ในการนำต้นแบบไปขยายผล		5
8. การถ่ายทอดบทเรียนและผลการดำเนินการ เพื่อให้หน่วยงานภายในและภายนอกสามารถนำไปศึกษาและเป็นต้นแบบให้หน่วยงานภายใน/ภายนอก นำไปศึกษาและเป็นต้นแบบในการขยายผลในพื้นที่ปฏิบัติงานจริง และระบุหน่วยงานที่นำโมเดลไปใช้		5

ตัวอักษรสีแดง คือมีการปรับข้อคำถาม

เกณฑ์การประเมินเรื่องล้อยายผล : ต่อยอดอย่างยั่งยืน > เปิดใจใกล้ชิดประชาชน

คงเดิม

เกณฑ์การประเมิน/ข้อคำถาม

- มิติที่ 1 ความสำคัญของปัญหาและความสามารถองค์กร (10 คะแนน)
มิติที่ 2 การเปิดระบบราชการ (40 คะแนน)
มิติที่ 3 ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบ (40 คะแนน)
มิติที่ 4 ความยั่งยืน (10 คะแนน)

ความสำคัญของปัญหา
และความสามารถองค์กร

การเปิดระบบราชการ

ความยั่งยืน

ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบ

เกณฑ์การประเมินเรื่องล้อยายผล กรณีการพัฒนาต่อยอดอย่างยั่งยืน (เคยได้รับรางวัลประเภทเปิดใจใกล้ชิดประชาชน)	ปรับข้อ คำถาม	ค่าคะแนน
มิติที่ 1 : ความสำคัญของปัญหาและความสามารถขององค์กร		10
1. ความเป็นมา หรือความสำคัญของปัญหาที่ทำให้ต้องมีการต่อยอดการเปิดระบบราชการ เป็นการดำเนินการในการต่อยอดการเปิดระบบราชการตามพันธกิจหลักของหน่วยงาน หรือภารกิจที่สำคัญขององค์กร		1
2. กลุ่มเป้าหมาย ขอบเขตและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการต่อยอดการเปิดระบบราชการ มีความชัดเจนในการระบุกลุ่มเป้าหมายและจำนวน		2
3. การกำหนดนโยบายและการขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติในการต่อยอดการเปิดระบบราชการ (ภาพรวมของหน่วยงานหรือองค์กร)		7
มิติที่ 2 : การเปิดระบบราชการ (การเปิดเผยข้อมูลและการรับฟังความคิดเห็น)		40
4. กระบวนการหรือวิธีการในการจัดทำข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่าข้อมูลเปิดเผยมีความถูกต้อง ครบถ้วน โปร่งใส และทันสมัย (เปรียบเทียบผลงานใหม่ที่ต่อยอดจากผลงานเดิมที่เคยได้รับรางวัล)		15
5. ระบบหรือวิธีการในการรับฟังความคิดเห็นที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีความโปร่งใส ทั้งนี้ความคิดเห็นรวมถึงข้อร้องเรียนและข้อเสนอแนะเชิงบวกและลบ (เปรียบเทียบผลงานใหม่ที่ต่อยอดจากผลงานเดิมที่เคยได้รับรางวัล)		14
6. กระบวนการสื่อสารและเปิดเผยนโยบายสาธารณะมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมาย/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการจัดทำ/แก้ไข/เปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกนโยบายสาธารณะ ได้แก่ การให้ข้อมูล การรับฟังความคิดเห็น การร่วมตัดสินใจและร่วมดำเนินการ และการร่วมติดตามประเมินผลและตรวจสอบ (เปรียบเทียบผลงานใหม่ที่ต่อยอดจากผลงานเดิมที่เคยได้รับรางวัล)		4
7. วิธีการในการสร้างความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ (เปรียบเทียบผลงานใหม่ที่ต่อยอดจากผลงานเดิมที่เคยได้รับรางวัล)		7
มิติที่ 3 : ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบ (เปรียบเทียบผลงานใหม่ที่ต่อยอดจากผลงานเดิมที่เคยได้รับรางวัล)		40
8. ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบและประโยชน์ที่ประชาชน กลุ่มเป้าหมายและหน่วยงานได้รับจากการต่อยอดการเปิดระบบราชการ (เปรียบเทียบผลงานใหม่ที่ต่อยอดจากผลงานเดิมที่เคยได้รับรางวัล)		40
มิติที่ 4 : ความยั่งยืน (นโยบายการขยายผลของหน่วยงานหรือองค์กร)		10
9. แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาระบบในการเปิดระบบราชการให้สามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่อง และการพัฒนาต่อยอด รวมถึงความยั่งยืนในระดับนโยบาย และบูรณาการเชื่อมโยงอย่างชัดเจน		10

ตัวอักษรสีแดง คือมีการปรับข้อคำถาม

เกณฑ์การประเมินเรื่องล้อยบายผล : ต่อยอดอย่างยั่งยืน >

สัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม/ประสิทธิผลเครือข่าย

คงเดิม

เกณฑ์การประเมิน/ข้อคำถาม

- มิติที่ 1 ความสำคัญในการขยายผลและความสามารถองค์กร (10 คะแนน)
- มิติที่ 2 กระบวนการพัฒนาต่อยอดอย่างยั่งยืน (40 คะแนน)
- มิติที่ 3 ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบ (40 คะแนน)
- มิติที่ 4 ความยั่งยืน (10 คะแนน)

ความสำคัญในการขยาย
ผลและความสามารถ
องค์กร

กระบวนการพัฒนา
ต่อยอดอย่างยั่งยืน

ความยั่งยืน

ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบ

เกณฑ์การประเมินเรื่องล้อยบายผล กรณีการพัฒนาต่อยอดอย่างยั่งยืน (เคยได้รับรางวัลประเภทสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม/ประสิทธิผลเครือข่าย)	ปรับข้อ คำถาม	ค่าคะแนน
มิติที่ 1 : ความสำคัญในการขยายผลและความสามารถองค์กร		10
1. ความสำคัญ (ปัญหาและประเด็นการพัฒนา) วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาต่อยอด/ต่อเนืองอย่างยั่งยืน ความเป็นมา หรือความสำคัญของปัญหาที่ทำให้ต้องมีการพัฒนาต่อยอด เป็นการต่อยอดผลงานที่เคยได้รับรางวัลฯ ตามพันธกิจหลักของหน่วยงาน หรือภารกิจที่สำคัญขององค์กร		1
2. ภารกิจ/โครงการ/ต้นแบบที่นำมาใช้ในการพัฒนาต่อยอด/ต่อเนืองอย่างยั่งยืน กลุ่มเป้าหมาย ขอบเขตและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาต่อยอด มีความชัดเจนในการระบุกลุ่มเป้าหมายและจำนวน		2
3. การกำหนดนโยบายและการขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติในการพัฒนาต่อยอด		7
มิติที่ 2 : กระบวนการพัฒนาต่อยอดอย่างยั่งยืนขยายผลโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม		40
4. รูปแบบและวิธีการต่อยอดแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาหรือนำบทเรียนจากภารกิจ/ต้นแบบเดิมมาปรับให้ดีขึ้น (เปรียบเทียบจากวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินการ กลไกหรือวิธีการขับเคลื่อน บทบาทของภาคส่วนต่าง ๆ ในการขับเคลื่อน การนำเทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาใช้ในการดำเนินการ และประโยชน์ที่ได้จากโมเดลต้นแบบ) กระบวนการหรือวิธีการต่อยอดที่แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาหรือนำบทเรียนจากผลงานที่เคยได้รับรางวัลฯ มาปรับให้ดีขึ้น (เปรียบเทียบผลงานใหม่ที่ต่อยอดจากผลงานเดิมที่เคยได้รับรางวัล)		30
5. กลไก/การกำกับดูแลบริหารจัดการกลุ่ม/เครือข่ายที่รัฐได้จัดตั้งขึ้นหรือเครือข่ายที่ประชาชนได้ก่อตั้งขึ้นมา ทั้งการแลกเปลี่ยนความรู้ ทรัพยากร และการมีเป้าหมายร่วมกัน กลไก/การกำกับดูแลบริหารจัดการกลุ่ม/เครือข่ายที่รัฐได้จัดตั้งขึ้นหรือเครือข่ายที่ประชาชนได้ก่อตั้งขึ้นมา ทั้งการแลกเปลี่ยนความรู้ ทรัพยากร และการมีเป้าหมายร่วมกัน		5
6. ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินการและแนวทางการแก้ไขปัญหาในการต่อยอด		5
มิติที่ 3 : ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบ ** มีหลักฐานเชิงประจักษ์ **		40
7. ผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบ และประโยชน์ที่ประชาชน กลุ่มเป้าหมาย และหน่วยงานได้รับจากกระบวนการมีส่วนร่วมที่สร้างผลกระทบสูงในระดับองค์กร/กรม/จังหวัด (เปรียบเทียบผลงานใหม่ที่ต่อยอดจากผลงานเดิมที่เคยได้รับรางวัล)		40
มิติที่ 4 : ความยั่งยืน		10
7. เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างจากการนำเอาต้นแบบไปขยายผลในภาพรวม และการนำไปบรรจุเป็นนโยบายของหน่วยงานหรือองค์กร		
8. การถ่ายทอดบทเรียนและผลการดำเนินการ เป็นต้นแบบให้หน่วยงานภายใน/ภายนอก นำไปศึกษาและเป็นต้นแบบ		5
9. แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาต่อยอดเพื่อให้เกิดความยั่งยืน		5

ตัวอักษรสีแดง คือมีการปรับข้อคำถาม

**ผลงานตัวอย่าง (Best Practice)
ของหน่วยงานภาครัฐที่ได้รับ
รางวัลประเภทเนื่องด้วยขยายผล
ในระดับประเทศ**

ตัวอย่างผลงานโดดเด่นที่เคยได้รับรางวัลเลื่องลือขยายผล : เชิงพื้นที่

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

COMMUNITY BASE WELFARE : การขับเคลื่อนระบบสวัสดิการสังคมบนพื้นที่สูงด้วยองค์กรชุมชน

รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประเภทรางวัลเลื่องลือขยายผล ประจำปี 2567

ผลสำเร็จจากความร่วมมือของภาคส่วนต่าง ๆ

- จัดตั้ง ศสส. ได้ครบทั้ง 16 แห่ง ใน 20 พื้นที่ รวม 87 แห่ง
 - ได้รับการรับรองเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ 57 แห่ง
 - องค์กรสวัสดิการชุมชน 6 แห่ง
 - เกิดกลุ่มอาชีพ 118 กลุ่ม
 - เป็นวิสาหกิจชุมชน 37 กลุ่ม
 - ได้รับการบรรจุในแผน อปท. หรือจังหวัด 22 แห่ง
- มีแหล่งทุนที่สนับสนุนการจัดสวัสดิการสังคม 5.8 ล้านบาท
- ราษฎรบนพื้นที่สูงได้รับการช่วยเหลือ 26,619 ครอบครัว และได้รับการพัฒนาศักยภาพ สามารถพึ่งตนเองได้ 9,432 คน
- สร้างรายได้หมุนเวียนในชุมชน กว่า 7.9 ล้านบาท
- เกิดระบบการจัดสวัสดิการสังคมในชุมชนบนพื้นที่สูง
- เกิดเครือข่ายการทำงานเชิงบูรณาการทำให้ราษฎรบนพื้นที่สูงสามารถบริหารจัดการชุมชนด้วยตนเอง นำไปสู่การพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

กระบวนการนำต้นแบบ “ศสส.” ไปขยายผลใน ศพพ. 16 แห่ง 20 พื้นที่

MODEL

จากการที่ราษฎรบนพื้นที่สูง 43,998 ครอบครัว มีรายได้ น้อยและสมาชิกในครัวเรือน อยู่ในภาวะพึ่งพิง เข้าไม่ถึงสวัสดิการ อาศัยอยู่ในถิ่นห่างไกล

กรมฯ จึงนำต้นแบบผลงาน “ศูนย์ส่งเสริมสวัสดิการสังคมชุมชนบนพื้นที่สูง (ศสส.)” ของศูนย์พัฒนารัฐบาลบนพื้นที่สูง (ศพพ.) จังหวัดเชียงใหม่ มาขยายผล

ตัวอย่างผลงานโดดเด่นที่เคยได้รับรางวัลเนื่องด้วยผล : ต่อยอดอย่างยั่งยืน

> เปิดใจใกล้ชิดประชาชน

กรมสรรพากร

ภาษี E-SERVICE สร้างการแข่งขันอย่างเท่าเทียมด้วยการมีส่วนร่วม
รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประเภทรางวัลเนื่องด้วยผล ประจำปี 2566

6 ขั้นตอนการขยายผล

“ภาษีเป็นเรื่องง่าย” ในทุกมิติ ทั้งในการออกกฎหมายภาษี E-SERVICE ที่กำหนดให้ผู้ให้บริการแพลตฟอร์มต่างประเทศนำส่ง VAT จากการให้บริการ E-SERVICE และการพัฒนาระบบการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว ตั้งแต่การจดทะเบียน ยื่นแบบและชำระภาษี การขอคืนภาษี และการอุทธรณ์ภาษี ผ่านระบบ VES (VAT FOR ELECTRONIC SERVICE) ได้ตลอดเวลาบนเว็บไซต์กรมสรรพากรในลักษณะ “ANYTIME ANYWHERE”

ผลสำเร็จจากความร่วมมือของภาคส่วนต่าง ๆ

- “จัดเก็บภาษีตรงเป้าหมาย”: สามารถจัดเก็บภาษี E-SERVICE ในปีงบประมาณ 2565 ได้ 7,138 ล้านบาท สูงกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนด ร้อยละ 42.78
- “นโยบายตรงกลุ่ม” และ “บริการตรงใจ”: มีผู้ประกอบการ E-SERVICE มาจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มในปีแรก (ปีงบประมาณ 2565) จำนวน 142 ราย สูงกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดร้อยละ 42
- ประเทศไทยถูกเลือกให้เป็นประเทศ **BEST PRACTICE** ในการเผยแพร่ความรู้แก่กลุ่มสมาชิกเอเชีย-แปซิฟิก (15 ประเทศ) ในการแก้ไขกฎหมายและพัฒนาระบบ VES เพื่อรองรับการจัดเก็บภาษี E-SERVICE

เมื่อความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในยุคดิจิทัลพัฒนาอย่างก้าวกระโดด รูปแบบการขายก็เปลี่ยนไป มีการซื้อขายผ่านช่องทางออนไลน์เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้บริการออนไลน์ ในขณะที่ภาษีเก็บได้น้อยลง กรมสรรพากร ขยายผลโมเดลการจัดเก็บภาษี สู่ ภาษี E-SERVICE สร้างการแข่งขันอย่างเท่าเทียมด้วยการมีส่วนร่วม

ตัวอย่างผลงานโดดเด่นที่เคยได้รับรางวัลเนื่องด้วยผล : ต่อยอดอย่างยั่งยืน

> สัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม/ประสิทธิผลเครือข่าย

กรมโยธาธิการและผังเมือง

การจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดน่าน

รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประเภทรางวัลเนื่องด้วยผล ประจำปี 2567

จากปัญหาเมืองที่ขาดการพัฒนา
เป็นพื้นที่ตามขอบหรือโครงสร้างพื้น
ฐานเข้าไม่ถึง

แม้จะมีการวางผังเมืองแต่ทั้งรัฐและประชาชนก็ไม่สามารถ
ขับเคลื่อนการพัฒนาตามผังเมืองให้เป็นรูปธรรมได้

จุดเด่นของการพัฒนาด้วย การจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

สร้างการพัฒนาให้
เป็นไปตามที่ผังเมือง
ได้วางไว้

กรมโยธาธิการสามารถ
ก่อสร้างถนนและ
โครงสร้างพื้นฐาน
ที่ไว้ตามผังเมืองไว้
ได้อย่างเป็นรูปธรรม
แก้ปัญหาที่ดินรกร้าง
ที่ขาดการพัฒนา

ยกระดับ
การมีส่วนร่วม

ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการ
ได้มีส่วนร่วมทุกขั้นตอน
ทั้งการแสดงเจตจำนงในการ
สละที่ดินเป็นต้นทุนในการ
พัฒนา การร่วมออกแบบ
รายละเอียดโครงสร้างพื้นฐาน
ในโครงการ และเลือก
รายละเอียดแปลงที่ดินของตน

ประชาชนสามารถ
ดำรงสิทธิในที่ดินของ
ตน และที่ดินมีมูลค่า
สูงขึ้น

การจัดรูปที่ดินฯ ใช้การ
รวมกลุ่ม สละ
ขาย ปรับเปลี่ยน
ประชาชนในแนวถนนไม่เสียสิทธิ
ในที่ดินของตนเหมือนการ
เวนคืน

หุ้นส่วนการพัฒนา
ร่วมรับภาระและกระจาย
ผลประโยชน์อย่างเป็น
ธรรม

โครงการบ้าน 1 ต้นแบบ
สร้างหุ้นส่วนการพัฒนา
รัฐลงทุนก่อสร้าง
ประชาชนลงทุนที่ดิน
โครงการบ้าน 3 ขยายผล
ประชาชนลงทุนทั้งที่ดินและค่า
ก่อสร้าง

รัฐประหยัด
งบประมาณการ
พัฒนา

การจัดรูปที่ดินอาศัย
ความร่วมมือของประชาชน
สละที่ดินที่อยู่ในแนวถนน
รัฐจึงไม่จำเป็นต้องใช้งบประมาณ
ในการเวนคืน
ทั้งผู้เข้าร่วมโครงการ ยังร่วมกัน
แบ่งที่ดินส่วนหนึ่งไว้ขายในรูปแบบ
ที่ดินจัดหาประโยชน์เพื่อแปลงเป็น
ต้นทุนในการพัฒนาด้านอื่นๆ

ผลสำเร็จจากความร่วมมือ ของภาคส่วนต่าง ๆ

- มีเจ้าของที่ดินเข้าร่วมดำเนิ
การ จำนวน 314 ราย ที่ดิน
347 แปลง มีพื้นที่ที่รวม กว่า
1,173 ไร่

- เกิดถนนตามผังเมืองและถนน
สายรองกว่า 14,144 เมตร
- สามารถแก้ไขปัญหพื้นที่
ตามขอบให้สามารถใช้ประโยชน์
ได้อย่างเต็มศักยภาพ

**ผลงานตัวอย่าง (Best Practice)
ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ที่ได้รับรางวัลประเภทเรื่องลือขยายผล
ในระดับประเทศ**

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมส่งเสริมการเกษตร
DEPARTMENT OF AGRICULTURAL EXTENSION

รางวัล
การบริหารราชการ
แบบมีส่วนร่วม
ประจำปี 2567

ระดับดีเด่น

ประเภทรางวัล
เลื่องลือขยายผล

กรมส่งเสริม การเกษตร

การบริหารจัดการ ศัตรูพืชชุมชน ตำบลแม่ตึน อย่างยั่งยืน ด้วยโรงพยาบาล พืชชุมชน

41

ที่มา

ของการพัฒนา
ต่อยอดขยายผล

เมื่อปี พ.ศ. 2556 เกิดการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในนาข้าวในพื้นที่ ตำบลแม่ตึน อำเภอสี จังหวัดลำพูน กรมส่งเสริมการเกษตร มีนโยบายให้จัดตั้งศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืชในพื้นที่ จึงได้จัดตั้งศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลแม่ตึน (ทองแม่ตึน) เพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของเพลี้ยกระโดด สีน้ำตาลในนาข้าวจนสำเร็จและมีการดำเนินงานกิจกรรม การอารักขาพืชอย่างต่อเนื่อง และในปี พ.ศ.2565 ได้รับรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประเภทสิ่งแวดล้อม ผลประโยชน์ส่วนร่วม ระดับดี ทองแม่ตึนได้พัฒนาต่อยอดเป็นโรงพยาบาลพืชชุมชน มีหมอพืชชุมชน ให้บริการตรวจวินิจฉัยโรคและแมลงศัตรูพืช ให้คำแนะนำการป้องกันกำจัดศัตรูพืชในพืช ผลิตสารชีวภัณฑ์ตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการเกษตรและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เป็นแหล่งศึกษาดูงานด้านการเกษตร เป็นต้นแบบและนิเทศถ่ายทอดความรู้ ใช้ระบบสารสนเทศให้บริการแก่สมาชิกและเกษตรกรผู้สนใจในลักษณะ e-Service ลดปัญหาการระบาดของศัตรูพืช ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้สารเคมี สู่การเป็นเมืองแห่งเกษตรสุขภาพและเกษตรนวัตกรรมสร้างสรรค์ ตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดลำพูน

กระบวนการมีส่วนร่วม

ผลงานต้นแบบ (Best Practices)
รางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประจำปี 2567

42

ผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบ

- ผลิตชีวภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรให้แก่สมาชิกและผู้สนใจเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.2
- มีการศึกษาดูงานและเผยแพร่ความรู้ด้านการเกษตร เพิ่มขึ้นร้อยละ 77.8
- สามารถให้บริการแก่สมาชิกและเกษตรกรผู้สนใจเพิ่มขึ้น ร้อยละ 316.7
- ไม่พบการระบาดของโรคและศัตรูพืชที่สำคัญ เช่น เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เพลี้ยกระโดดหลังขาว เพลี้ยจักจั่น ในพื้นที่
- ผลิตสารชีวภัณฑ์ในการกำจัดศัตรูพืช และตอบสนองความต้องการของชุมชน บนพื้นฐานของการลดต้นทุน การเพิ่มผลผลิต
- ในปี พ.ศ.2566 ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP มุ่งเป้า 59 ราย พื้นที่ 611.25 ไร่ และลำไย 1,080 ราย พื้นที่ 8410.33 ไร่ มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ จำนวน 3 ราย พืชผสมผสาน 53 ไร่ พืชผัก 12 ไร่
- คนในชุมชนมีความตระหนักถึงการผลิตและบริโภคอาหารที่ปลอดภัยและให้ความสำคัญในการตรวจเลือกหาสารเคมีตกค้างในพื้นที่ตำบลแม่ตึนเพิ่มขึ้น

ความยั่งยืน

- ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงพยาบาลพืชชุมชน
- สามารถผลิตขยายชีวภัณฑ์ตามมาตรฐาน และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ตอบสนองความต้องการของชุมชน บนพื้นฐานของการลดต้นทุนและการเพิ่มผลผลิต
- เป็นแหล่งศึกษาดูงานและเผยแพร่ความรู้ด้านการเกษตร

การขยายผลในอนาคต

- ขยายเครือข่ายความร่วมมือ สร้างพันธมิตรกับหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน
- พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยการจัดทำฐานข้อมูลโรคพืชและวิธีการรักษาที่เข้าถึงได้ง่าย
- ทดลองใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น AI หรือ IoT ในการวินิจฉัยโรคพืช
- สร้างมูลค่าเพิ่ม โดยการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรหรือพืชท้องถิ่นเพื่อป้องกันโรคพืช
- ขยายขอบเขตการให้บริการ อาทิ ให้คำปรึกษาด้านการปรับปรุงพันธุ์พืชให้ต้านทานโรค เพิ่มบริการตรวจวิเคราะห์คุณภาพดินและน้ำ เป็นต้น

ผลงานต้นแบบ (Best Practices)
รางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประจำปี 2567

43

กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมประมง กระทรวงเกษตร และสหกรณ์

**รางวัล
การบริหารราชการ
แบบมีส่วนร่วม**

"ระดับดีเด่น"

**ประเภท
เลื่องลือขยายผล**

**ธนาคารสัตว์น้ำลำปาง
ศูนย์กลางการขยายผล
ต้นแบบแหล่งผลิต
สัตว์น้ำชุมชน**

40

ที่มาของ การสร้าง เครือข่าย ความร่วมมือ

จังหวัดลำปางมีแหล่งน้ำขนาดใหญ่ที่มีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำได้ แต่จากปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งน้ำที่ไม่มีการบริหารจัดการ มีการจับสัตว์น้ำผิดกฎหมาย ขาดการมีส่วนร่วมของชุมชน ทำให้แหล่งน้ำไม่เพียงพอต่อการประมงอย่างเต็มที่ ประกอบกับผลผลิตสัตว์น้ำยังไม่เพียงพอต่อความต้องการในจังหวัดลำปาง กรมประมง นำต้นแบบ **บึงหนองบัว จ.ลำปาง** มาดัดแปลงขยายผลดำเนินการในแหล่งน้ำชุมชนในจังหวัดลำปาง ได้แก่ **หนองโป้งเหนือ-โป้งใต้ อ.แจ้ห่ม** และ **สระห้วยวัง อ.เสริมงาม** รวมถึงแหล่งน้ำชุมชน 46 แหล่งน้ำ ใน 13 อำเภอของ **ลำปาง** โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็น **ศูนย์ผลิตลูกพันธุ์สัตว์น้ำ** เครือข่ายกรมประมง แหล่งผลิตสัตว์น้ำครบวงจรลดการพึ่งพาภาครัฐ

บึงหนองบัวโมเดล

แนวคิด

สร้างการมีส่วนร่วม เสริมทักษะองค์ความรู้ เพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำยกระดับคุณภาพชีวิตพัฒนาสู่ความยั่งยืน

เป้าหมาย

- ศูนย์ผลิตลูกพันธุ์สัตว์น้ำ
- แหล่งผลิตสัตว์น้ำครบวงจรลดการพึ่งพาภาครัฐ

กลไกการสร้างความร่วมมือ

ศูนย์ผลิตลูกพันธุ์สัตว์น้ำ เครือข่ายกรมประมง แหล่งผลิตสัตว์น้ำครบวงจรลดการพึ่งพาภาครัฐ

เกิดเป็นเครือข่ายธนาคารสัตว์น้ำชุมชนมีคณะกรรมการแหล่งน้ำ 1275 ราย ปลอยพันธุ์สัตว์น้ำกว่า 11 ล้านตัว ผลผลิตสัตว์น้ำ 404.67 ตัน รายได้ 12.5 ล้านบาท ผลผลิตพันธุ์สัตว์น้ำได้ 5 ขอนัด รวม 1.1 ล้านตัว ชุมชนรับผิดชอบ 12,000 ครัวเรือน เกิดการพัฒนาหลายเป็นแหล่งผลิตสัตว์น้ำของชุมชน เกิดความรักสามัคคีและชุมชนเข้มแข็ง ชุมชนมีความรู้และทักษะด้านการประมงนำไปประกอบอาชีพได้

แหล่งน้ำชุมชน บึงเหนือ - 12,000 ครัวเรือน แหล่งน้ำชุมชน บึงใต้ อ.แจ้ห่ม แหล่งน้ำชุมชน อ.เสริมงาม ใน 13 อำเภอ

41

 คณะกรรมการแหล่งน้ำ 1,275 ราย	 ปลอยพันธุ์สัตว์น้ำ 11 ล้านตัว
 ผลผลิตสัตว์น้ำ 404.67 ตัน	 รายได้กว่า 12.5 ล้านบาท
 ชุมชนรับผิดชอบ 12,000 ครัวเรือน	 ผลิตลูกพันธุ์สัตว์น้ำ 1.1 ล้านตัว

- ชุมชนมีสัตว์น้ำเพียงพอต่อการบริโภค
- ชุมชนมีรายได้และลดรายจ่าย
- มีเงินทุนหมุนเวียนในชุมชน/ชุมชน/จังหวัด
- เกิดความรักสามัคคีและชุมชนเข้มแข็ง
- ชุมชนมีความรู้และทักษะด้านการประมง

ชุมชนเข้มแข็ง มีศักยภาพ อยู่ดีมีสุข

เกิดความมั่นคง ยั่งยืน

ผลลัพธ์ ความสำเร็จ ของการ ทำงาน ร่วมกัน

ความยั่งยืน NEXT STEP

ธนาคารน้ำชุมชน

ธนาคารน้ำชุมชน

1. การจัดการน้ำในชุมชน

2. การจัดการน้ำในชุมชน

3. การจัดการน้ำในชุมชน

4. การจัดการน้ำในชุมชน

5. การจัดการน้ำในชุมชน

6. การจัดการน้ำในชุมชน

7. การจัดการน้ำในชุมชน

8. การจัดการน้ำในชุมชน

9. การจัดการน้ำในชุมชน

10. การจัดการน้ำในชุมชน

11. การจัดการน้ำในชุมชน

12. การจัดการน้ำในชุมชน

13. การจัดการน้ำในชุมชน

14. การจัดการน้ำในชุมชน

15. การจัดการน้ำในชุมชน

16. การจัดการน้ำในชุมชน

17. การจัดการน้ำในชุมชน

18. การจัดการน้ำในชุมชน

19. การจัดการน้ำในชุมชน

20. การจัดการน้ำในชุมชน

21. การจัดการน้ำในชุมชน

22. การจัดการน้ำในชุมชน

23. การจัดการน้ำในชุมชน

24. การจัดการน้ำในชุมชน

25. การจัดการน้ำในชุมชน

26. การจัดการน้ำในชุมชน

27. การจัดการน้ำในชุมชน

28. การจัดการน้ำในชุมชน

29. การจัดการน้ำในชุมชน

30. การจัดการน้ำในชุมชน

31. การจัดการน้ำในชุมชน

32. การจัดการน้ำในชุมชน

33. การจัดการน้ำในชุมชน

34. การจัดการน้ำในชุมชน

35. การจัดการน้ำในชุมชน

36. การจัดการน้ำในชุมชน

37. การจัดการน้ำในชุมชน

38. การจัดการน้ำในชุมชน

39. การจัดการน้ำในชุมชน

40. การจัดการน้ำในชุมชน

41. การจัดการน้ำในชุมชน

42. การจัดการน้ำในชุมชน

43. การจัดการน้ำในชุมชน

44. การจัดการน้ำในชุมชน

45. การจัดการน้ำในชุมชน

46. การจัดการน้ำในชุมชน

47. การจัดการน้ำในชุมชน

48. การจัดการน้ำในชุมชน

49. การจัดการน้ำในชุมชน

50. การจัดการน้ำในชุมชน

51. การจัดการน้ำในชุมชน

52. การจัดการน้ำในชุมชน

53. การจัดการน้ำในชุมชน

54. การจัดการน้ำในชุมชน

55. การจัดการน้ำในชุมชน

56. การจัดการน้ำในชุมชน

57. การจัดการน้ำในชุมชน

58. การจัดการน้ำในชุมชน

59. การจัดการน้ำในชุมชน

60. การจัดการน้ำในชุมชน

61. การจัดการน้ำในชุมชน

62. การจัดการน้ำในชุมชน

63. การจัดการน้ำในชุมชน

64. การจัดการน้ำในชุมชน

65. การจัดการน้ำในชุมชน

66. การจัดการน้ำในชุมชน

67. การจัดการน้ำในชุมชน

68. การจัดการน้ำในชุมชน

69. การจัดการน้ำในชุมชน

70. การจัดการน้ำในชุมชน

71. การจัดการน้ำในชุมชน

72. การจัดการน้ำในชุมชน

73. การจัดการน้ำในชุมชน

74. การจัดการน้ำในชุมชน

75. การจัดการน้ำในชุมชน

76. การจัดการน้ำในชุมชน

77. การจัดการน้ำในชุมชน

78. การจัดการน้ำในชุมชน

79. การจัดการน้ำในชุมชน

80. การจัดการน้ำในชุมชน

81. การจัดการน้ำในชุมชน

82. การจัดการน้ำในชุมชน

83. การจัดการน้ำในชุมชน

84. การจัดการน้ำในชุมชน

85. การจัดการน้ำในชุมชน

86. การจัดการน้ำในชุมชน

87. การจัดการน้ำในชุมชน

88. การจัดการน้ำในชุมชน

89. การจัดการน้ำในชุมชน

90. การจัดการน้ำในชุมชน

91. การจัดการน้ำในชุมชน

92. การจัดการน้ำในชุมชน

93. การจัดการน้ำในชุมชน

94. การจัดการน้ำในชุมชน

95. การจัดการน้ำในชุมชน

96. การจัดการน้ำในชุมชน

97. การจัดการน้ำในชุมชน

98. การจัดการน้ำในชุมชน

99. การจัดการน้ำในชุมชน

100. การจัดการน้ำในชุมชน

42

กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

**รางวัล
การบริหารราชการ
แบบมีส่วนร่วม**

"ระดับดีเด่น"

**ประเภท
เรื่องลือขยายผล**

**กรมชลประทาน
กระทรวงเกษตร
และสหกรณ์**

From Farm to Fair

**ระบบชลประทาน
แก่งคอย-บ้านหมอ
สร้างผลผลิตคุณภาพ
จากฟาร์มถึงมือ
[From Farm to Fair]**

37

**ที่มาของ
การสร้าง
เครือข่าย
ความร่วมมือ**

กรมชลประทานและกลุ่มผู้ใช้น้ำแก่งคอย-บ้านหมอได้ ร่วมกันหาแนวทางในการพัฒนา ด้อยอดขีดความสามารถของกลุ่ม เพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้กับชุมชน เป็นไปตามคำขอร้องของกลุ่ม คือ "น้ำคือชีวิต เมรดิตความสุข สนุกทำกิน หนี้สินหมดไป" โดยได้ริเริ่มในการขยายพื้นที่และศักยภาพของศูนย์เรียนรู้ชุมชน เพื่อให้เป็นทั้งแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรที่เปิดโอกาสให้ ผู้สนใจได้เข้ามาศึกษา ดูงาน รวมถึงยังสามารถฝึกฝนทักษะทางการเกษตรตั้งแต่กระบวนการผลิต การดูแลรักษา การวางแผนการตลาด ทำให้ผู้เรียนประกอบอาชีพได้ทันที เกษตรกรรวมตัวกันจัดงาน เกษตรแฟร์ เพื่อเปิดพื้นที่การขยาย เป็นกิจกรรมประจำปี สร้างรายได้เข้าสู่ชุมชนจำนวนมาก ขยายโอกาสทางการตลาดด้านเกษตรกรรมได้อย่างเป็นรูปธรรม

**กลไกการ
สร้าง
ความร่วมมือ**

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกภาคส่วนทุกระดับการทำงาน สามารถบริหารจัดการน้ำชลประทานแบบมีส่วนร่วมได้เพียงพอต่อการอุปโภค-บริโภคทำใช้เกษตรกรรม สามารถต่อยอดการผลิตทางการเกษตรได้หลากหลายยิ่งขึ้น

คณะกรรมการจัดการชลประทาน(JMC) และกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ มีความเข้มแข็งร่วมกันเพื่อสร้างความมั่นคงให้ชุมชน เรียนรู้พัฒนาอย่างต่อเนื่องส่งผลต่อการยกระดับความเข้มแข็ง มีเอกภาพ เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ผู้ปกครองที่คอย ยึดหลักคิด "อย่าพ่ายขายเขื่อนไว้ในหลวงทรงสร้างไว้ให้"

**ผลลัพธ์ความสำเร็จ
ของการทำงานร่วมกัน**

คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของชาวแก่งคอย-บ้านหมอดีขึ้นจากการมีน้ำใช้เพียงพอเพื่อการอุปโภค-บริโภค สามารถปรับเปลี่ยนจากทำนา มาเพาะปลูกพืชผัก ผลไม้ ปลอดภัยไร้พิษภัย สามารถส่งออกไปตลาดทั่วประเทศได้ตลอดทั้งปี ยิ่งไปกว่านั้น จากการปรับปรุงรูปแบบการส่งน้ำชลประทานทำให้ประหยัดน้ำ ส่งผลให้ชาวนาปรังรายได้เฉลี่ยต่อปีเพิ่มขึ้น 2.5 เท่า จากการปลูกข้าวได้ปีละ 2 ครั้ง ในฤดูนาปี และฤดูนาปรังสร้างรายได้ปีละเพียงพอ ทำให้ชาวนาปรังมีรายได้นับจากขึ้นเกิดเยาวชนต้นกล้าเกษตรกรเรียนรู้ฝึกงานนำต้นแบบไปขยายผลต่อ ทำให้มีอาชีพเลี้ยงครอบครัวและมีการเป็นของตนเอง สามารถรักษาพื้นที่เกษตรกรรมในเขตชลประทานได้ 49,436 ไร่ จากเดิมที่เกษตรกรเริ่มมีแนวคิดปรับเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่น หรือย้ายถิ่นฐานทำกิน

38

การนำต้นแบบมาขยายผลต่อยอด

**1. ด้อยอดด้านการส่งน้ำชลประทานให้สามารถประหยัดน้ำ
เพื่อส่งน้ำได้ทั่วถึง เพียงพอ** กรมชลประทานดำเนินการควบคุมการส่งน้ำและดูแลรักษาระบบชลประทานครอบคลุมพื้นที่ชลประทานเดิม 86,700 ไร่ ของสถานีสูบน้ำแก่งคอย-บ้านหมอ อย่างไรก็ตามด้วยกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชนมีการต่อยอดผ่านกลไกการบริหารน้ำอย่างมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้ใช้น้ำ โดยมีการปรับรูปแบบการส่งน้ำทั้งในคลองส่งน้ำสายใหญ่ สายรอง สายแยกย่อย จนถึงการปรับ รูปแบบการส่งน้ำในแปลงเกษตรกร ส่งผลให้สามารถประหยัดน้ำชลประทานและประหยัดค่าสูบน้ำได้

**2. ด้อยอดการสร้างความเป็นเจ้าของ
องค์กรผู้ใช้น้ำปรับรูปแบบการประยุกลุ่ม
การประชาสัมพันธ์สื่อสารองค์กรกลุ่มผู้ใช้น้ำ** ปรับการประยุกลุ่ม/การประชาสัมพันธ์ ลงไปทุกกลุ่มพื้นฐานจำนวน 30 กลุ่ม ซึ่งรูปแบบการประยุกลุ่มที่มีการปรับครั้งนี้ ทำให้มองเห็นปัญหาและจุดบกพร่องได้ชัดเจนมากขึ้น โดยจัดให้มีการประชุมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดกลไกการสื่อสาร ประสานงานที่รวดเร็ว มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ด้อยอดปรับปรุงให้เป็นศูนย์เรียนรู้เกษตรกร

จากเดิมเป็นศูนย์ขนาดเล็ก ปรับปรุงจนกลายเป็นศูนย์เรียนรู้ขนาดใหญ่ครบวงจร เปิดพื้นที่บริการกว้างขวางขึ้น และพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชน มีการจัดกิจกรรม "ต้นกล้า เกษตรแฟร์ สวนสาธิต" เป็นกิจกรรมสำคัญประจำปีในระดับจังหวัด เป็นโอกาสในการขยายความร่วมมือของสมาชิกชุมชน ที่ประกอบอาชีพต่างๆ นอกภาคเกษตรกรรม พร้อมกันเป็นศูนย์ฝึกเกษตรกรเชิงท่องเที่ยว เปิดพื้นที่ศูนย์เรียนรู้ทางการเกษตรทำให้เกษตรกรผู้สนใจเข้ามาศึกษา ฝึกงาน เรียนรู้จากแหล่งจริงได้ดียิ่งขึ้น เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะที่ถูกต้อง สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้อย่างเป็นรูปธรรม

**"น้ำคือชีวิต เมรดิต
ความสุข สนุกทำกิน
หนี้สินหมดไป"**

39

กรมการข้าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

**กรมการข้าว
กระทรวงเกษตร
และสหกรณ์**

**รางวัล
การบริหารราชการ
แบบมีส่วนร่วม**

"ระดับดีเด่น"

**ประเภท
ประสิทธิภาพเครือข่าย**

**การพัฒนาเครือข่าย
การผลิตและกระจาย
เมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี**

43

**ที่มาของ
การสร้าง
เครือข่าย
ความร่วมมือ**

กรมการข้าว โดยกองเมล็ดพันธุ์ข้าวที่เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวขึ้นพันธุ์ขยายและจำหน่ายคุณภาพดี เพื่อกระจายไปสู่เกษตรกรได้ใช้เพาะปลูกอย่างทั่วถึงและเพียงพอ แต่ด้วยข้อจำกัดด้านบุคลากร พื้นที่ และแรงงานที่มีทักษะความชำนาญ ทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวของเกษตรกรทั่วประเทศได้ ดังนั้นกรมการข้าวจึงได้มีแนวทางในการรองรับและตอบสนองความต้องการเมล็ดพันธุ์ในประเทศในรูปแบบของเครือข่ายการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าว ประกอบด้วยทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน เพื่อร่วมมือกันดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายการแก้ปัญหาการขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี

การทำงานแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง

- 1) การรวบรวมข้อมูลเพื่อวางแผนงาน
- 2) การดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมระหว่างเจ้าหน้าที่ ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว กลุ่มเกษตรกร และสมาคมฯ
- 3) การประเมินผลการดำเนินงานร่วมกันผ่านการประชุมและสัมมนา
- 4) นำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงงาน

**กลไกการ
สร้างความ
ร่วมมือ**

กรมการข้าวได้พัฒนาและส่งเสริมการจัดตั้ง 3 เครือข่ายหลัก ได้แก่ เครือข่ายกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว เครือข่ายตัวแทนจำหน่ายเมล็ดพันธุ์พืช และเครือข่ายสมาคมผู้รวบรวมและจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าวดำเนินการร่วมกันเครือข่ายรองที่สนับสนุน ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ (เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร) สถาบันการศึกษา (เช่น มหาวิทยาลัยแม่โจ้) ร้านค้าจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ และเกษตรกรผู้ปลูกข้าวทั่วไป

1. **เครือข่ายกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว** เป็นการทำงานในส่วนผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของกรมการข้าว มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงการจัดทำแปลงขยายพันธุ์ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานร่วมกัน โดยกองเมล็ดพันธุ์ข้าวมีนักวิชาการเกษตรประจำอยู่ทุกศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวทั่วประเทศ ทำหน้าที่ติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานแปลงขยายพันธุ์ของศูนย์อย่างใกล้ชิด ให้ความรู้คำแนะนำในการจัดการแปลงนา รวมทั้งการกำจัดวัชพืช มีการตรวจคุณภาพแปลงขยายพันธุ์ และตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ข้าว ผลผลิตเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพผ่านมาตรฐานจะถูกนำมาเข้าสู่กระบวนการปรับปรุงสภาพเมล็ดพันธุ์ และบรรจุลงกระสอบพร้อมจำหน่าย มีการประเมินผลการดำเนินงานทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของผลผลิตของกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ เมื่อนำผลที่ได้มาประชุมเครือข่ายเพื่อร่วมกันปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป
2. **เครือข่ายตัวแทนจำหน่ายเมล็ดพันธุ์พืช** เป็นการทำงานในส่วนการจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าวของกรมการข้าวช่วยให้การกระจายเมล็ดพันธุ์ไปสู่แหล่งปลูกต่างๆ ได้อย่างทั่วถึง โดยมีการจัดสรรเป้าหมายการทำงานร่วมกันกับเจ้าหน้าที่ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว ออกเยี่ยมเยียนตัวแทนฯ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ได้รับฟังข้อมูลปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน
3. **เครือข่ายสมาคมผู้รวบรวมและจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าว** เป็นการทำงานในส่วนการขยายผลการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของภาคเอกชน โดยมีความร่วมมือกันทั้งด้านทรัพยากรคนและสถานที่ผลิตพันธุ์เพื่อวางแผนการผลิต การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ มีการเชื่อมโยงเครือข่ายโดยผ่านการประชุม อบรม สัมมนาเครือข่ายที่กรมการข้าวดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

ผลงานดีเด่น (Best Practices)
รางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประจำปี พ.ศ. 2566

44

**ผลลัพธ์
ความสำเร็จ**

ผลผลิต ของการดำเนินงานเครือข่ายความร่วมมือด้านการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าว : ผลการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของเมล็ดพันธุ์ข้าว กรมการข้าว โดยศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว 29 แห่ง ร่วมมือกับเครือข่ายกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว 349 กลุ่ม สมาชิก 9,738 ราย ในปี 2565 มีเป้าหมายการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว 95,000 ตัน สามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ได้ 90,616 ตัน [95% ของเป้าหมายการผลิต] โดยผลผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ได้ทั้งหมดถูกกระจายไปสู่เกษตรกรทั้งแบบโดยตรง และผ่านตัวแทนจำหน่าย มีสัดส่วนในการจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าวผ่านเครือข่ายตัวแทนจำหน่าย 48% โดยเครือข่ายสมาคม/ชมรมผู้ผลิตและจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าวทั่วประเทศ ได้ขยายผลการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีได้จำนวน 299,960 ตัน รวมปริมาณเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีที่ผลิตได้ จำนวน 390,576 ตัน

เมล็ดพันธุ์ จากผลการดำเนินงานเครือข่ายการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าว ทำให้เกษตรกรได้ใช้เมล็ดพันธุ์ดี และเมล็ดพันธุ์ดีมีปริมาณและคุณภาพเพิ่มขึ้น ในส่วนการผลิตของกรมการข้าว ทำให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวมีเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีได้ใช้เพาะปลูกได้ประมาณ 6 ล้านไร่ และในส่วนการผลิตของสมาคม/ชมรมฯ นำไปใช้เพาะปลูกได้ 20 ล้านไร่ รวมเป็น 26 ล้านไร่ แม้ว่าในปัจจุบันปริมาณเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีที่ผลิตได้ยังไม่ตอบสนองความต้องการของเกษตรกรทั่วประเทศได้ทั้งหมด กรมการข้าวจึงยังคงพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของส่วนราชการ และเครือข่ายผู้ผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวอย่างต่อเนื่อง

ผลกระทบ จากเครือข่ายการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีของกรมการข้าว ส่งผลให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวมีเมล็ดพันธุ์ดีใช้ได้ในปริมาณที่เพียงพอ และต้นทุนการผลิตข้าวได้เพิ่มขึ้น และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น การได้ใช้เมล็ดพันธุ์ดีช่วยเพิ่มผลผลิตข้าวได้เพิ่มขึ้น 10 กิโลกรัมต่อไร่ คิดเป็นเงินบาทในส่วนของผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ได้ทั้งสิ้น 40 ล้านบาทจากภาษีใช้เมล็ดพันธุ์ดีของเครือข่ายทั้งหมดของกรมการข้าว สามารถลดต้นทุนการผลิตของค่าเมล็ดพันธุ์ได้ถึง 2,600 ล้านบาท นอกจากนี้ ในปี 2565 การส่งออกข้าวของไทยได้ถึง 7.69 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่า 318,452 ล้านบาท สูงจากปีที่ผ่านมา 28% เมื่อทั้งเกษตรกร ผู้ประกอบการ และผู้ส่งออกมีรายได้เพิ่มขึ้น ส่งผลให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น รวมถึงเศรษฐกิจและสังคมของประเทศดีขึ้นตามไปด้วย

ความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี เกิดจาก

1. การตัดสินใจบนข้อมูล กรมการข้าวและเครือข่ายฯ ร่วมกันตัดสินใจวางแผนการผลิต แผนการดำเนินงาน ต่างๆ บนพื้นฐานของข้อมูล เช่น ข้อมูลความต้องการของตลาด ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ และความพร้อมในการดำเนินงาน
2. การบริหารจัดการกลุ่มเครือข่ายและให้มีการดำเนินงานที่ตรงประเด็นอย่างต่อเนื่องในทางแก้ปัญหา ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับประเทศ
3. การดึงความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา และแบ่งบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานอย่างชัดเจน โดยบทบาทของรัฐเป็นผู้นำสนับสนุนและอำนวยความสะดวก ทำให้พันธกิจของกรมการข้าวในการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีให้ทั่วถึงทั้งประเทศมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

**ความยั่งยืน
NEXT STEP**

กรมการข้าว ส่งเสริมความยั่งยืนของเครือข่ายโดย

- 1) การสนับสนุนเทคโนโลยี องค์ความรู้ อย่างต่อเนื่อง
- 2) สนับสนุนการพัฒนาคน โดยกรมการข้าวจะฝึกอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ
- 3) สร้างแรงจูงใจในการดำเนินงานโดยให้รางวัลหรือยกย่องชื่นชมผลงานดีเด่น

นอกจากนี้ยังมีนโยบายส่งเสริมการผลิตข้าวแบบยั่งยืน ได้แก่ การลดใช้สารเคมี โดยควบคุมการใช้สารเคมีและส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์และการลดเผาตอซัง ส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ดี หักล้าง เพื่อเพิ่มพื้นที่นาปรังและเพิ่มพื้นที่นาแปลงนา

ผลงานดีเด่น (Best Practices)
รางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประจำปี พ.ศ. 2566

45

ระดับรางวัล

เป็นระดับรางวัลที่แสดงให้เห็นว่ามีผล
การดำเนินการเป็นที่ประจักษ์ชัดเจน
ผลสำเร็จของงานมีความโดดเด่น
และเป็นที่ยอมรับ รวมทั้งสามารถเป็นตัวอย่าง
หรือแนวปฏิบัติที่ดีให้กับหน่วยงานอื่นได้

หมายเหตุ ผลงานที่ผ่านการประเมินให้ได้รับรางวัลฯ ต้องมีคะแนนแต่ละมิติไม่น้อยกว่าร้อยละ 50

คำถามที่พบบ่อยของรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม

- ☐ หน่วยงานสามารถส่งรางวัลประเภทเปิดใจใกล้ชิดประชาชน ได้มากกว่า 1 ผลงานหรือไม่
- ☐ หากผลงานเคยได้รับรางวัลประเภทสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วมในระดับดีจะขอส่งสมัครเพื่อขอรับรางวัลในประเภทเดิมได้หรือไม่
- ☐ การระบุคำตอบในมิติที่ 3 ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบของรางวัลประเภทสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม ต้องอธิบายให้ครบทุกด้าน (เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม สุขอนามัย คุณภาพชีวิต) หรือไม่
- ☐ กรณีผลงานที่เคยได้รับรางวัลสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วมในปี 2563 จะสามารถส่งสมัครขอรับรางวัลประเภทเลื่องลือขยายผลในปี 2568 ได้หรือไม่
- ☐ หน่วยงานส่วนภูมิภาค ควรส่งในนามของจังหวัดหรือหน่วยงานต้นสังกัด

คำถามที่พบบ่อยของรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม

- ❑ หน่วยงานสามารถส่งรางวัลประเภทเปิดใจใกล้ชิดประชาชน ได้มากกว่า 1 ผลงานหรือไม่
 - ❑ สามารถส่งได้มากกว่า 1 ผลงาน ขึ้นอยู่กับภารกิจหลักของหน่วยงาน
- ❑ หากผลงานเคยได้รับรางวัลประเภทสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วมในระดับที่จะขอส่งสมัครเพื่อขอรับรางวัลประเภทเดิมได้หรือไม่
 - ❑ ไม่ได้ เนื่องจากจะผิดเงื่อนไขการสมัครรางวัล แต่สามารถส่งสมัครรางวัลเลื่องลือขยายผลได้
- ❑ การระบุคำตอบในมิติที่ 3 ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบของรางวัลประเภทสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม ต้องอธิบายให้ครบทุกด้าน (เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม สุขอนามัย คุณภาพชีวิต) หรือไม่
 - ❑ ไม่จำเป็นต้องระบุให้ครบทุกด้าน แต่หากเสนอในหลากหลายมิติ จะทำให้ผลงานมีความโดดเด่น
- ❑ กรณีผลงานที่เคยได้รับรางวัลสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วมในปี 2563 จะสามารถส่งสมัครขอรับรางวัลประเภทเลื่องลือขยายผลในปี 2568 ได้หรือไม่
 - ❑ หากเริ่มขยายผลภายในปี 2566 และดำเนินการในปี 2566-2567 (ครบ 2 ปี ตามเงื่อนไข) สามารถส่งสมัครได้
- ❑ หน่วยงานส่วนภูมิภาค ควรส่งในนามของจังหวัดหรือหน่วยงานต้นสังกัด
 - ❑ พิจารณาจากบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบพัฒนาผลงานที่แก้ไขปัญหา/จบประเด็นที่ใช้ หากจังหวัดเข้ามามีบทบาทมากกว่าหน่วยงานต้นสังกัดก็สามารถส่งสมัครในนามของจังหวัดได้

(ร่าง) ปฏิทินการรับรางวัลเลิศรัฐ สาขารางวัลบริการภาครัฐ และรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมของ สป.กษ. ประจำปี พ.ศ. 2569

ธ.ค. 2568

- สำนักงาน ก.พ.ร.ชี้แจงหลักเกณฑ์รางวัลประจำปี พ.ศ. 2569
- สพบ. สำรวจหน่วยงานที่ประสงค์เข้ารับสมัครรางวัล

ม.ค. – ก.พ. 2569

- สำนักงาน ก.พ.ร. เปิดรับสมัครรางวัลบริการภาครัฐและรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมประจำปี พ.ศ. 2569 ผ่านระบบออนไลน์
- หน่วยงานที่ประสงค์เข้ารับสมัครรางวัลฯ จัดส่งผลงานให้ สพบ. ภายใน 10 ก.พ. 2569

ภายใน พ.ค. 2569

สำนักงาน ก.พ.ร.ประกาศผลการตรวจประเมินขั้นตอนที่ 1

มิ.ย. 2569

กรณีที่มีหน่วยงานในสังกัด สป.กษ. ผ่านเข้ารอบที่ 2 สพบ. จะดำเนินการชักซ้อม เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้ารับการ Site Visit

มิ.ย. – ก.ค. 2569

สำนักงาน ก.พ.ร.ตรวจประเมินรางวัล ณ สถานที่ปฏิบัติงาน (Site Visit)

ภายใน ส.ค. 2569

สำนักงาน ก.พ.ร.ประกาศผลการพิจารณารางวัล

ก.ย. 2569

พิธีมอบรางวัลเลิศรัฐประจำปี พ.ศ. 2569

แบบทดสอบหลังการเรียนรู้ (Post-Test)

การเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Community of Practice : CoP)
เรื่อง “รางวัลบริการภาครัฐและรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม”

แบบประเมินความพึงพอใจ

ที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Community of Practice : CoP)
เรื่อง "รางวัลบริการภาครัฐและรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม"

“ขอบคุณค่ะ”

**สำนักพัฒนาระบบบริหาร
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์**

 0 2629 9653 เบอร์ภายใน 185

 adgmoac@gmail.com

